

Πράξεις Ἀποστόλων

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὦ¹ Θεόφιλε,² ὧν ἤρξατο ὁ **1**
Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ἄχρι³ ἧς ἡμέρας, ἐντειλάμενος⁴ τοῖς ἀποστόλοις **2**
διὰ πνεύματος ἁγίου οὗς ἐξελέξατο,⁵ ἀνελήφθη·⁶ οἷς καὶ παρέστησεν⁷ ἑαυτὸν **3**
ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν⁸ αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις,⁹ δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα
ὀπτανόμενος¹¹ αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Καὶ **4**
συναλιζόμενος¹² παρήγγειλεν¹³ αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι,¹⁴ ἀλλὰ
περιμένειν¹⁵ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς, Ἦν ἠκούσατέ μου: ὅτι Ἰωάννης μὲν **5**
ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς
ταύτας ἡμέρας.

¹ ὦ, Oh! omega. ² Θεόφιλος, ου, ό, Theophilus. ³ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁴ ἐντέλλομαι, command, give orders. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁷ παρίστημι, be present, stand by. ⁸ πάσχω, suffer, am acted upon. ⁹ τεκμήριον, ου, τό, proof, sign. ¹⁰ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹¹ ὀπτάνομαι, appear, am seen. ¹² συναλίζομαι, assemble, gather together. ¹³ παραγγέλλω, order, command. ¹⁴ χωρίζω, separate, depart. ¹⁵ περιμένω, wait for.

Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες¹ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ 6
ἀποκαθιστάνεις² τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, Οὐχ ὑμῶν 7
ἐστὶν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. Ἀλλὰ 8
λήψεσθε δύναμιν, ἐπελθόντος³ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθέ μοι
μάρτυρες⁴ ἐν τε Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ⁵ καὶ Σαμαρείᾳ,⁶ καὶ ἕως
ἐσχάτου τῆς γῆς. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη,⁷ καὶ νεφέλῃ⁸ 9
ὑπέλαβεν⁹ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Καὶ ὡς ἀτενίζοντες¹⁰ ἦσαν εἰς τὸν 10
οὐρανόν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν¹¹ αὐτοῖς ἐν
ἔσθῃ¹² λευκῇ,¹³ οἳ καὶ εἶπον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι,¹⁴ τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες¹⁵ 11
εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς¹⁶ ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν,
οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον¹⁷ ἐθεάσασθε¹⁸ αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

¹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ² ἀποκαθίστημι, restore, give back. ³ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁴ μάρτυς, υὸς, ὁ, witness. ⁵ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ⁶ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁷ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁸ νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ⁹ ὑπολαμβάνω, take up, receive. ¹⁰ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹¹ παρίστημι, be present, stand by. ¹² ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ¹³ λευκός, white, bright. ¹⁴ Γαλιλαῖος, Galilean. ¹⁵ ἐμβλέπω, look at, look into. ¹⁶ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹⁷ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹⁸ θεάομαι, look at, behold.

Τότε ὑπέστρεψαν¹ εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἑλαιῶνος,² ὃ 12
 ἐστὶν ἐγγὺς³ Ἱερουσαλήμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς 13
 τὸ ὑπερῶν⁴ οὗ⁵ ἦσαν καταμένοντες,⁶ ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος⁷ καὶ Ἰωάννης
 καὶ Ἀνδρέας,⁸ Φίλιππος⁹ καὶ Θωμᾶς,¹⁰ Βαρθολομαῖος¹¹ καὶ Ματθαῖος,¹²
 Ἰάκωβος⁷ Ἀλφαίου¹³ καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτής,¹⁴ καὶ Ἰούδας¹⁵ Ἰακώβου.⁷ Οὗτοι 14
 πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες¹⁶ ὁμοθυμαδὸν¹⁷ τῇ προσευχῇ¹⁸ καὶ τῇ δεήσει,¹⁹
 σὺν γυναιξὶν καὶ Μαρίας τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν – ἦν 15
 τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν²⁰ εἴκοσι²¹ – Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει 16
 πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν προεῖπεν²² τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ
 στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα,¹⁵ τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ²³ τοῖς συλλαβοῦσιν²⁴ τὸν

¹ ὑποστρέφω, return, turn back. ² ἐλαιῶν, ὠνος, ὅ, olive grove, olive orchard. ³ ἐγγύς, near. ⁴ ὑπερῶν, ου, τό, upper story, room upstairs. ⁵ οὗ, where, when. ⁶ καταμένω, stay, live. ⁷ Ἰάκωβος, James, Jacob. ⁸ Ἀνδρέας, ου, ὁ, Andrew. ⁹ Φίλιππος, ου, ὁ, Philip. ¹⁰ Θωμᾶς, ᾱ, ὁ, Thomas. ¹¹ Βαρθολομαῖος, ου, ὁ, Bartholomew. ¹² Ματθαῖος, ου, ὁ, Matthew. ¹³ Ἀλφαῖος, ου, ὁ, Alphaeus. ¹⁴ ζηλωτής, ου, ὁ, Zealot, zealot. ¹⁵ Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ¹⁶ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ¹⁷ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁸ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁹ δεήσις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²⁰ ἑκατόν, hundred, 100. ²¹ εἴκοσι, twenty, 20. ²² προλέγω, say beforehand, forewarn. ²³ ὁδηγός, ου, ὁ, leader, guide. ²⁴ συλλαμβάνω, take, conceive.

Ἰησοῦν. Ὅτι κατηριθμημένος¹ ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχεν² τὸν κλῆρον³ τῆς 17
 διακονίας⁴ ταύτης – Οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο⁵ χωρίον⁶ ἐκ μισθοῦ⁷ τῆς ἀδικίας,⁸ 18
 καὶ πρηνὴς⁹ γενόμενος ἐλάκησεν¹⁰ μέσος, καὶ ἐξεχύθη¹¹ πάντα τὰ σπλάγχνα¹²
 αὐτοῦ. Καὶ γνωστὸν¹³ ἐγένετο πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν¹⁴ Ἱερουσαλὴμ, ὥστε 19
 κληθῆναι τὸ χωρίον⁶ ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ¹⁵ αὐτῶν Ἀκελδαμά, τοῦτ' ἔστιν,
 χωρίον⁶ αἵματος – Γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ¹⁶ Ψαλμῶν,¹⁷ Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις¹⁸ 20
 αὐτοῦ ἔρημος,¹⁹ καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν¹⁴ ἐν αὐτῇ: καί, Τὴν ἐπισκοπὴν²⁰ αὐτοῦ
 λάβοι ἕτερος. Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων²¹ ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ 21
 εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ 22
 βαπτίσματος²² Ἰωάννου, ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη²³ ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα²⁴
 τῆς ἀναστάσεως²⁵ αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων. Καὶ ἔστησαν δύο, 23
 Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν,²⁶ ὃς ἐπεκλήθη²⁷ Ἰούστος,²⁸ καὶ Μαθθίαν.²⁹ 24

¹καταριθμέω, count, number among. ²λαγχάνω, chose by lot, receive. ³κλῆρος, ου, ὁ, lot, portion. ⁴διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁵κτάομαι, acquire, win. ⁶χωρίον, ου, τό, place, field. ⁷μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ⁸ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ⁹πρηνής, forward, prostrate. ¹⁰λάσκω, burst asunder with a loud noise. ¹¹ἐκχέω, pour out, shed. ¹²σπλάγχνα, ων, τὰ, bowels, compassion. ¹³γνωστός, known, acquaintance. ¹⁴κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁵διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ¹⁶βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ¹⁷ψαλμός, οὔ, ὁ, song of praise, psalm. ¹⁸ἐπαυλις, εως, ἡ, homestead, residence. ¹⁹ἐρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ²⁰ἐπισκοπή, ἡς, ἡ, visitation, overseeing. ²¹συνέρχομαι, come together, come or go with. ²²βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ²³ἀναλαμβάνω, take up, raise. ²⁴μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ²⁵ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ²⁶Βαρσαββᾶς, ᾱ, ὁ, Barsabbas. ²⁷ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²⁸Ἰούστος, ου, ὁ, Justus. ²⁹Μαθθίας, α, ὁ, Matthias.

Καὶ προσευξάμενοι εἶπον, Σὺ κύριε καρδιογνώστα¹ πάντων, ἀνάδειξον² ὃν
 ἐξελέξω,³ ἐκ τούτων τῶν δύο ἓνα λαβεῖν τὸν κλῆρον⁴ τῆς διακονίας⁵ ταύτης καὶ 25
 ἀποστολῆς,⁶ ἐξ ἧς παρέβη⁷ Ἰούδας,⁸ πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. Καὶ 26
 ἔδωκαν κλήρους⁴ αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος⁴ ἐπὶ Μαθθίαν,⁹ καὶ
 συγκατεψηφίσθη¹⁰ μετὰ τῶν ἑνδεκα¹¹ ἀποστόλων.

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι¹² τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς,¹³ ἦσαν ἅπαντες¹⁴ 2
 ὁμοθυμαδὸν¹⁵ ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω¹⁶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος¹⁷ ὥσπερ¹⁸ 2
 φερομένης πνοῆς¹⁹ βιαιάς,²⁰ καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ²¹ ἦσαν καθήμενοι.
 Καὶ ὥφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι²² γλώσσαι ὥσεί²³ πυρός, ἐκάθισέν²⁴ τε ἐφ' 3
 ἓνα ἕκαστον αὐτῶν. Καὶ ἐπλήσθησαν²⁵ ἅπαντες¹⁴ πνεύματος ἁγίου, καὶ 4
 ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς

¹ καρδιογνώστης, ου, ό, knower of hearts. ² ἀναδείκνυμι, show clearly, reveal. ³ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁴ κλῆρος, ου, ό, lot, portion. ⁵ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ⁶ ἀποστολή, ἡς, ή, apostleship, commission. ⁷ παραβαίνω, go aside, transgress. ⁸ Ἰούδας, α, ό, Judas, Judah. ⁹ Μαθθίας, α, ό, Matthias. ¹⁰ συγκαταψηφίζω, am voted or classed with. ¹¹ ἑνδεκα, eleven, 11. ¹² συμπληρώω, fulfill, be swamped. ¹³ πεντηκοστή, ἡς, ή, Pentecost. ¹⁴ ἅπας, each, every. ¹⁵ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁶ ἄφνω, suddenly. ¹⁷ ἦχος, ους, ό, noise, sound. ¹⁸ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁹ πνοή, ἡς, ή, wind, breath. ²⁰ βίαιος, violent, forcible. ²¹ οὗ, where, when. ²² διαμερίζω, divide, distribute. ²³ ὥσεί, like, about. ²⁴ καθίζω, seat, sit. ²⁵ πλήθω, fill.

ἀποφθέγγεσθαι.¹

Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες² Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς,³ ἀπὸ παντὸς 5
 ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθεν⁴ τὸ 6
 πλῆθος⁵ καὶ συνεχύθη,⁶ ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ⁷ λαλούντων
 αὐτῶν. Ἐξίσταντο⁸ δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον,⁹ λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Οὐκ 7
 ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;¹⁰ Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν 8
 ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ⁷ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; Πάρθοι¹¹ καὶ Μῆδοι¹² καὶ 9
 Ἑλαμίται,¹³ καὶ οἱ κατοικοῦντες² τὴν Μεσοποταμίαν,¹⁴ Ἰουδαίαν¹⁵ τε καὶ
 Καππαδοκίαν,¹⁶ Πόντον¹⁷ καὶ τὴν Ἀσίαν,¹⁸ Φρυγίαν¹⁹ τε καὶ Παμφυλίαν,²⁰ 10
 Αἴγυπτον²¹ καὶ τὰ μέρη²² τῆς Λιβύης²³ τῆς κατὰ Κυρήνην,²⁴ καὶ οἱ
 ἐπιδημοῦντες²⁵ Ῥωμαῖοι,²⁶ Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι,²⁷ Κρήτες²⁸ καὶ Ἄραβες,²⁹ 11

¹ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ² κατοικέω, inhabit, dwell. ³ εὐλαβής, devout, God-fearing. ⁴ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁵ πλῆθος, οὗς, τό, multitude. ⁶ συγχέω, confuse, confound. ⁷ διάλεκτος, οὗ, ἡ, speech, language. ⁸ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁹ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁰ Γαλιλαῖος, Galilean. ¹¹ Πάρθος, ἡ, Parthian. ¹² Μῆδος, οὗ, ὁ, Mede. ¹³ Ἑλαμίτης, οὗ, ὁ, Elamites, Elamite. ¹⁴ Μεσοποταμία, ας, ἡ, Mesopotamia. ¹⁵ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ¹⁶ Καππαδοκία, ας, ἡ, Cappadocia. ¹⁷ πόντος, οὗ, ὁ, sea, Pontus. ¹⁸ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁹ Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ²⁰ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ²¹ Αἴγυπτος, οὗ, ἡ, Egypt. ²² μέρος, οὗς, τό, part, portion. ²³ Λιβύη, ης, ἡ, Libya, Africa. ²⁴ Κυρήνη, ης, ἡ, Cyrene. ²⁵ ἐπιδημέω, visit, live in a place. ²⁶ Ῥωμαῖος, οὗ, ὁ, Roman, Roman citizen. ²⁷ προσήλυτος, οὗ, ὁ, proselyte, convert. ²⁸ Κρής, ητός, ὁ, Cretan. ²⁹ Ἀραβ, βοs, ὁ, Arab, Arabian.

ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις¹ γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα² τοῦ θεοῦ. 12

Ἐξίσταντο³ δὲ πάντες καὶ διηπόρουν,⁴ ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί ἂν θέλοι

τοῦτο εἶναι; Ἔτεροι δὲ χλευάζοντες⁵ ἔλεγον ὅτι Γλεύκους⁶ μεμεστωμένοι⁷ εἰσίν. 13

Σταθεῖς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα,⁸ ἐπῆρεν⁹ τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεφθέγγετο 14

αὐτοῖς, Ἄνδρες Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες¹¹ Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες,¹² τοῦτο

ὑμῖν γνωστὸν¹³ ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε¹⁴ τὰ ῥήματά μου. Οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς 15

ὑπολαμβάνετε,¹⁵ οὗτοι μεθύουσιν:¹⁶ ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας: ἀλλὰ 16

τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις 17

ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ¹⁷ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα: καὶ

προφητεύσουσιν¹⁸ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες¹⁹ ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι²⁰ ὑμῶν

ὁράσεις²¹ ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια²² ἐνυπνιασθήσονται:²³ καί 18

¹ ἡμέτερος, our, our own. ² μεγαλεῖος, greatness, magnificence. ³ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁴ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ⁵ χλευάζω, mock, scoff. ⁶ γλεύκος, οὐς, τό, sweet new wine, sweet wine. ⁷ μεστός, fill. ⁸ ἑνδεκα, eleven, 11. ⁹ ἐπαίρω, lift up, raise. ¹⁰ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ¹¹ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹² ἅπας, each, every. ¹³ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁴ ἐνωτίζομαι, give ear, hearken. ¹⁵ ὑπολαμβάνω, take up, receive. ¹⁶ μεθύω, be drunken, am drunk. ¹⁷ ἐκχέω, pour out, shed. ¹⁸ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁹ θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ²⁰ νεανίσκος, ου, ό, youth, young man. ²¹ ὄρασις, εως, ἡ, vision, appearance. ²² ἐνύπνιον, ου, τό, dream, vision. ²³ ἐνυπνιάζομαι, dream.

γε¹ ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας² μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
 ἐκχεῶ³ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύουσιν.⁴ Καὶ δώσω τέρατα⁵ ἐν τῷ 19
 οὐρανῷ ἄνω,⁶ καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,⁷ αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα⁸ καπνοῦ:⁹ 20
 ὁ ἥλιος¹⁰ μεταστραφήσεται¹¹ εἰς σκότος,¹² καὶ ἡ σελήνη¹³ εἰς αἷμα, πρὶν¹⁴ ἢ
 ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ:¹⁵ καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν 21
 ἐπικαλέσῃται¹⁶ τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,¹⁷ ἀκούσατε 22
 τοὺς λόγους τούτους: Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον,¹⁸ ἄνδρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ
 ἀποδεδειγμένον¹⁹ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσιν καὶ τέρασιν⁵ καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι'
 αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἶδατε, τοῦτον τῇ ὠρισμένῃ²⁰ 23
 βουλῇ²¹ καὶ προγνώσει²² τοῦ θεοῦ ἐκδοτον²³ λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων²⁴
 προσπῆξαντες²⁵ ἀνείλετε:²⁶ ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν, λύσας²⁷ τὰς ὠδῖνας²⁸ τοῦ 24
 θανάτου, καθότι²⁹ οὐκ ἦν δυνατόν³⁰ κρατεῖσθαι³¹ αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. Δαυὶδ γὰρ 25

¹γέ, indeed, at least. ²δούλη, ης, ἡ, female slave, bondwoman. ³ἐκχεῶ, pour out, shed. ⁴προφητεύω, prophesy, foretell. ⁵τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁶ἄνω, up, above. ⁷κάτω, down, below. ⁸ἀτμίς, ἴδος, ἡ, vapor, breath. ⁹καπνός, οὔ, ὁ, smoke. ¹⁰ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ¹¹μεταστρέφω, change, turn (about). ¹²σκότος, ους, τό, darkness. ¹³σελήνη, ης, ἡ, moon. ¹⁴πρὶν, before, formerly. ¹⁵ἐπιφανής, splendid, glorious. ¹⁶ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹⁷Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹⁸Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁹ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ²⁰ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ²¹βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ²²πρόγνωσις, εως, ἡ, foreknowledge, predetermination. ²³ἐκδοτος, given up, delivered up. ²⁴ἄνομος, lawless, without law. ²⁵προσπῆγγνυμι, fasten to (a cross), fasten to. ²⁶ἀναιρέω, take up, kill. ²⁷λύω, untie, loose. ²⁸ὠδὶν, ἴνος, ἡ, birth pang, agony. ²⁹καθότι, according as, because. ³⁰δυνατός, powerful, possible. ³¹κρατέω, grasp, lay hold of.

λέγει εἰς αὐτόν, Προωρώμην¹ τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός· ὅτι ἐκ δεξιῶν
μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ·² διὰ τοῦτο εὐφράνθη³ ἡ καρδία μου, καὶ 26
ἡγαλλιάσατο⁴ ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει⁵ ἐπ' ἐλπίδι· 27
ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις⁶ τὴν ψυχὴν μου εἰς Ἅδου,⁷ οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν⁸ σου
ιδεῖν διαφθοράν.⁹ Ἐγνώρισάς¹⁰ μοι ὁδοὺς ζωῆς· πληρώσεις με εὐφροσύνης¹¹ 28
μετὰ τοῦ προσώπου σου. Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν¹² εἰπεῖν μετὰ παρρησίας¹³ πρὸς 29
ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου¹⁴ Δαυίδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν¹⁵ καὶ ἐτάφη,¹⁶ καὶ τὸ
μνήμα¹⁷ αὐτοῦ ἐστίν ἐν ἡμῖν ἄχρι¹⁸ τῆς ἡμέρας ταύτης. Προφήτης οὖν 30
ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὀρκῶ¹⁹ ὥμοσεν²⁰ αὐτῷ ὁ θεός, ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος²¹
αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν χριστόν, καθίσαι²² ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 31
προϊδὼν¹ ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως²³ τοῦ χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη²⁴ ἡ
ψυχὴ αὐτοῦ εἰς Ἅδου,⁷ οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν.⁹ Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν 32

¹ προοράω, see before, foresee. ² σαλεύω, shake, excite. ³ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ⁴ ἀγαλλιάω, rejoice, am full of joy. ⁵ κατασκηνώω, cause to dwell, settle. ⁶ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ⁷ Ἅδης, ου, ὁ, Hades. ⁸ ὅσιος, righteous, pious. ⁹ διαφθορά, ἄς, ἡ, decay, corruption. ¹⁰ γνωρίζω, make known, declare. ¹¹ εὐφροσύνη, ης, ἡ, gladness, joy. ¹² ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹³ παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ¹⁴ πατριάρχης, ου, ὁ, patriarch. ¹⁵ τελευτάω, die, end. ¹⁶ θάπτω, bury. ¹⁷ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ¹⁸ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁹ ὀρκος, ου, ὁ, oath. ²⁰ ὀμνύω, swear, take an oath. ²¹ ὀσφύς, ὕος, ἡ, waist, hip. ²² καθίζω, seat, sit. ²³ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ²⁴ καταλείπω, leave, leave behind.

ἀνέστησεν ὁ θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες.¹ Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ 33
 ὑψωθείς,² τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρός,
 ἐξέχεεν³ τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. Οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς 34
 οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός, Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, 35
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς⁴ σου ὑποπόδιον⁵ τῶν ποδῶν σου. Ἀσφαλῶς⁶ οὖν 36
 γνωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ κύριον καὶ χριστὸν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐποίησεν,
 τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.⁷

Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν⁸ τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς 37
 λοιποὺς ἀποστόλους, Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς 38
 αὐτούς, Μετανοήσατε,⁹ καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
 χριστοῦ εἰς ἄφεσιν¹⁰ ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεάν¹¹ τοῦ ἁγίου πνεύματος.
 Ὅτι γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία, καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακράν, 39

¹ μάρτυς, υἱός, ὁ, witness. ² ὑψώω, lift up, exalt. ³ ἐκχέω, pour out, shed. ⁴ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁵ ὑποπόδιον, οὐ, τό, footstool. ⁶ ἀσφαλῶς, safely, securely. ⁷ σταυρώω, crucify. ⁸ κατανύσσομαι, be pierced, stabbed. ⁹ μετανόω, repent, change my mind. ¹⁰ ἄφεσις, εἰς, ἡ, release, forgiveness. ¹¹ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ¹² μακρός, long, far distant.

ὅσους ἂν προσκαλέσῃται¹ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. Ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν 40
 διαμαρτύρετο² καὶ παρεκάλει λέγων, Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς³ τῆς σκολιᾶς⁴
 ταύτης. Οἱ μὲν οὖν ἁσμένως⁵ ἀποδεξάμενοι⁶ τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν: 41
 καὶ προσετέθησαν⁷ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ⁸ τρισχίλια.⁹ Ἦσαν δὲ 42
 προσκαρτεροῦντες¹⁰ τῇ διδαχῇ¹¹ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ,¹² καὶ τῇ
 κλάσει¹³ τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς.¹⁴

Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος,¹⁵ πολλά τε τέρατα¹⁶ καὶ σημεῖα διὰ τῶν 43
 ἀποστόλων ἐγένετο. Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ εἶχον 44
 ἅπαντα¹⁷ κοινά,¹⁸ καὶ τὰ κτήματα¹⁹ καὶ τὰς ὑπάρξεις²⁰ ἐπίπρασκον,²¹ καὶ 45
 διεμέριζον²² αὐτὰ πᾶσιν, καθότι²³ ἂν τις χρειαν²⁴ εἶχεν. Καθ' ἡμέραν τε 46
 προσκαρτεροῦντες¹⁰ ὁμοθυμαδὸν²⁵ ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές²⁶ τε κατ' οἶκον ἄρτον,

¹ προσκαλέω, summon. ² διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ³ γενεά, ἄς, ἡ, generation. ⁴ σκολιός, crooked, unscrupulous. ⁵ ἁσμένως, gladly, joyfully. ⁶ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ⁷ προστίθμι, add, add to. ⁸ ὡσεὶ, like, about. ⁹ τρισχίλιοι, three thousand, 3000. ¹⁰ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ¹¹ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹² κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹³ κλάσις, εως, ἡ, breaking, fracturing. ¹⁴ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁵ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹⁶ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁷ ἅπας, each, every. ¹⁸ κοινός, common, unclean. ¹⁹ κτήμα, ος, τό, possession, piece of property. ²⁰ ὑπαρξις, εως, ἡ, existence, subsistence. ²¹ πιπράσκω, sell. ²² διαμερίζω, divide, distribute. ²³ καθότι, according as, because. ²⁴ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ²⁵ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ²⁶ κλάω, break.

μετελάμβανον¹ τροφῆς² ἐν ἀγαλλιάσει³ καὶ ἀφελότητι⁴ καρδίας, αἰνοῦντες⁵ τὸν 47
θεόν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ κύριος προσετίθει⁶ τοὺς
σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς 3
προσευχῆς⁷ τὴν ἐνάτην.⁸ Καί τις ἀνὴρ χωλὸς⁹ ἐκ κοιλίας¹⁰ μητρὸς αὐτοῦ 2
ὑπάρχων ἐβαστάζετο:¹¹ ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν¹² τοῦ ἱεροῦ τὴν
λεγομένην Ὠραίαν,¹³ τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην¹⁴ παρὰ τῶν εἰσπορευομένων¹⁵ εἰς
τὸ ἱερὸν. Ὅς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσεῖναι¹⁶ εἰς τὸ ἱερὸν, 3
ἠρώτα ἐλεημοσύνην.¹⁴ Ἀτενίσας¹⁷ δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἶπεν, 4
Βλέψον εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἐπεῖχεν¹⁸ αὐτοῖς, προσδοκῶν¹⁹ τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. 5
Εἶπεν δὲ Πέτρος, Ἀργύριον²⁰ καὶ χρυσίον²¹ οὐχ ὑπάρχει μοι: ὁ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι
δίδωμι. Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,²² ἔγειραι καὶ περιπάτει.

¹ μεταλαμβάνω, partake of, share. ² τροφή, ἥς, ἡ, food, nourishment. ³ ἀγαλλίασις, εως, ἡ, delight, great joy. ⁴ ἀφελότης, ητος, ἡ, sincerity, simplicity. ⁵ αἰνέω, praise. ⁶ προστίθηναι, add, add to. ⁷ προσευχή, ἥς, ἡ, prayer, place for prayer. ⁸ ἔνατος, ninth. ⁹ χωλός, lame, deprived of a foot. ¹⁰ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ¹¹ βαστάζω, bear, carry. ¹² θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹³ ὡραῖος, beautiful, fair. ¹⁴ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁵ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁶ εἴσειμι, enter, go in. ¹⁷ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹⁸ ἐπέχω, hold fast, hold toward. ¹⁹ προσδοκάω, wait for, look for. ²⁰ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ²¹ χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ²² Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth.

Καὶ πιάσας¹ αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν· παραχρῆμα² δὲ ἐστερεώθησαν³ 7
αὐτοῦ αἱ βάσεις⁴ καὶ τὰ σφυρά.⁵ Καὶ ἐξαλλόμενος⁶ ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ 8
εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος⁷ καὶ αἰνῶν⁸ τὸν
θεόν. Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα⁸ τὸν θεόν· 9
ἐπεγίνωσκόν⁹ τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην¹⁰ καθηήμενος ἐπὶ
τῇ Ὠραίᾳ¹¹ πύλῃ¹² τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπλήσθησαν¹³ θάμβους¹⁴ καὶ ἐκστάσεως¹⁵ ἐπὶ
τῷ συμβεβηκότι¹⁶ αὐτῷ.

Κρατοῦντος¹⁷ δὲ τοῦ ἱαθέντος¹⁸ χωλοῦ¹⁹ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμεν²⁰ 11
πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ²¹ τῇ καλουμένῃ Σολομώντος,²² ἔκθαμβοι.²³ 12
Ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,²⁴ τί θαυμάζετε
ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε,²⁶ ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ²⁷ πεποιηκόσιν τοῦ

¹ πιάζω, take, lay hold of. ² παραχρῆμα, immediately, instantly. ³ στερεόω, make firm, strengthen. ⁴ βάσις, εως, ἦ, foot. ⁵ σφυρόν, οὔ, τό, ankle bone. ⁶ ἐξαλλομαι, leap up. ⁷ ἄλλομαι, leap, spring up. ⁸ αἰνέω, praise. ⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁰ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ¹¹ ὦραιος, beautiful, fair. ¹² πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ¹³ πλήθω, fill. ¹⁴ θάμβος, ους, τό, amazement, astonishment. ¹⁵ ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ¹⁶ συμβαίνω, come together, come to pass. ¹⁷ κρατέω, grasp, lay hold of. ¹⁸ ἰάομαι, heal. ¹⁹ χωλός, lame, deprived of a foot. ²⁰ συντρέχω, run together, go with. ²¹ στοά, ᾶς, ἡ, portico, colonnade. ²² Σολομών, ωνος, ὁ, Solomon. ²³ ἐκθαμβος, utterly astonished, full of amazement. ²⁴ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ²⁵ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ²⁶ ἀτενίζω, gaze, stare. ²⁷ εὐσέβεια, ας, ἡ, godliness, piety.

περιπατεῖν αὐτόν; Ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων 13
ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα¹ αὐτοῦ Ἰησοῦν· ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε, καὶ
ἠρνήσασθε² αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. 14
Ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε,² καὶ ἡτήσασθε ἄνδρα φονέα³
χαρισθῆναι⁴ ὑμῖν, τὸν δὲ ἀρχηγόν⁵ τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε· ὃν ὁ θεὸς ἡγείρεν ἐκ 15
νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές⁶ ἐσμεν. Καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, 16
τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἶδατε ἐστερέωσεν⁷ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἡ πίστις ἡ δι'
αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν⁸ ταύτην ἀπέναντι⁹ πάντων ὑμῶν. Καὶ νῦν, 17
ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν¹⁰ ἐπράξατε,¹¹ ὥσπερ¹² καὶ οἱ ἄρχοντες¹³ ὑμῶν. Ὁ 18
δὲ θεὸς ἃ προκατήγγειλεν¹⁴ διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παθεῖν
τὸν χριστόν, ἐπλήρωσεν οὕτως.¹⁶ Μετανοήσατε¹⁷ οὖν καὶ ἐπιστρέψατε,¹⁸ εἰς τὸ 19
ἐξαλειφθῆναι¹⁹ ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως²⁰ ἀπὸ

¹ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ² ἀρνέομαι, deny, repudiate. ³ φονεύς, ἑως, ὁ, murderer. ⁴ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁵ ἀρχηγός, οὗ, ὁ, founder, leader. ⁶ μάρτυς, υἱός, ὁ, witness. ⁷ στερεόω, make firm, strengthen. ⁸ ὁλοκληρία, ας, ἡ, wholeness, completeness. ⁹ ἀπέναντι, over against, before. ¹⁰ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ¹¹ πράσσω, do, perform. ¹² ὥσπερ, just as, even as. ¹³ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁴ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ¹⁵ πάσχω, suffer, am acted upon. ¹⁶ οὕτως, thus, so. ¹⁷ μετανοέω, repent, change my mind. ¹⁸ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹⁹ ἐξαλείφω, wipe out, erase. ²⁰ ἀνάψυξις, εως, ἡ, recovery of breath, refreshing.

προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον¹ ὑμῖν χριστὸν 20
Ἰησοῦν· ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι² χρόνων ἀποκαταστάσεως³ πάντων, 21
ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ’
αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι Προφήτην ὑμῖν 22
ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε
κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. Ἔσται δέ, πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ἐὰν μὴ 23
ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται⁴ ἐκ τοῦ λαοῦ. Καὶ πάντες δὲ 24
οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς,⁵ ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν⁶
τὰς ἡμέρας ταύτας. Ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης⁷ ἥς 25
διέθετο⁸ ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ, Καὶ ἐν τῷ
σπέρματί⁹ σου ἐνευλογηθήσονται¹⁰ πᾶσαι αἱ πατριαὶ¹¹ τῆς γῆς. Ὑμῖν πρῶτον ὁ 26
θεός, ἀναστήσας τὸν παῖδα¹² αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα¹³
ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν¹⁴ ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν¹⁵ ὑμῶν.

¹ προχειρίζομαι, determine, appoint. ² ἄχρι, as far as, up to (gen). ³ ἀποκατάστασις, εως, ἡ, restoration, restitution. ⁴ ἐξολοθρεύω, destroy utterly, annihilate. ⁵ καθεξῆς, successively, in order. ⁶ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁷ διαθήκη, ἡς, ἡ, covenant, will. ⁸ διατίθεμαι, appoint, make. ⁹ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ¹⁰ ἐνευλογέω, bless. ¹¹ πατριά, ἄς, ἡ, lineage, family. ¹² παῖς, ὁ, male or female child, servant. ¹³ εὐλογέω, bless. ¹⁴ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ¹⁵ πονηρία, ἄς, ἡ, iniquity, wickedness.

Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν¹ αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς² καὶ ὁ ⁴
στρατηγὸς³ τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι,⁴ διαπονούμενοι⁵ διὰ τὸ διδάσκειν ²
αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν⁶ ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν⁷ τῶν νεκρῶν. ³
Καὶ ἐπέβαλον⁸ αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν⁹ εἰς τὴν αὔριον¹⁰ ἣν
γὰρ ἐσπέρα¹¹ ἦδη. Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ ⁴
ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς¹² τῶν ἀνδρῶν ὥσει¹³ χιλιάδες¹⁴ πέντε.¹⁵

Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον¹⁰ συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας¹⁶ καὶ ⁵
πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ἄνναν¹⁷ τὸν ἀρχιερέα, καὶ ⁶
Καϊάφαν,¹⁸ καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἀλέξανδρον,¹⁹ καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους²⁰
ἀρχιερατικοῦ.²¹ Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν μέσῳ ἐπυνθάνοντο,²² Ἐν ποίᾳ²³ ⁷
δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ²³ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; Τότε Πέτρος πλησθεὶς²⁴ ⁸

¹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ² ἱερεύς, ἑως, ὁ, priest. ³ στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ⁴ Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ⁵ διαπονέομαι, be annoyed, disturbed. ⁶ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁷ ἀνάστασις, ἑως, ἡ, resurrection, rising again. ⁸ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ⁹ τήρησις, ἑως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹⁰ αὔριον, tomorrow. ¹¹ ἐσπέρα, ας, ἡ, evening. ¹² ἀριθμός, οὗ, ὁ, number, total. ¹³ ὥσει, like, about. ¹⁴ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ¹⁵ πέντε, five, 5. ¹⁶ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁷ Ἄννας, α, ὁ, Annas. ¹⁸ Καϊάφας, α, ὁ, Caiaphas. ¹⁹ Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander. ²⁰ γένος, ους, τό, race, kind. ²¹ ἀρχιερατικός, highpriestly, high priestly. ²² ἐπυνθάνομαι, inquire, ask. ²³ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ²⁴ πλήθω, fill.

πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἄρχοντες¹ τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ
 Ἰσραήλ, εἰ ἡμεῖς σήμερον² ἀνακρινόμεθα³ ἐπὶ εὐεργεσίᾳ⁴ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς,⁵ 9
 ἐν τίνι οὗτος σέσωσται: γνωστὸν⁶ ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ, 10
 ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,⁷ ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε,⁸ ὃν ὁ
 θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν⁹ ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.¹⁰ 11
 Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς¹¹ ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων,¹² ὁ
 γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας.¹³ Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία:¹⁴ 12
 οὔτε γὰρ ὀνομά ἐστιν ἕτερον τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν¹⁵ καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι¹⁶ 13
 ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοι¹⁷ εἰσιν καὶ ἰδιῶται,¹⁸ ἐθαύμαζον,¹⁹ ἐπεγίνωσκόν²⁰ τε

¹ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ² σήμερον, today, now. ³ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁴ εὐεργεσία, ας, ἡ, good deed, good action. ⁵ ἀσθενής, weak, infirm. ⁶ γνωστός, known, acquaintance. ⁷ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁸ σταυρώω, crucify. ⁹ παρίστημι, be present, stand by. ¹⁰ ὑγιής, whole, healthy. ¹¹ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹² οἰκοδομέω, build up, construct. ¹³ γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ¹⁴ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ¹⁵ παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ¹⁶ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁷ ἀγράμματος, uneducated, illiterate. ¹⁸ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹⁹ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ²⁰ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know.

αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν. Τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς 14
ἐστῶτα τὸν τεθεραπευμένον,¹ οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν.² Κελεύσαντες³ δὲ αὐτοὺς 15
ἔξω τοῦ συνεδρίου⁴ ἀπελθεῖν, συνέβαλλον⁵ πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί 16
ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; Ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν⁶ σημεῖον γέγονεν δι'
αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν⁷ Ἱερουσαλὴμ φανερόν,⁸ καὶ οὐ δυνάμεθα
ἀρνήσασθαι.⁹ Ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ¹⁰ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ¹¹ 17
ἀπειλησόμεθα¹² αὐτοῖς μηκέτι¹³ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων.
Καὶ καλέσαντες αὐτούς, παρήγγειλαν¹⁴ αὐτοῖς τὸ καθόλου¹⁵ μὴ φθέγγεσθαι¹⁶ 18
μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης 19
ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον, Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν
ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, κρίνατε. Οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἃ εἶδομεν καὶ 20
ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. Οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι¹⁷ ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν 21

¹ θεραπεύω, heal, care for. ² ἀντιλέγω, speak against, oppose. ³ κελεύω, order, command. ⁴ συνέδριον, συ, τό, council, Sanhedrin. ⁵ συμβάλλω, discuss, consider. ⁶ γνωστός, known, acquaintance. ⁷ κατοικέω, inhabit, dwell. ⁸ φανερός, manifest, apparent. ⁹ ἀρνέομαι, deny, repudiate. ¹⁰ διανέμω, distribute, spread. ¹¹ ἀπειλή, ἤς, ἡ, threat, threatening. ¹² ἀπειλέω, threaten, warn. ¹³ μηκέτι, no longer. ¹⁴ παραγγέλλω, order, command. ¹⁵ καθόλου, entirely, completely. ¹⁶ φθέγγομαι, utter, speak. ¹⁷ προσαπειλέω, utter additional threats.

εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσσονται¹ αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν
θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. Ἐτῶν² γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα³ ὁ ἄνθρωπος ἐφ'²²
ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.⁴

Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν⁵ ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ²³
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν⁶ ἦραν²⁴
φωνὴν πρὸς τὸν θεόν, καὶ εἶπον, Δέσποτα,⁷ σὺ ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν
καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς: ὁ διὰ στόματος Δαυὶδ²⁵
παιδός⁸ σου εἰπών, Ὅτι ἐφρύαξαν⁹ ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν¹⁰ κενά;¹¹²⁶
Παρέστησαν¹² οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες¹³ συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ: συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας²⁷
ἐπὶ τὸν ἅγιον παιδᾶ⁸ σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας,¹⁴ Ἡρώδης¹⁵ τε καὶ Πόντιος¹⁶
Πιλάτος, σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή¹⁷²⁸

¹ κολάζω, penalize, punish. ² ἔτος, οὗς, τό, year. ³ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁴ ἰασις, εὖ, ἡ, healing, cure. ⁵ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁶ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁷ δεσπότης, οὗ, ὁ, master, lord. ⁸ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ⁹ φρυάσσω, be arrogant, haughty. ¹⁰ μελετάω, take care, take pains with. ¹¹ κενός, empty, vain. ¹² παρίστημι, be present, stand by. ¹³ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁴ χρίω, anoint. ¹⁵ Ἡρώδης, οὗ, ὁ, Herod. ¹⁶ Πόντιος, οὗ, ὁ, Pontius. ¹⁷ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose.

σου προώρισεν¹ γενέσθαι. Καὶ τὰ νῦν, κύριε, ἔπιδε² ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς³ αὐτῶν, καὶ 29
 δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας⁴ πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, ἐν τῷ τὴν 30
 χεῖρά σου ἐκτείνειν⁵ σε εἰς ἴασιν,⁶ καὶ σημεῖα καὶ τέρατα⁷ γίνεσθαι διὰ τοῦ
 ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός⁸ σου Ἰησοῦ. Καὶ δεηθέντων⁹ αὐτῶν ἐσαλεύθη¹⁰ ὁ 31
 τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν¹¹ ἅπαντες¹² πνεύματος ἁγίου, καὶ
 ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας.⁴

Τοῦ δὲ πλήθους¹³ τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία: καὶ οὐδὲ εἷς τι 32
 τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα¹² κοινά.¹⁴ Καὶ 33
 μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν¹⁵ τὸ μαρτύριον¹⁶ οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως¹⁷
 τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής¹⁸ 34
 τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς: ὅσοι γὰρ κτήτορες¹⁹ χωρίων²⁰ ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον,
 πωλοῦντες²¹ ἔφερον τὰς τιμὰς²² τῶν πιπρασκομένων,²³ καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς 35

¹προορίζω, predetermine, foreordain. ²ἐπείδεν, looked upon, regarded. ³ἀπειλή, ἥς, ἡ, threat, threatening. ⁴παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ⁵ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ⁶ἴασις, εως, ἡ, healing, cure. ⁷τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁸παῖς, ὁ, male or female child, servant. ⁹δέομαι, ask, request. ¹⁰σαλεύω, shake, excite. ¹¹πλήθω, fill. ¹²ἅπας, each, every. ¹³πλήθος, ους, τό, multitude. ¹⁴κοινός, common, unclean. ¹⁵ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹⁶μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹⁷ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁸ἐνδεής, poor, needy. ¹⁹κτήτωρ, ορος, ὁ, owner, possessor. ²⁰χωρίον, ου, τό, place, field. ²¹πωλέω, sell. ²²τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ²³πιπράσκω, sell.

πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδото¹ δὲ ἐκάστῳ καθότι² ἂν τις χρεῖαν³ εἶχεν.

Ἰωσῆς⁴ δέ, ὁ ἐπικληθεὶς⁵ Βαρνάβας⁶ ἀπὸ τῶν ἀποστόλων – ὃ ἐστίν, 36

μεθερμηνεούμενον,⁷ υἱὸς παρακλήσεως⁸ – Λευΐτης,⁹ Κύπριος¹⁰ τῷ γένει,¹¹ 37

ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ,¹² πωλήσας¹³ ἤνεγκεν τὸ χρήμα,¹⁴ καὶ ἔθηκεν παρὰ

τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας¹⁵ ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ¹⁶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἐπώλησεν¹³ 5

κτῆμα,¹⁷ καὶ ἐνοσφίσατο¹⁸ ἀπὸ τῆς τιμῆς,¹⁹ συνειδυίας²⁰ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, 2

καὶ ἐνέγκας μέρος²¹ τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. Εἶπεν δὲ 3

Πέτρος, Ἀνανία,¹⁵ διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς²² τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαι²³

σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι¹⁸ σε ἀπὸ τῆς τιμῆς¹⁹ τοῦ χωρίου;²⁴ Οὐχὶ 4

μένον σοὶ ἔμενεν, καὶ πραθὲν²⁵ ἐν τῇ σῇ²⁶ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; Τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ

¹ διαδίδωμι, distribute, give. ² καθότι, according as, because. ³ χρεῖα, ας, ἡ, need, necessity. ⁴ Ἰωσῆς, ἦτος, ὁ, Joses. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁷ μεθερμηνεύω, translate, interpret. ⁸ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁹ Λευΐτης, ου, ὁ, Levite. ¹⁰ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ¹¹ γένος, ους, τό, race, kind. ¹² ἀγρός, ου, ὁ, field, farm. ¹³ πωλέω, sell. ¹⁴ χρήμα, τος, τό, wealth, money. ¹⁵ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ¹⁶ Σαπφείρη, ης, ἡ, Sapphira. ¹⁷ κτῆμα, ος, τό, possession, piece of property. ¹⁸ νοσφίζω, rob, set apart. ¹⁹ τιμή, ης, ἡ, honor, price. ²⁰ σύννοια, know, be conscious of. ²¹ μέρος, ους, τό, part, portion. ²² Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ²³ ψεύδομαι, lie. ²⁴ χωρίον, ου, τό, place, field. ²⁵ πιπράσκω, sell. ²⁶ σός, your, yours.

καρδία σου τὸ πρᾶγμα¹ τοῦτο; Οὐκ ἐψεύσω² ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ θεῷ. Ἀκούων 5
δὲ ὁ Ἀνανίας³ τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέψυξεν·⁴ καὶ ἐγένετο φόβος⁵ μέγας
ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι⁶ συνέστειλαν⁷ 6
αὐτόν, καὶ ἐξενέγκαντες⁸ ἔθαψαν.⁹

Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα,¹⁰ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς 7
εἰσῆλθεν. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου¹¹ τὸ χωρίον¹² 8
ἀπέδοσθε;¹³ Ἡ δὲ εἶπεν, Ναί,¹⁴ τοσούτου.¹¹ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτήν, Τί 9
ὅτι συνεφωνήθη¹⁵ ὑμῖν πειράσαι¹⁶ τὸ πνεῦμα κυρίου; Ἴδού, οἱ πόδες τῶν
θαψάντων⁹ τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ,¹⁷ καὶ ἐξοίσουσιν⁸ σε. Ἔπεσεν δὲ 10
παραχρῆμα¹⁸ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν·⁴ εἰσελθόντες δὲ οἱ
νεανίσκοι¹⁹ εὔρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες⁸ ἔθαψαν⁹ πρὸς τὸν ἄνδρα
αὐτῆς. Καὶ ἐγένετο φόβος⁵ μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς 11

¹ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ² ψεύδομαι, lie. ³ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ⁴ ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ⁵ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ⁶ νέος, new, young. ⁷ συστέλλω, limit, shorten. ⁸ ἐκφέρω, carry out, bring forth. ⁹ θάπτω, bury. ¹⁰ διάστημα, τος, τό, interval, interval of time. ¹¹ τοσούτος, so great, so much. ¹² χωρίον, ου, τό, place, field. ¹³ ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹⁴ ναί, yes, truly. ¹⁵ συμφωνέω, agree with, agree together. ¹⁶ πειράζω, test, tempt. ¹⁷ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁸ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁹ νεανίσκος, ου, ὁ, youth, young man.

ἀκούοντας ταῦτα.

Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα¹ ἐν τῷ λαῷ πολλά: 12
καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν² ἅπαντες³ ἐν τῇ στοᾷ⁴ Σολομώντος.⁵ Τῶν δὲ λοιπῶν 13
οὐδεὶς ἐτόλμα⁶ κολλᾶσθαι⁷ αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν⁸ αὐτοὺς ὁ λαός: μᾶλλον δὲ 14
προσετίθεντο⁹ πιστεύοντες τῷ κυρίῳ, πλήθη¹⁰ ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν: ὥστε 15
κατὰ τὰς πλατείας¹¹ ἐκφέρειν¹² τοὺς ἀσθενεῖς,¹³ καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν¹⁴ καὶ
κραββάτων,¹⁵ ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν¹⁶ ἡ σκιὰ¹⁷ ἐπισκιάσῃ¹⁸ τινὶ αὐτῶν. 16
Συνήρχετο¹⁹ δὲ καὶ τὸ πλῆθος¹⁰ τῶν πέριξ²⁰ πόλεων εἰς Ἱερουσαλήμ, φέροντες
ἀσθενεῖς¹³ καὶ ὀχλουμένους²¹ ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων,²² οἵτινες
ἐθεραπεύοντο²³ ἅπαντες.³

¹ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ² ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ³ ἅπας, each, every. ⁴ στοά, ἄς, ἡ, portico, colonnade. ⁵ Σολομών, ωνος, ὁ, Solomon. ⁶ τολμάω, dare, endure. ⁷ κολλάω, glue, cleave. ⁸ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ⁹ προστίθιμι, add, add to. ¹⁰ πλῆθος, ους, τό, multitude. ¹¹ πλατεία, ας, ἡ, street. ¹² ἐκφέρω, carry out, bring forth. ¹³ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁴ κλίνη, ης, ἡ, couch, bed. ¹⁵ κράβατος, ου, ὁ, mattress, pallet. ¹⁶ κἂν, and if, even if. ¹⁷ σκιά, ἄς, ἡ, shadow, thick darkness. ¹⁸ ἐπισκιάζω, overshadow, envelop. ¹⁹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ²⁰ πέριξ, all around, in the vicinity. ²¹ ὀχλέω, trouble, torment. ²² ἀκάθαρτος, unclean, impure. ²³ θεραπεύω, heal, care for.

Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ – ἡ οὖσα αἵρεσις¹ τῶν 17
 Σαδδουκαίων² – ἐπλήσθησαν³ ζήλου,⁴ καὶ ἐπέβαλον⁵ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς 18
 ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει⁶ δημοσίᾳ.⁷ Ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ 19
 τῆς νυκτὸς ἤνοιξεν τὰς θύρας⁸ τῆς φυλακῆς,⁹ ἐξαγαγών¹⁰ τε αὐτοὺς εἶπεν, 20
 Πορεύεσθε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς
 ζωῆς ταύτης. Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον¹¹ εἰς τὸ ἱερόν, καὶ 21
 ἐδίδασκον. Παραγενόμενος¹² δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν¹³ τὸ
 συνέδριον¹⁴ καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν¹⁵ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ
 δεσμωτήριον,¹⁶ ἀχθῆναι αὐτούς. Οἱ δὲ ὑπηρέται¹⁷ παραγενόμενοι¹² οὐχ εὗρον 22
 αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ·⁹ ἀναστρέψαντες¹⁸ δὲ ἀπήγγειλαν,¹⁹ λέγοντες ὅτι Τὸ μὲν 23
 δεσμωτήριον¹⁶ εὗρομεν κεκλεισμένον²⁰ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ,²¹ καὶ τοὺς φύλακας²²
 ἐστῶτας πρὸ²³ τῶν θυρῶν·⁸ ἀνοίξαντες δέ, ἔσω²⁴ οὐδένᾳ εὗρομεν. Ὡς δὲ 24

¹ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ² Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ³ πλήθω, fill. ⁴ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁵ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ⁶ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ⁷ δημόσιος, public, publicly. ⁸ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ⁹ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ¹⁰ ἐξάγω, lead out. ¹¹ ὄρθρος, ου, ὁ, daybreak, dawn. ¹² παραγίνομαι, come, arrive. ¹³ συγκαλέω, call together. ¹⁴ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹⁵ γερουσία, ας, ἡ, council of elders, body of elders. ¹⁶ δεσμωτήριον, ου, τό, prison, jail. ¹⁷ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹⁸ ἀναστρέφω, return, live. ¹⁹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ²⁰ κλείω, shut, shut up. ²¹ ἀσφάλεια, ας, ἡ, certainty, security. ²² φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ²³ πρὸ, before (gen), before. ²⁴ ἔσω, within, inside.

ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὃ τε ἱερεὺς¹ καὶ ὁ στρατηγὸς² τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ
 ἀρχιερεῖς, διηπόρουν³ περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. Παραγενόμενος⁴ δέ τις 25
 ἀπήγγειλεν⁵ αὐτοῖς ὅτι Ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ⁶ εἰσὶν ἐν τῷ
 ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς² σὺν τοῖς 26
 ὑπηρέταις⁷ ἤγαγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας,⁸ ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ
 λιθασθῶσιν.⁹ Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ.¹⁰ Καὶ ἐπηρώτησεν 27
 αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς, λέγων, Οὐ παραγγελία¹¹ παρηγγείλαμεν¹² ὑμῖν μὴ 28
 διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; Καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς
 διδαχῆς¹³ ὑμῶν, καὶ βούλεσθε¹⁴ ἐπαγαγεῖν¹⁵ ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου
 τούτου. Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον, Πειθαρχεῖν¹⁶ δεῖ θεῷ 29
 μάλλον ἢ ἀνθρώποις. Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς 30
 διεχειρίσασθε,¹⁷ κρεμάσαντες¹⁸ ἐπὶ ξύλου.¹⁹ Τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγόν²⁰ καὶ 31

¹ ἱερεὺς, ἑως, ὁ, priest. ² στρατηγός, οὐ, ὁ, commander, general. ³ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ⁴ παραγίνομαι, come, arrive. ⁵ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁶ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ⁷ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ⁸ βία, ας, ἡ, strength, force. ⁹ λιθάζω, throw stones, stone. ¹⁰ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹¹ παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command. ¹² παραγγέλλω, order, command. ¹³ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁴ βούλομαι, wish, will. ¹⁵ ἐπάγω, bring upon. ¹⁶ πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ¹⁷ διαχειρίζομαι, lay violent hands on, put to death. ¹⁸ κρεμάννυμι, hang, hang up. ¹⁹ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ²⁰ ἀρχηγός, οὐ, ὁ, founder, leader.

σωτήρα¹ ὑψωσεν² τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν³ τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν⁴
 ἁμαρτιῶν. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες⁵ τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ 32
 πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν⁶ αὐτῷ.

Οἱ δὲ ἀκούοντες διεπρίοντο,⁷ καὶ ἐβουλεύοντο⁸ ἀνελεῖν⁹ αὐτούς. Ἀναστὰς δέ τις 33
 ἐν τῷ συνεδρίῳ¹⁰ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ,¹¹ νομοδιδάσκαλος,¹² τίμιος¹³
 παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν¹⁴ ἔξω βραχύ¹⁵ τι τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. Εἶπέν τε 35
 πρὸς αὐτούς, ἄνδρες Ἰσραηλῖται,¹⁶ προσέχετε¹⁷ ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις
 τούτοις, τί μέλλετε πράσσειν.¹⁸ Πρὸ¹⁹ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεودᾶς, 36
 λέγων εἶναι τινα ἑαυτόν, ᾧ προσεκλήθη²¹ ἀριθμὸς²² ἀνδρῶν ὡσεὶ²³ τετρακοσίων:
 ὃς ἀνηρέθη,⁹ καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν²⁵ καὶ ἐγένοντο εἰς
 οὐδέν. Μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας²⁶ ὁ Γαλιλαῖος²⁷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς 37

¹ σωτήρ, ἥρος, ὁ, savior, deliverer. ² ὑψόω, lift up, exalt. ³ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ⁴ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ⁵ μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ⁶ πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ⁷ διαπρίω, cut to the quick. ⁸ βουλεύω, deliberate, take counsel. ⁹ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁰ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹¹ Γαμαλιήλ, ὁ, Gamaliel. ¹² νομοδιδάσκαλος, ου, ὁ, teacher of the law. ¹³ τίμιος, precious, honorable. ¹⁴ κελεύω, order, command. ¹⁵ βραχύς, short, little. ¹⁶ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹⁷ προσέχω, take head of, attend to. ¹⁸ πράσσω, do, perform. ¹⁹ πρό, before (gen), before. ²⁰ Θεοδᾶς, ᾱ, ὁ, Theudas. ²¹ προσκαλέω, summon. ²² ἀριθμός, οὔ, ὁ, number, total. ²³ ὡσεὶ, like, about. ²⁴ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ²⁵ διαλύω, break up, disperse. ²⁶ Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ²⁷ Γαλιλαῖος, Galilean.

ἀπογραφῆς,¹ καὶ ἀπέστησεν² λαὸν ἱκανὸν³ ὀπίσω⁴ αὐτοῦ: κακεῖνος⁵ ἀπώλετο,
καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν.⁶ Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, 38
ἀπόστητε² ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε⁷ αὐτούς: ὅτι ἐὰν ἢ ἐξ
ἀνθρώπων ἢ βουλῇ⁸ ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται:⁹ εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστίν, οὐ 39
δύνασθε καταλῦσαι⁹ αὐτό, μήποτε¹⁰ καὶ θεομάχοι¹¹ εὕρεθῇτε. Ἐπείσθησαν δὲ 40
αὐτῷ: καὶ προσκαλεσάμενοι¹² τοὺς ἀποστόλους, δείραντες¹³ παρήγγειλαν¹⁴ μὴ
λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ μὲν οὖν 41
ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου,¹⁵ ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος
τοῦ Ἰησοῦ κατηξιώθησαν¹⁶ ἀτιμασθῆναι.¹⁷ Πᾶσάν τε ἡμέραν, ἐν τῷ ἱερῷ καὶ 42
κατ' οἶκον, οὐκ ἐπαύοντο¹⁸ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν
χριστόν.

¹ ἀπογραφή, ἥς, ἡ, census, registration. ² ἀφίστημι, withdraw, depart. ³ ἱκανός, sufficient, able. ⁴ ὀπίσω, behind, after (gen). ⁵ κακεῖνος, and he, and she. ⁶ διασκορπίζω, scatter, separate. ⁷ ἐάω, permit, allow. ⁸ βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ⁹ καταλύω, destroy, lodge. ¹⁰ μήποτε, never, lest perchance. ¹¹ θεομάχος, fighting against God. ¹² προσκαλέω, summon. ¹³ δέρω, beat, flay. ¹⁴ παραγγέλλω, order, command. ¹⁵ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹⁶ καταξιόω, consider worthy, deem worthy. ¹⁷ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹⁸ παύω, cause to cease.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις, πληθυνόντων¹ τῶν μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμός² **6**
 τῶν Ἑλληνιστῶν³ πρὸς τοὺς Ἑβραίους,⁴ ὅτι παρεθεωροῦντο⁵ ἐν τῇ διακονίᾳ⁶ τῇ
 καθημερινῇ⁷ αἱ χήραι⁸ αὐτῶν. Προσκαλεσάμενοι⁹ δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος¹⁰ τῶν **2**
 μαθητῶν, εἶπον, Οὐκ ἄρεστόν¹¹ ἐστὶν ἡμᾶς, καταλείψαντας¹² τὸν λόγον τοῦ
 θεοῦ, διακονεῖν¹³ τραπέζαις.¹⁴ Ἐπισκέψασθε¹⁵ οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν **3**
 μαρτυρουμένους ἐπτά,¹⁶ πλήρεις¹⁶ πνεύματος ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς
 καταστήσωμεν¹⁷ ἐπὶ τῆς χρείας¹⁸ ταύτης. Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ¹⁹ καὶ τῇ **4**
 διακονίᾳ⁶ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν.²⁰ Καὶ ἤρεσεν²¹ ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς **5**
 τοῦ πλήθους.¹⁰ καὶ ἐξελέξαντο²² Στέφανον,²³ ἄνδρα πλήρης¹⁶ πίστεως καὶ
 πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον,²⁴ καὶ Πρόχορον,²⁵ καὶ Νικάνορα,²⁶ καὶ
 Τίμωνα,²⁷ καὶ Παρμενᾶν,²⁸ καὶ Νικόλαον²⁹ προσήλυτον³⁰ Ἀντιοχέα,³¹ οὓς **6**
 ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων: καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν³² αὐτοῖς τὰς

¹πληθύνω, multiply, increase. ²γογγυσμός, οὐ, ὁ, grumbling, murmuring. ³Ἑλληνιστής, οὐ, ὁ, Hellenist, Greek. ⁴Ἑβραῖος, οὐ, ὁ, Hebrew. ⁵παραθεωρέω, overlook, neglect. ⁶διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁷καθημερινός, daily. ⁸χήρα, ας, ἡ, widow. ⁹προσκαλέω, summon. ¹⁰πλῆθος, οὐς, τό, multitude. ¹¹ἄρεστός, pleasing, desirable. ¹²καταλείπω, leave, leave behind. ¹³διακονέω, serve, minister. ¹⁴τράπεζα, ης, ἡ, table. ¹⁵ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ¹⁶πλήρης, full. ¹⁷καθίστημι, set, constitute. ¹⁸χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ¹⁹προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ²⁰προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ²¹ἀρέσκω, please, serve. ²²ἐκλέγομαι, choose, elect. ²³στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ²⁴Φίλιππος, οὐ, ὁ, Philip. ²⁵Πρόχορος, οὐ, ὁ, Prochorus. ²⁶Νικάνωρ, ορος, ὁ, Nicanor. ²⁷Τίμων, ωνος, ὁ, Timon. ²⁸Παρμενᾶς, ᾶ, ὁ, Parmenas. ²⁹Νικόλαος, οὐ, ὁ, Nicolaus. ³⁰προσήλυτος, οὐ, ὁ, proselyte, convert. ³¹Ἀντιοχεύς, ἑως, ὁ, Antiochene, Antiochian. ³²ἐπιτίθημι, lay upon, put.

χειρας.

Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἤϋξανεν,¹ καὶ ἐπληθύνετο² ὁ ἀριθμὸς³ τῶν μαθητῶν ἐν 7

Ἱερουσαλὴμ σφόδρα,⁴ πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων⁵ ὑπήκουον⁶ τῇ πίστει.

Στέφανος⁷ δὲ πλήρης⁸ πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα⁹ καὶ σημεῖα μεγάλα 8

ἐν τῷ λαῷ. Ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης 9

Λιβερτίνων,¹⁰ καὶ Κυρηναίων,¹¹ καὶ Ἀλεξανδρέων,¹² καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας¹³ καὶ

Ἀσίας,¹⁴ συζητοῦντες¹⁵ τῷ Στεφάνῳ.⁷ Καὶ οὐκ ἴσχυον¹⁶ ἀντιστῆναι¹⁷ τῇ σοφίᾳ 10

καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. Τότε ὑπέβαλον¹⁸ ἄνδρας λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν 11

αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα¹⁹ εἰς Μωσῆν καὶ τὸν θεόν. Συνεκίνησάν²⁰ 12

τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες²¹

συνήρπασαν²² αὐτόν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον,²³ ἔστησάν τε μάρτυρας²⁴ 13

¹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ² πληθύνω, multiply, increase. ³ ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total. ⁴ σφόδρα, exceedingly, greatly. ⁵ ἱερεύς, ἑως, ὁ, priest. ⁶ ὑπακούω, obey, listen. ⁷ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ⁸ πλήρης, full. ⁹ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁰ Λιβερτίνος, ου, ὁ, freedman. ¹¹ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ¹² Ἀλεξανδρεύς, ἑως, ὁ, Alexandrian. ¹³ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁴ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁵ συζητέω, discuss, dispute. ¹⁶ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁷ ἀνθίστημι, resist, oppose. ¹⁸ ὑποβάλλω, instruct privately. ¹⁹ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ²⁰ συγκινέω, stir up, move. ²¹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ²² συναρπάζω, seize, drag away. ²³ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²⁴ μάρτυς, υρος, ὁ, witness.

ψευδεῖς¹ λέγοντας, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται² ῥήματα βλάσφημα³ λαλῶν
 κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι 14
 Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος⁴ οὗτος καταλύσει⁵ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει⁶ τὰ ἔθνη⁷
 ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωσῆς. Καὶ ἀτενίσαντες⁸ εἰς αὐτὸν ἅπαντες⁹ οἱ καθεζόμενοι 15
 ἐν τῷ συνεδρίῳ,¹¹ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει¹² πρόσωπον ἀγγέλου.

Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερέυς, Εἰ ἄρα¹³ ταῦτα οὕτως ἔχει; Ὁ δὲ ἔφη, 7

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὥφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν
 Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ,¹⁴ πρὶν¹⁵ ἢ κατοικῆσαι¹⁶ αὐτὸν ἐν Χαρράν,¹⁷ 3
 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας¹⁸ σου, καὶ
 δεῦρο¹⁹ εἰς γῆν ἣν ἄν σοι δείξω.²⁰ Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων²¹ κατώκησεν¹⁶ 4
 ἐν Χαρράν:¹⁷ κακέϊθεν,²² μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετώκισεν²³

¹ ψευδής, false, lying. ² παύω, cause to cease. ³ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ⁴ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁵ καταλύω, destroy, lodge. ⁶ ἀλλάσσω, change, alter. ⁷ ἔθνος, ους, τό, custom. ⁸ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁹ ἅπας, each, every. ¹⁰ καθεζομαι, sit down, am sitting. ¹¹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹² ὥσει, like, about. ¹³ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁴ Μεσοποταμία, ας, ἡ, Mesopotamia. ¹⁵ πρὶν, before, formerly. ¹⁶ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁷ Χαρράν, ἡ, Haran. ¹⁸ συγγένεια, ας, ἡ, kinship, relatives. ¹⁹ δεῦρο, until now, come here! ²⁰ δείκνυμι, show, point out. ²¹ Χαλδαῖος, ου, ὁ, Chaldean. ²² κακέϊθεν, and thence, and from there. ²³ μετοικίζω, remove to another place of habitation.

αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε:¹ καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ 5
κληρονομίαν² ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα³ ποδός· καὶ ἐπηγγείλατο⁴ δοῦναι αὐτῷ εἰς
κατάσχεσιν⁵ αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματι⁶ αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ
τέκνου. Ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεός, ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα⁶ αὐτοῦ πάροικον⁷ ἐν γῇ 6
ἄλλοτρίᾳ,⁸ καὶ δουλώσουσιν⁹ αὐτὸ καὶ κακώσουσιν,¹⁰ ἔτη¹¹ τετρακόσια.¹² Καὶ 7
τὸ ἔθνος, ᾧ ἔὰν δουλεύσωσιν,¹³ κρινῶ ἐγώ, εἶπεν ὁ θεός· καὶ μετὰ ταῦτα
ἐξελεύσονται, καὶ λατρεύουσιν¹⁴ μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ 8
διαθήκην¹⁵ περιτομῆς:¹⁶ καὶ οὕτως¹⁷ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, καὶ περιέτεμεν¹⁸
αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ:¹⁹ καὶ ὁ Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα
πατριάρχας.²⁰ Καὶ οἱ πατριάρχαι²⁰ ζηλώσαντες²¹ τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο²² εἰς 9
Αἴγυπτον:²³ καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο²⁴ αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν 10
θλίψεων²⁵ αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον²⁶ Φαραῶ²⁷

¹ κατοικέω, inhabit, dwell. ² κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ³ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁴ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ⁵ κατάσχεσις, εως, ἡ, possession, holding fast. ⁶ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ⁷ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ⁸ ἄλλότριος, strange, foreign. ⁹ δουλόω, enslave, bring under subjection. ¹⁰ κακώω, mistreat, harm. ¹¹ ἔτος, ους, τό, year. ¹² τετρακόσιοι, four hundred, 400. ¹³ δουλεύω, serve, am a slave. ¹⁴ λατρεύω, serve, worship. ¹⁵ διαθήκη, ης, ἡ, covenant, will. ¹⁶ περιτομή, ης, ἡ, circumcision. ¹⁷ οὕτως, thus, so. ¹⁸ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹⁹ ὀγδοος, eighth. ²⁰ πατριάρχης, ου, ὁ, patriarch. ²¹ ζηλώω, be zealous, am jealous. ²² ἀποδίδωμι, give back, pay. ²³ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ²⁴ ἐξαίρέω, take out, deliver. ²⁵ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ²⁶ ἐναντίον, in the sight of, before. ²⁷ Φαραῶ, ὁ, Pharaoh.

βασιλέως Αἰγύπτου,¹ καὶ κατέστησεν² αὐτὸν ἡγούμενον³ ἐπ' Αἴγυπτον¹ καὶ
 ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἦλθεν δὲ λιμός⁴ ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου¹ καὶ 11
 Χαναάν,⁵ καὶ θλίψις⁶ μεγάλη· καὶ οὐχ εὗρισκον χορτάσματα⁷ οἱ πατέρες ἡμῶν. 12
 Ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα σίτα⁸ ἐν Αἰγύπτῳ,¹ ἐξαπέστειλεν⁹ τοὺς πατέρας ἡμῶν
 πρῶτον. Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ¹⁰ ἀνεγνωρίσθη¹¹ Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ 13
 φανερόν¹² ἐγένετο τῷ Φαραῶ¹³ τὸ γένος¹⁴ τοῦ Ἰωσήφ. Ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ 14
 μετεκαλέσατο¹⁵ τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν,¹⁶ ἐν
 ψυχαῖς ἐβδομήκοντα¹⁷ πέντε.¹⁸ Κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον,¹ καὶ 15
 ἐτελεύτησεν¹⁹ αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν· καὶ μετετέθησαν²⁰ εἰς Συχέμ,²¹ καὶ 16
 ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι²² ὃ ὠνήσατο²³ Ἀβραὰμ τιμῆς²⁴ ἀργυρίου²⁵ παρὰ τῶν
 υἱῶν Ἐμμόρ²⁶ τοῦ Συχέμ.²¹ Καθὼς δὲ ἤγγιζεν²⁷ ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἥς 17
 ὤμοσεν²⁸ ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἠὔξησεν²⁹ ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη³⁰ ἐν Αἰγύπτῳ,¹ 18

¹ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ² καθίστημι, set, constitute. ³ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁴ λιμός, οὐ, ὁ, hunger, famine. ⁵ Χαναάν, ἡ, Canaan. ⁶ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ⁷ χορτάσμα, τος, τό, food, sustenance. ⁸ σίτος, ου, ὁ, wheat, grain. ⁹ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹⁰ δεύτερος, second. ¹¹ ἀναγνωρίζω, make known to again. ¹² φανερός, manifest, apparent. ¹³ Φαραῶ, ὁ, Pharaoh. ¹⁴ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁵ μετακαλέω, send for. ¹⁶ συγγένεια, ας, ἡ, kinship, relatives. ¹⁷ ἐβδομήκοντα, seventy, 70. ¹⁸ πέντε, five, 5. ¹⁹ τελευτάω, die, end. ²⁰ μετατίθημι, transfer, change. ²¹ Συχέμ, ὁ, Shechem. ²² μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ²³ ὠνέομαι, buy, purchase. ²⁴ τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ²⁵ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ²⁶ Ἐμμόρ, ὁ, Hamor. ²⁷ ἐγγίζω, come near, approach. ²⁸ ὀμνύω, swear, take an oath. ²⁹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ³⁰ πληθύνω, multiply, increase.

ἄχρι¹ οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. Οὗτος¹⁹
κατασοφισάμενος² τὸ γένος³ ἡμῶν, ἐκάκωσεν⁴ τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν
ἐκθετὰ⁵ τὰ βρέφη⁶ αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι.⁷ Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη²⁰
Μωσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος⁸ τῷ θεῷ: ὃς ἀνετράφη⁹ μῆνας¹⁰ τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
πατρός. Ἐκτεθέντα¹¹ δὲ αὐτόν, ἀνείλετο¹² ἡ θυγάτηρ¹³ Φαραώ,¹⁴ καὶ ἀνεθρέψατο²¹
αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. Καὶ ἐπαιδεύθη¹⁵ Μωσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων:¹⁶ ἦν δὲ²²
δυνατὸς¹⁷ ἐν λόγοις καὶ ἔργοις. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετῆς¹⁸²³
χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι¹⁹ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ
τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον,²⁰ ἡμύνατο²¹ καὶ ἐποίησεν²⁴
ἐκδίκησιν²² τῷ καταπονουμένῳ,²³ πατάξας²⁴ τὸν Αἰγύπτιον:¹⁶ ἐνόμιζεν²⁵ δὲ²⁵
συνιέναι²⁶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς
σωτηρίαν:²⁷ οἱ δὲ οὐ συνῆκαν.²⁶ Τῇ τε ἐπιούσῃ²⁸ ἡμέρᾳ ὦφθη αὐτοῖς μαχομένοις,²⁶

¹ ἄχρι, as far as, up to (gen). ² κατασοφίζομαι, take advantage of by cunning. ³ γένος, οὗς, τό, race, kind. ⁴ κακώω, mistreat, harm. ⁵ ἐκθετος, exposed, abandoned. ⁶ βρέφος, οὗς, τό, unborn or a newborn child, baby. ⁷ ζωογονέω, preserve alive. ⁸ ἀστεῖος, handsome, well-bred. ⁹ ἀνατρέφω, nurture, care for. ¹⁰ μῆν, ὁ, month, certainly. ¹¹ ἐκτίθμι, declare, explain. ¹² ἀναιρέω, take up, kill. ¹³ θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ¹⁴ Φαραώ, ὁ, Pharaoh. ¹⁵ παιδεύω, teach, educate. ¹⁶ Αἰγύπτιος, Egyptian. ¹⁷ δυνατός, powerful, possible. ¹⁸ τεσσαρακονταετής, forty years of age. ¹⁹ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ²⁰ ἀδικέω, do wrong, harm. ²¹ ἀμύνομαι, help, defend. ²² ἐκδίκησις, εὖς, ἡ, vengeance, vindication. ²³ καταπονέω, wear down, oppress. ²⁴ πατάσσω, strike, smite. ²⁵ νομίζω, suppose, think. ²⁶ συνίημι, understand, consider. ²⁷ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ²⁸ ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ²⁹ μάχομαι, fight, quarrel.

καὶ συνήλασεν¹ αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπών, Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς· ἵνα τί
 ἀδικεῖτε² ἀλλήλους; Ὁ δὲ ἀδικῶν³ τὸν πλησίον⁴ ἀπώσατο⁵ αὐτόν, εἰπών, Τίς σε 27
 κατέστησεν⁶ ἄρχοντα⁶ καὶ δικαστὴν⁷ ἐφ' ἡμᾶς; Μὴ ἀνελεῖν⁸ με σὺ θέλεις, ὃν 28
 τρόπον⁹ ἀνείλες⁸ χθὲς¹⁰ τὸν Αἰγύπτιον;¹¹ Ἐφυγεν¹² δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, 29
 καὶ ἐγένετο πάροικος¹³ ἐν γῇ Μαδιάμ,¹⁴ οὗ¹⁵ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. Καὶ 30
 πληρωθέντων ἐτῶν¹⁶ τεσσαράκοντα,¹⁷ ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ¹⁸ τοῦ ὄρους Σινᾶ
 ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ¹⁹ πυρὸς βάτου.²⁰ Ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν ἐθαύμαζεν²¹ τὸ 31
 ὄραμα:²² προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι,²³ ἐγένετο φωνὴ κυρίου πρὸς
 αὐτόν, Ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ 32
 θεὸς Ἰακώβ. Ἐντρομος²⁴ δὲ γενόμενος Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα²⁵ κατανοῆσαι.²³ 33
 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος, Λῦσον²⁶ τὸ ὑπόδημα²⁷ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν
 ᾧ ἔστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν²⁸ τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν 34

¹ συνελάνω, compel, urge. ² ἀδικέω, do wrong, harm. ³ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ⁴ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ⁵ καθίστημι, set, constitute. ⁶ ἄρχων, ὄντος, ὁ, ruler, prince. ⁷ δικαστής, οὗ, ὁ, judge. ⁸ ἀναιρέω, take up, kill. ⁹ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹⁰ χθὲς, yesterday. ¹¹ Αἰγύπτιος, Egyptian. ¹² φεύγω, flee, escape. ¹³ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ¹⁴ Μαδιάμ, ὁ, Midian. ¹⁵ οὗ, where, when. ¹⁶ ἔτος, ους, τό, year. ¹⁷ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁸ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹⁹ φλόξ, φλογός, ἡ, flame. ²⁰ βάτος, ου, ὁ, bath (a liquid measure). ²¹ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ²² ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ²³ κατανοέω, observe, understand. ²⁴ ἔντρομος, terrified, trembling. ²⁵ τολμάω, dare, endure. ²⁶ λύω, untie, loose. ²⁷ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ²⁸ κάκωσις, εως, ἡ, mistreatment, oppression.

Αἰγύπτῳ,¹ καὶ τοῦ στεναγμοῦ² αὐτῶν ἤκουσα· καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι³ αὐτούς·
καὶ νῦν δεῦρο,⁴ ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον.¹ Τοῦτον τὸν Μωσῆν ὃν ἠρνήσαντο⁵ 35
εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν⁶ ἄρχοντα⁷ καὶ δικαστήν;⁸ τοῦτον ὁ θεὸς ἄρχοντα⁷
καὶ λυτρωτὴν⁹ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ.¹⁰ 36
Οὗτος ἐξήγαγεν¹¹ αὐτούς, ποιήσας τέρατα¹² καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ¹ καὶ ἐν
Ἐρυθρᾷ¹³ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ¹⁴ ἔτη¹⁵ τεσσαράκοντα.¹⁶ Οὗτός ἐστιν ὁ 37
Μωσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς
ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ. Οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ 38
ἐν τῇ ἐρήμῳ¹⁴ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν
πατέρων ἡμῶν· ὃς ἐδέξατο λόγον ζῶντα δοῦναι ἡμῖν· ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι 39
γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο,¹⁸ καὶ ἐστράφησαν¹⁹ τῇ καρδίᾳ
αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον,¹ εἰπόντες τῷ Ἀαρών, Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ 40

¹ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ² στεναγμός, οὔ, ὁ, groan, groaning. ³ ἐξαίρειν, take out, deliver. ⁴ δεῦρο, until now, come here! ⁵ ἀρνεομαι, deny, repudiate. ⁶ καθίστημι, set, constitute. ⁷ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ⁸ δικαστής, οὔ, ὁ, judge. ⁹ λυτρωτής, οὔ, ὁ, redeemer, deliverer. ¹⁰ βάτος, ου, ὁ, bath (a liquid measure). ¹¹ ἐξάγω, lead out. ¹² τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹³ ἐρυθρός, red. ¹⁴ ἐρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹⁵ ἔτος, ους, τό, year. ¹⁶ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁷ ὑπήκοος, obedient, listening to. ¹⁸ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ¹⁹ στρέφω, turn, am converted.

προπορεύονται¹ ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν² ἡμᾶς ἐκ γῆς
 Αἰγύπτου,³ οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. Καὶ ἐμοσχοποίησαν⁴ ἐν ταῖς ἡμέραις 41
 ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον⁵ θυσίαν⁶ τῷ εἰδώλῳ,⁷ καὶ εὐφραίνοντο⁸ ἐν τοῖς ἔργοις
 τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐστρεψεν⁹ δὲ ὁ θεός, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν¹⁰ τῇ 42
 στρατιᾷ¹¹ τοῦ οὐρανοῦ· καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ¹² τῶν προφητῶν, Μὴ
 σφάγια¹³ καὶ θυσίας⁶ προσηνέγκατέ¹⁴ μοι ἔτη¹⁵ τεσσαράκοντα¹⁶ ἐν τῇ ἐρήμῳ,¹⁷
 οἶκος Ἰσραήλ· Καὶ ἀνελάβετε¹⁸ τὴν σκηνὴν¹⁹ τοῦ Μολόχ,²⁰ καὶ τὸ ἄστρον²¹ τοῦ 43
 θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν,²² τοὺς τύπους²³ οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ
 μετοικίω²⁴ ὑμᾶς ἐπέκεινα²⁵ Βαβυλῶνος.²⁶ Ἡ σκηνὴ¹⁹ τοῦ μαρτυρίου²⁷ ἦν τοῖς 44
 πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο²⁸ ὁ λαλῶν τῷ Μωσῇ, ποιῆσαι
 αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον²³ ὃν ἐωράκει. Ἦν καὶ εἰσήγαγον²⁹ διαδεξάμενοι³⁰ οἱ 45
 πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει³¹ τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῴσεν³² ὁ θεὸς

¹προπορεύομαι, go on before, precede. ²ἐξάγω, lead out. ³Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ⁴μοσχοποιέω, make a calf, make a model of a calf. ⁵ἀνάγω, lead up, restore. ⁶θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ⁷εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ⁸εὐφραίνω, rejoice, cheer. ⁹στρέφω, turn, am converted. ¹⁰λατρεύω, serve, worship. ¹¹στρατιά, ἄς, ἡ, host, army. ¹²βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ¹³σφάγιον, ου, τό, victim, offering. ¹⁴προσφέρω, bring to, offer. ¹⁵ἔτος, ους, τό, year. ¹⁶τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁷ἐρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹⁸ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹⁹σκηνή, ἡς, ἡ, tent, tabernacle. ²⁰Μολόχ, ὁ, Moloch. ²¹ἄστρον, ου, τό, star. ²²Ῥεμφάν, ὁ, Rephan, Saturn. ²³τύπος, ου, ὁ, mark, example. ²⁴μετοικίζω, remove to another place of habitation. ²⁵ἐπέκεινα, farther on, beyond. ²⁶Βαβυλών, Babylon. ²⁷μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ²⁸διατάσσω, command, give orders to. ²⁹εἰσάγω, lead in, bring in. ³⁰διαδέχομαι, receive in turn, receive in my turn. ³¹κατάσχεσις, εως, ἡ, possession, holding fast. ³²ἐξώθει, drive out, run aground.

ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυίδ· ὃς εὗρεν χάριν 46

ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ᾔτησατο εὑρεῖν σκῆνωμα¹ τῷ θεῷ Ἰακώβ. Σολομῶν² δὲ 47

ᾠκοδόμησεν³ αὐτῷ οἶκον. Ἀλλ' οὐχ ὁ ὑψιστος⁴ ἐν χειροποιήτοις⁵ ναοῖς⁶ κατοικεῖ, 48

καθὼς ὁ προφήτης λέγει, Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον⁸ τῶν 49

ποδῶν μου· ποῖον⁹ οἶκον οἰκοδομήσετέ³ μοι; λέγει κύριος· ἢ τίς τόπος τῆς

καταπαύσεώς¹⁰ μου; Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα; 50

Σκληροτράχηλοι¹¹ καὶ ἀπερίτμητοι¹² τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν,¹³ ὑμεῖς ἀεὶ¹⁴ τῷ 51

πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιτίπτετε·¹⁵ ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς. Τίνα τῶν 52

προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν¹⁶ οἱ πατέρες ὑμῶν; Καὶ ἀπέκτειναν τοὺς

προκαταγγείλαντας¹⁷ περὶ τῆς ἐλεύσεως¹⁸ τοῦ δικαίου, οἷον νῦν ὑμεῖς προδότης¹⁹

καὶ φονεῖς²⁰ γεγέννησθε· οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς²¹ ἀγγέλων, καὶ 53

¹ σκῆνωμα, τος, τό, tent, dwelling. ² Σολομῶν, ωνος, ὁ, Solomon. ³ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁴ ὑψιστος, highest, most high. ⁵ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ⁶ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ⁷ κατοικέω, inhabit, dwell. ⁸ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ⁹ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ¹⁰ κατάπαυσις, εως, ἡ, rest, resting. ¹¹ σκληροτράχηλος, stiff-necked, stubborn. ¹² ἀπερίτμητος, uncircumcised, stubborn. ¹³ οὗς, ους, τό, ear. ¹⁴ ἀεὶ, always, ever. ¹⁵ ἀντιτίπτω, resist, oppose. ¹⁶ διώκω, pursue, persecute. ¹⁷ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ¹⁸ ἐλευσις, εως, ἡ, coming, arrival. ¹⁹ προδότης, ου, ὁ, betrayer, traitor. ²⁰ φονεύς, εως, ὁ, murderer. ²¹ διαταγή, ἥς, ἡ, ordinance, direction.

οὐκ ἐφυλάξατε.¹

Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο² ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον³ τοὺς ὀδόντας 54

ἐπ' αὐτόν. Ὑπάρχων δὲ πλήρης⁵ πνεύματος ἁγίου, ἀτενίσας⁶ εἰς τὸν οὐρανόν, 55

εἶδεν δόξαν θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ, 56

θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν

ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. Κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον⁷ τὰ ὦτα⁸ αὐτῶν, καὶ 57

ᾠρμησαν⁹ ὁμοθυμαδὸν¹⁰ ἐπ' αὐτόν: καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, 58

ἐλιθοβόλουν:¹¹ καὶ οἱ μάρτυρες¹² ἀπέθεντο¹³ τὰ ἱμάτια παρὰ τοὺς πόδας νεανίου

καλουμένου Σαύλου.¹⁵ Καὶ ἐλιθοβόλουν¹¹ τὸν Στέφανον,¹⁶ ἐπικαλούμενον¹⁷ καὶ 59

λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. Θεὶς δὲ τὰ γόνατα,¹⁸ ἔκραξεν 60

φωνῇ μεγάλῃ, Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο

εἰπὼν ἐκοιμήθη.¹⁹

¹φυλάσσω, guard, keep. ²διαπρίω, cut to the quick. ³βρύχω, gnash, grind or gnash. ⁴ὀδούς, ὁ, tooth. ⁵πλήρης, full. ⁶ἀτενίζω, gaze, stare. ⁷συνέχω, hold fast, oppress. ⁸οὔς, οὐς, τό, ear. ⁹ὀρμάω, hasten on, rush. ¹⁰ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹¹λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ¹²μάρτυς, υὸς, ὁ, witness. ¹³ἀποτίθημι, put off, lay aside. ¹⁴νεανίας, οὐ, ὁ, young adult, young man. ¹⁵Σαῦλος, οὐ, ὁ, Saul. ¹⁶στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ¹⁷ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹⁸γόνυ, ατος, τό, knee. ¹⁹κοιμάομαι, sleep, fall asleep.

Σαῦλος¹ δὲ ἦν συνευδοκῶν² τῇ ἀναιρέσει³ αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ **8**
 διωγμὸς⁴ μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες δὲ
 διεσπάρησαν⁵ κατὰ τὰς χώρας⁶ τῆς Ἰουδαίας⁷ καὶ Σαμαρείας,⁸ πλὴν⁹ τῶν
 ἀποστόλων. Συνεκόμισαν¹⁰ δὲ τὸν Στέφανον¹¹ ἄνδρες εὐλαβεῖς,¹² καὶ **2**
 ἐποιήσαντο κοπετὸν¹³ μέγαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλος¹ δὲ ἐλυμαίνετο¹⁴ τὴν ἐκκλησίαν, **3**
 κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος,¹⁵ σύρων¹⁶ τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου
 εἰς φυλακὴν.¹⁷

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες⁵ διήλθον,¹⁸ εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. Φίλιππος¹⁹ δὲ **4**
 κατελθὼν²⁰ εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας,⁸ ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν χριστόν. **6**
 Προσεῖχόν²¹ τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου¹⁹ ὁμοθυμαδόν,²² ἐν
 τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. Πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων **7**

¹ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ² συνευδοκέω, consent, approve. ³ ἀναιρέσεις, εως, ἡ, murder, killing. ⁴ διωγμός, οὔ, ὁ, persecution. ⁵ διασπείρω, scatter, scatter like seed. ⁶ χώρα, ας, ἡ, land, region. ⁷ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ⁸ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁹ πλὴν, however, but. ¹⁰ συγχομίζω, bring in, bury. ¹¹ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ¹² εὐλαβής, devout, God-fearing. ¹³ κοπετός, ου, ὁ, mourning, lamentation. ¹⁴ λυμαίνομαι, ravage, destroy. ¹⁵ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁶ σύρω, draw, drag. ¹⁷ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ¹⁸ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁹ Φίλιππος, ου, ὁ, Philip. ²⁰ κατέρχομαι, come down, go down. ²¹ προσέχω, take head of, attend to. ²² ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind.

πνεύματα ἀκάθαρτα,¹ βοῶντα² φωνῇ μεγάλη ἐξήρχετο: πολλοὶ δὲ
 παραλελυμένοι³ καὶ χωλοὶ⁴ ἐθεραπεύθησαν.⁵ Καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ 8
 πόλει ἐκείνῃ.

Ἄνῃρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προϋπῆρχεν⁶ ἐν τῇ πόλει μαγεύων⁷ καὶ ἐξιστῶν⁸ τὸ 9
 ἔθνος τῆς Σαμαρείας,⁹ λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν: ὃ προσεῖχον¹⁰ ἀπὸ 10
 μικροῦ¹¹ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ μεγάλη. 11
 Προσεῖχον¹⁰ δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἰκανῶ¹² χρόνῳ ταῖς μαγείαις¹³ ἐξεστακέναι⁸ αὐτούς.
 Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ¹⁴ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ 12
 θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. Ὁ 13
 δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν¹⁵ τῷ
 Φιλίππῳ:¹⁴ θεωρῶν τε δυνάμεις καὶ σημεῖα γινόμενα, ἐξίστατο.⁸

¹ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ² βοάω, cry aloud, shout. ³ παραλύω, relax, enfeeble. ⁴ χωλός, lame, deprived of a foot. ⁵ θεραπεύω, heal, care for. ⁶ προϋπάρχω, exist before, have been already. ⁷ μαγεύω, practice magic. ⁸ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁹ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ¹⁰ προσέχω, take head of, attend to. ¹¹ μικρός, small, little. ¹² ἰκανός, sufficient, able. ¹³ μαγεία, ας, ἡ, magic. ¹⁴ Φίλιππος, ου, ό, Philip. ¹⁵ προσκαρτερέω, continue in or with, persist.

Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια¹ τὸν 14
λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· οἵτινες 15
καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον· οὐπω² γὰρ 16
ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός,³ μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ
ὄνομα τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ. Τότε ἐπετίθουν⁴ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ 17
ἐλάβανον πνεῦμα ἅγιον. Θεασάμενος⁵ δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως⁶ τῶν 18
χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, προσήνεγκεν⁷ αὐτοῖς
χρήματα,⁸ λέγων, Δότε καὶ μοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὡς ἐὰν ἐπιθῶ⁴ τὰς χεῖρας, 19
λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Τὸ ἀργύριόν⁹ σου σὺν 20
σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν,¹⁰ ὅτι τὴν δωρεάν¹¹ τοῦ θεοῦ ἐνόμισας¹² διὰ χρημάτων⁸
κτᾶσθαι.¹³ Οὐκ ἔστιν σοι μερίς¹⁴ οὐδὲ κλῆρος¹⁵ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. Ἡ γὰρ 21
καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα¹⁶ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Μετανόησον¹⁷ οὖν ἀπὸ τῆς 22

¹ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ² οὐπω, not yet. ³ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁴ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁵ θεάομαι, look at, behold. ⁶ ἐπίθεσις, εως, ἡ, laying on, assault. ⁷ προσφέρω, bring to, offer. ⁸ χρῆμα, τος, τό, wealth, money. ⁹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹⁰ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ¹¹ δωρεά, ᾱς, ἡ, gift, free gift. ¹² νομίζω, suppose, think. ¹³ κτάομαι, acquire, win. ¹⁴ μερίς, ἰδος, ἡ, part, portion. ¹⁵ κλῆρος, ου, ό, lot, portion. ¹⁶ εὐθύς, immediately, at once. ¹⁷ μετανοέω, repent, change my mind.

κακίας¹ σου ταύτης, καὶ δεήθητι² τοῦ θεοῦ, εἰ ἄρα³ ἀφεθήσεται σοι ἡ ἐπίνοια⁴
 τῆς καρδίας σου. Εἰς γὰρ χολὴν⁵ πικρίας⁶ καὶ σύνδεσμον⁷ ἀδικίας⁸ ὁρῶ σε ὄντα. 23
 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, Δεήθητε² ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον, ὅπως
 μηδὲν ἐπέλθῃ⁹ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε.

Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι¹⁰ καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου, 25
 ὑπέστρεψαν¹¹ εἰς Ἱερουσαλὴμ, πολλὰς τε κώμας¹² τῶν Σαμαρειτῶν¹³
 εὐηγγελίσαντο.

Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον,¹⁴ λέγων, Ἀνάστηθι καὶ πορεύου 26
 κατὰ μεσημβρίαν¹⁵ ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς
 Γάζαν:¹⁶ αὕτη ἐστὶν ἔρημος.¹⁷ Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη: καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ Αἰθίοψ¹⁸ 27
 εὐνοῦχος¹⁹ δυνάστης²⁰ Κανδάκης²¹ τῆς βασιλίσσης²² Αἰθιοπῶν,¹⁸ ὃς ἦν ἐπὶ

¹ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ² δέομαι, ask, request. ³ ἄρα, so? (introduces a question). ⁴ ἐπίνοια, ας, ἡ, thought, intention. ⁵ χολή, ἡς, ἡ, a bitter herb, gall. ⁶ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ⁷ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ⁸ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ⁹ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹⁰ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹¹ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹² κώμη, ης, ἡ, village. ¹³ Σαμαρείτης, ου, ὁ, Samaritan. ¹⁴ Φίλιππος, ου, ὁ, Philip. ¹⁵ μεσημβρία, ας, ἡ, midday, noon. ¹⁶ γάζα, ης, ἡ, treasure, Gaza. ¹⁷ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹⁸ Αἰθίοψ, οπος, ὁ, Ethiopian. ¹⁹ εὐνοῦχος, ου, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ²⁰ δυνάστης, ου, ὁ, ruler, sovereign. ²¹ Κανδάκη, ης, ἡ, Candace. ²² βασίλισσα, ης, ἡ, queen.

πάσης τῆς γάζης¹ αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, ἦν τε 28
 ὑποστρέφων² καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος³ αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκεν⁴ τὸν
 προφήτην Ἡσαΐαν.⁵ Εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ,⁶ Πρόσελθε καὶ 29
 κολλήθητι⁷ τῷ ἄρματι³ τούτῳ. Προσδραμών⁸ δὲ ὁ Φίλιππος⁶ ἤκουσεν αὐτοῦ 30
 ἀναγινώσκοντος⁴ τὸν προφήτην Ἡσαΐαν,⁵ καὶ εἶπεν, Ἄρα⁹ γε¹⁰ γινώσκεις ἃ
 ἀναγινώσκεις;¹¹ Ὁ δὲ εἶπεν, Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μή τις ὁδηγήσῃ¹² με; 31
 Παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον⁶ ἀναβάντα καθίσαι¹³ σὺν αὐτῷ. Ἡ δὲ περιοχὴ¹⁴ 32
 τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν⁴ ἦν αὕτη, Ὡς πρόβατον¹⁵ ἐπὶ σφαγὴν¹⁶ ἤχθη, καὶ
 ὡς ἄμνος¹⁷ ἐναντίον¹⁸ τοῦ κείροντος¹⁹ αὐτὸν ἄφωνος,²⁰ οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ
 στόμα αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπεινώσει²¹ αὐτοῦ ἡ κρίσις²² αὐτοῦ ἦρθη, τὴν δὲ γενεὰν²³ 33
 αὐτοῦ τίς διηγῆσεται;²⁴ Ὅτι αἵρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 34
 εὐνοῦχος²⁵ τῷ Φιλίππῳ⁶ εἶπεν, Δέομαί²⁶ σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο

¹ γάζα, ης, ἡ, treasure, Gaza. ² ὑποστρέφω, return, turn back. ³ ἄρμα, τος, τό, chariot. ⁴ ἀναγινώσκω, read. ⁵ Ἡσαΐας, ου, ὁ, Isaiah. ⁶ Φίλιππος, ου, ὁ, Philip. ⁷ κολλάω, glue, cleave. ⁸ προστρέχω, run up to, run to. ⁹ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁰ γέ, indeed, at least. ¹¹ ἀναγινώσκω, you read. ¹² ὁδηγέω, lead, guide. ¹³ καθίζω, seat, sit. ¹⁴ περιοχή, ἥς, ἡ, passage (of written text). ¹⁵ πρόβατον, ου, τό, sheep. ¹⁶ σφαγή, ἥς, ἡ, slaughter, sacrifice. ¹⁷ ἄμνος, οὔ, ὁ, lamb. ¹⁸ ἐναντίον, in the sight of, before. ¹⁹ κείρω, shear, cut off. ²⁰ ἄφωνος, speechless, mute. ²¹ ταπεινῶσις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ²² κρίσις, εως, ἡ, judgment, judging. ²³ γενεά, ἅς, ἡ, generation. ²⁴ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ²⁵ εὐνοῦχος, ου, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ²⁶ δέομαι, ask, request.

; Περὶ αὐτοῦ, ἢ περὶ ἐτέρου τινός; Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος¹ τὸ στόμα αὐτοῦ, 35
καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. Ὡς δὲ 36
ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπὶ τι ὕδωρ· καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος,² Ἴδού,
ὕδωρ· τί κωλύει³ με βαπτισθῆναι; Καὶ ἐκέλευσεν⁴ στῆναι τὸ ἄρμα·⁵ καὶ 37
κατέβησαν ἀμφότεροι⁶ εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος¹ καὶ ὁ εὐνοῦχος·² καὶ
ἐβάπτισεν αὐτόν. Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα κυρίου ἥρπασεν⁷ 39
τὸν Φίλιππον·¹ καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι⁸ ὁ εὐνοῦχος,² ἐπορεύετο γὰρ τὴν
ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος¹ δὲ εὐρέθη εἰς Ἀζωτον·⁹ καὶ διερχόμενος¹⁰ 40
εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.¹¹

Ὁ δὲ Σαῦλος¹² ἔτι ἐμπνέων¹³ ἀπειλῆς¹⁴ καὶ φόνου¹⁵ εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, 9
προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ἡτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς¹⁶ εἰς Δαμασκὸν¹⁷ πρὸς 2
τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας,

¹ Φίλιππος, ου, ὁ, Philip. ² εὐνοῦχος, ου, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ³ κωλύω, forbid, hinder. ⁴ κελεύω, order, command. ⁵ ἄρμα, τος, τό, chariot. ⁶ ἀμφότεροι, both, both of two. ⁷ ἀρπάζω, seize, snatch. ⁸ οὐκέτι, no longer, no more. ⁹ Ἀζωτος, ου, ἡ, Azotus, Ashdod. ¹⁰ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹¹ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹² Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹³ ἐμπνέω, breathe, inspire. ¹⁴ ἀπειλή, ἡς, ἡ, threat, threatening. ¹⁵ φόνος, ου, ὁ, murder, slaughter. ¹⁶ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁷ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus.

δεδεμένους¹ ἀγάγη εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν 3
ἐγγίζειν² τῇ Δαμασκῷ·³ καὶ ἐξαίφνης⁴ περιήστραψεν⁵ αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ
οὐρανοῦ· καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, Σαούλ, 4
Σαούλ, τί με διώκεις;⁶ Εἶπεν δέ, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ κύριος εἶπεν, Ἐγώ εἰμι 5
Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις·⁶ ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ 6
λαληθήσεταιί σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες⁷ αὐτῷ 7
εἰστήκεισαν ἐνεοί,⁸ ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδέν αὖτε θεωροῦντες. Ἠγέρθη 8
δὲ ὁ Σαῦλος⁹ ἀπὸ τῆς γῆς· ἀνεωγμένων τε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδέν αὖτε
ἔβλεπεν, χειραγωγοῦντες¹⁰ δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον¹¹ εἰς Δαμασκόν.³ Καὶ ἦν ἡμέρας 9
τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.

¹ δέω, bind, tie. ² ἐγγίζω, come near, approach. ³ Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ⁴ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ⁵ περιαστρέπτω, shine around, flash around. ⁶ διώκω, pursue, persecute. ⁷ συνοδεύω, travel together with, journey with. ⁸ ἐνεός, speechless, dumb. ⁹ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁰ χειραγωγέω, lead by the hand. ¹¹ εἰσάγω, lead in, bring in.

Ἦν δέ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ¹ ὀνόματι Ἀνανίας,² καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ 10
κύριος ἐν ὁράματι,³ Ἀνανία.² Ὁ δὲ εἶπεν, Ἴδου ἐγώ, κύριε. Ὁ δὲ κύριος πρὸς 11
αὐτόν, Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην⁴ τὴν καλουμένην Εὐθεΐαν,⁵ καὶ
ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα⁶ Σαῦλον⁷ ὀνόματι, Ταρσέα:⁸ ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, καὶ 12
εἶδεν ἐν ὁράματι³ ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν² εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα⁹ αὐτῷ χεῖρα,
ὅπως ἀναβλέψῃ.¹⁰ Ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας,² Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ 13
ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησεν τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἱερουσαλὴμ: καὶ ὧδε ἔχει 14
ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι¹¹ πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους¹² τὸ ὄνομά
σου. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος, Πορεύου, ὅτι σκεῦος¹³ ἐκλογῆς¹⁴ μοι ἐστὶν 15
οὗτος, τοῦ βαστάσαι¹⁵ τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε
Ἰσραήλ: ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω¹⁶ αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. 16
Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας² καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς⁹ ἐπ' αὐτὸν τὰς 17

¹ Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ² Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ³ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁴ ῥύμη, ης, ἡ, narrow street, lane. ⁵ εὐθύς, immediately, at once. ⁶ Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ⁷ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁸ Ταρσεύς, έως, ὁ, Tarsian, belonging to Tarsus. ⁹ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹⁰ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ¹¹ δέω, bind, tie. ¹² ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹³ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹⁴ ἐκλογή, ης, ἡ, (divine) selection, choice. ¹⁵ βαστάζω, bear, carry. ¹⁶ ὑποδείκνυμι, show, indicate. ¹⁷ πάσχω, suffer, am acted upon.

χεῖρας εἶπεν, Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με, ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἣ
 ἤρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς¹ καὶ πλησθῇς² πνεύματος ἁγίου. Καὶ εὐθέως ἀπέπεσον 18
 ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥσει⁴ λεπίδες,⁵ ἀνέβλεψέν¹ τε καὶ ἀναστὰς
 ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφήν⁶ ἐνίσχυσεν.⁷ 19

Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος⁸ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ⁹ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. Καὶ 20
 εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσεν τὸν χριστόν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
 θεοῦ. Ἐξίσταντο¹⁰ δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ 21
 πορθήσας¹¹ ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους¹² τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς
 τοῦτο ἐλήλυθεν ἵνα δεδεμένους¹³ αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; Σαῦλος⁸ δὲ 22
 μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο,¹⁴ καὶ συνέχυνεν¹⁵ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας¹⁶ ἐν
 Δαμασκῷ,⁹ συμβιβάζων¹⁷ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός.

¹ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ² πλήθω, fill. ³ ἀποπίπτω, fall, fall off. ⁴ ὥσει, like, about. ⁵ λεπίς, ἴδος, ἦ, scale (of a fish), scale. ⁶ τροφή, ἥς, ἦ, food, nourishment. ⁷ ἐνισχύω, strengthen, invigorate. ⁸ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁹ Δαμασκός, οὗ, ἦ, Damascus. ¹⁰ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹¹ πορθέω, destroy, lay waste. ¹² ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹³ δέω, bind, tie. ¹⁴ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ¹⁵ συγχέω, confuse, confound. ¹⁶ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁷ συμβιβάζω, hold together, instruct.

Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί,¹ συνεβουλεύσαντο² οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν³ αὐτόν: 23

ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ⁴ ἡ ἐπιβουλὴ⁵ αὐτῶν. Παρατήρουν⁶ τε τὰς πύλας⁷ ἡμέρας

τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν:³ λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, 25

καθήκαν⁸ διὰ τοῦ τείχους,⁹ χαλάσαντες¹⁰ ἐν σπυρίδι.¹¹

Παραγενόμενος¹² δὲ ὁ Σαῦλος⁴ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐπειράτο¹³ κολλᾶσθαι¹⁴ τοῖς 26

μαθηταῖς: καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητῆς. 27

Βαρνάβας¹⁵ δὲ ἐπιλαβόμενος¹⁶ αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ

διηγήσατο¹⁷ αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ

πῶς ἐν Δαμασκῷ¹⁸ ἐπαρρησιάσατο¹⁹ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἦν μετ' 28

αὐτῶν εἰσπορευόμενος²⁰ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρρησιαζόμενος¹⁹ ἐν τῷ ὀνόματι

τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει²¹ πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς:²² οἱ δὲ 29

¹ ἱκανός, sufficient, able. ² συμβουλεύω, plot, advise. ³ ἀναιρέω, take up, kill. ⁴ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁵ ἐπιβουλὴ, ἥς, ἡ, plot, plot against. ⁶ παρατηρέω, watch closely, observe scrupulously. ⁷ πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ⁸ καθίημι, let down, lower. ⁹ τεῖχος, ους, τό, wall. ¹⁰ χαλάω, slacken, let down. ¹¹ σπυρίς, ἰδος, ἡ, large basket, plaited basket. ¹² παραγίνομαι, come, arrive. ¹³ πειράω, try, attempt. ¹⁴ κολλάω, glue, cleave. ¹⁵ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁶ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁷ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹⁸ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ¹⁹ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ²⁰ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ²¹ συζητέω, discuss, dispute. ²² Ἑλληνιστής, οὔ, ὁ, Hellenist, Greek.

ἐπεχείρουν¹ αὐτὸν ἀνελεῖν.² Ἐπιγινόντες³ δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον⁴ αὐτὸν εἰς 30

Καيسάρειαν,⁵ καὶ ἐξαπέστειλαν⁶ αὐτὸν εἰς Ταρσόν.⁷ Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' 31

ὅλης τῆς Ἰουδαίας⁸ καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας⁹ εἶχον εἰρήνην

οἰκοδομούμεναι,¹⁰ καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ¹¹ τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει¹²

τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνοντο.¹³

Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον¹⁴ διὰ πάντων κατελθεῖν¹⁵ καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους 32

τοὺς κατοικοῦντας¹⁶ Λύδδαν.¹⁷ Εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα Αἰνέαν¹⁸ ὀνόματι, 33

ἐξ ἑτῶν¹⁹ ὀκτῶ²⁰ κατακείμενον²¹ ἐπὶ κρᾶββάτῳ,²² ὃς ἦν παραλελυμένος.²³ Καὶ 34

εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα,¹⁸ ἰᾶταί²⁴ σε Ἰησοῦς ὁ χριστός· ἀνάστηθι καὶ

στρώσον²⁵ σεαυτῷ.²⁶ Καὶ εὐθέως ἀνέστη. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ 35

κατοικοῦντες¹⁶ Λύδδαν¹⁷ καὶ τὸν Ἀσσάρωνα,²⁷ οἵτινες ἐπέστρεψαν²⁸ ἐπὶ τὸν

¹ ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ² ἀναιρέω, take up, kill. ³ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁴ κατάγω, bring down, lead down. ⁵ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁶ ἐξαποστέλλω, send forth. ⁷ Ταρσός, οὔ, ἡ, Tarsus. ⁸ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ⁹ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ¹⁰ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹¹ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹² παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹³ πληθύνω, multiply, increase. ¹⁴ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁵ κατέρχομαι, come down, go down. ¹⁶ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁷ Λύδδα, Lydda, Diospolis. ¹⁸ Αἰνέας, ου, ὁ, Aeneas. ¹⁹ ἔτος, ους, τό, year. ²⁰ ὀκτώ, eight, 8. ²¹ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ²² κρᾶβατος, ου, ὁ, mattress, pallet. ²³ παραλύω, relax, enfeeble. ²⁴ ἰάομαι, heal. ²⁵ στρωννύω, spread, furnish. ²⁶ σεαυτοῦ, yourself, of you. ²⁷ Ἀσσαρών, οὔ, ὁ, Sharon, Saron. ²⁸ ἐπιστρέφω, turn to, return.

κύριον.

Ἐν Ἰόππῃ¹ δέ τις ἦν μαθήτρια² ὀνόματι Ταβηθά,³ ἣ διερμηνευομένη⁴ λέγεται 36

Δορκάς·⁵ αὕτη ἦν πλήρης⁶ ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν⁷ ὧν ἐποίει. Ἐγένετο 37

δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν⁸ αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες⁹ δὲ

αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ.¹⁰ Ἐγγὺς¹¹ δὲ οὔσης Λύδδης¹² τῇ Ἰόππῃ,¹ οἱ μαθηταὶ 38

ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, παρακαλοῦντες

μὴ ὀκνηῖσαι¹³ διελθεῖν¹⁴ ἕως αὐτῶν. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνήλθεν¹⁵ αὐτοῖς· ὃν 39

παραγενόμενον¹⁶ ἀνήγαγον¹⁷ εἰς τὸ ὑπερῶον,¹⁰ καὶ παρέστησαν¹⁸ αὐτῷ πᾶσαι αἱ

χήραι¹⁹ κλαίουσαι²⁰ καὶ ἐπιδεικνύμεναι²¹ χιτῶνας²² καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ'

αὐτῶν οὔσα ἡ Δορκάς.⁵ Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος θεῖς τὰ γόνατα²³ 40

προσηύξατο· καὶ ἐπιστρέψας²⁴ πρὸς τὸ σῶμα, εἶπεν, Ταβηθά,³ ἀνάστηθι. Ἡ δὲ

¹Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ²μαθήτρια, ας, ἡ, female disciple, female student. ³Ταβηθά, ἡ, Tabitha, antelope. ⁴διερμηνεύω, translate, interpret. ⁵Δορκάς, ἄδος, ἡ, Dorcas. ⁶πλήρης, full. ⁷ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ⁸ἀσθενέω, be weak, sick. ⁹λούω, bathe, wash. ¹⁰ὑπερῶον, ου, τό, upper story, room upstairs. ¹¹ἐγγύς, near. ¹²Λύδδα, Lydda, Diospolis. ¹³ὀκνέω, hesitate, delay. ¹⁴διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁵συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁶παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁷ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁸παρίστημι, be present, stand by. ¹⁹χήρα, ας, ἡ, widow. ²⁰κλαίω, weep, weep for. ²¹ἐπιδείκνυμι, show, prove. ²²χιτῶν, ὠνος, ὁ, tunic, garment. ²³γόνυ, ατος, τό, knee. ²⁴ἐπιστρέφω, turn to, return.

ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισεν.¹ Δοὺς δὲ 41
 αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας² δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας,³
 παρέστησεν⁴ αὐτὴν ζῶσαν. Γνωστὸν⁵ δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης,⁶ καὶ 42
 πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν κύριον. Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς⁷ μέναι αὐτὸν ἐν 43
 Ἰόππῃ⁶ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.⁸

Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ⁹ ὀνόματι Κορνήλιος,¹⁰ ἑκατοντάρχης¹¹ ἐκ σπείρης¹² 10
 τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς,¹³ εὐσεβὴς¹⁴ καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ 2
 οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας¹⁵ πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος¹⁶ τοῦ θεοῦ
 διὰ παντός. Εἶδεν ἐν ὁράματι¹⁷ φανερώς,¹⁸ ὥσει¹⁹ ὥραν ἐνάτην²⁰ τῆς ἡμέρας, 3
 ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτόν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Κορνήλιε.¹⁰ Ὁ δὲ 4
 ἀτενίσας²¹ αὐτῷ καὶ ἔμβορος²² γενόμενος εἶπεν, Τί ἐστίν, κύριε; Εἶπεν δὲ αὐτῷ,
 Αἱ προσευχαί²³ σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι¹⁵ σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον²⁴

¹ ἀνακαθίζω, sit up. ² φωνέω, call, crow. ³ χήρα, ας, ή, widow. ⁴ παρίστημι, be present, stand by. ⁵ γνωστός, known, acquaintance. ⁶ Ἰόππη, ης, ή, Joppa. ⁷ ἱκανός, sufficient, able. ⁸ βυρσεύς, έως, ό, tanner. ⁹ Καισάρεια, ας, ή, Caesarea. ¹⁰ Κορνήλιος, ου, ό, Cornelius. ¹¹ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹² σπεῖρα, ης, ή, cohort. ¹³ Ἰταλικός, Italian. ¹⁴ εὐσεβής, pious, devout. ¹⁵ ἐλεημοσύνη, ης, ή, alms, alms-giving. ¹⁶ δέομαι, ask, request. ¹⁷ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁸ φανερώς, openly, publicly. ¹⁹ ὥσει, like, about. ²⁰ ἑνατος, ninth. ²¹ ἀτενίζω, gaze, stare. ²² ἔμβορος, terrified, frightened. ²³ προσευχή, ης, ή, prayer, place for prayer. ²⁴ μνημόσυνον, ου, τό, memory, memorial.

ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην¹ ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι² 5
 Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον³ Πέτρον· οὗτος ξενίζεται⁴ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ,⁵ 6
 ὃ ἐστὶν οἰκία παρὰ θάλασσαν. Ὡς δὲ ἀπήλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ 7
 Κορνηλίῳ,⁶ φωνήσας⁷ δύο τῶν οἰκετῶν⁸ αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην⁹ εὐσεβῆ¹⁰ τῶν
 προσκαρτερούντων¹¹ αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος¹² αὐτοῖς ἅπαντα,¹³ ἀπέστειλεν 8
 αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.¹

Τῇ δὲ ἐπαύριον,¹⁴ ὁδοιπορούντων¹⁵ ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων,¹⁶ ἀνέβη 9
 Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα¹⁷ προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἑκτὴν·¹⁸ ἐγένετο δὲ πρόσπεινος, 10
 καὶ ἤθελεν γεύσασθαι·²⁰ παρασκευαζόντων²¹ δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν²² ἐπ' αὐτὸν
 ἔκστασις,²³ καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν 11
 σκεῦός²⁴ τι ὡς ὀθόνην²⁵ μεγάλην, τέσσαρσιν²⁶ ἀρχαῖς δεδεμένον,²⁷ καὶ

¹ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ² μεταπέμπω, send for, summon. ³ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁴ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁵ βυρσεύς, ἑως, ὁ, tanner. ⁶ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ⁷ φωνέω, call, crow. ⁸ οἰκέτης, ου, ὁ, house servant, household servant. ⁹ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ¹⁰ εὐσεβής, pious, devout. ¹¹ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ¹² ἐξηγέομαι, explain, describe. ¹³ ἅπας, each, every. ¹⁴ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁵ ὁδοιπορέω, travel, be on the way. ¹⁶ ἐγγίζω, come near, approach. ¹⁷ δῶμα, τος, τό, house, housetop. ¹⁸ ἕκτος, sixth. ¹⁹ πρόσπεινος, hungry, very hungry. ²⁰ γεύομαι, taste, experience. ²¹ παρασκευάζω, prepare, make ready. ²² ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ²³ ἔκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ²⁴ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ²⁵ ὀθόνη, ης, ἡ, linen cloth, sheet. ²⁶ τέσσαρες, four, 4. ²⁷ δέω, bind, tie.

καθιέμενον¹ ἐπὶ τῆς γῆς· ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα² τῆς γῆς καὶ τὰ 12
θηρία³ καὶ τὰ ἑρπετὰ⁴ καὶ τὰ πετεινὰ⁵ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς 13
αὐτόν, Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον⁶ καὶ φάγε. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Μηδαμῶς,⁷ 14
κύριε· ὅτι οὐδέποτε⁸ ἔφαγον πᾶν κοινὸν⁹ ἢ ἀκάθαρτον.¹⁰ Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ 15
δευτέρου¹¹ πρὸς αὐτόν, Ἄ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν,¹² σὺ μὴ κοίνου.¹³ Τοῦτο δὲ ἐγένετο 16
ἐπὶ τρίς¹⁴· καὶ πάλιν ἀνελήφθη¹⁵ τὸ σκεῦος¹⁶ εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει¹⁷ ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα¹⁸ ὃ εἶδεν, καὶ ἰδοῦ, οἱ 17
ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου,¹⁹ διερωτήσαντες²⁰ τὴν οἰκίαν
Σίμωνος, ἐπέστησαν²¹ ἐπὶ τὸν πυλῶνα,²² καὶ φωνήσαντες²³ ἐπυνθάνοντο²⁴ εἰ 18
Σίμων, ὁ ἐπικαλούμενος²⁵ Πέτρος, ἐνθάδε²⁶ ξενίζεται.²⁷ Τοῦ δὲ Πέτρου 19
διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος,¹⁸ εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα, Ἴδού, ἄνδρες

¹ καθίημι, let down, lower. ² τετράπους, four-footed animal, four-footed. ³ θηρίον, ου, τό, wild beast, animal. ⁴ ἑρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ⁵ πετεινόν, ου, τό, bird. ⁶ θύω, sacrifice, kill. ⁷ μηδαμῶς, by no means, no. ⁸ οὐδέποτε, never. ⁹ κοινός, common, unclean. ¹⁰ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹¹ δεύτερος, second. ¹² καθαρίζω, cleanse, make clean. ¹³ κοινῶ, make common, defile. ¹⁴ τρίς, thrice, three times. ¹⁵ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹⁶ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹⁷ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ¹⁸ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁹ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ²⁰ διερωτάω, ask about, learn by inquiry. ²¹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ²² πυλῶν, ὦνος, ὁ, vestibule, gateway. ²³ φωνέω, call, crow. ²⁴ πυνθάνομαι, inquire, ask. ²⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²⁶ ἐνθάδε, within, here. ²⁷ ξενίζω, entertain (a stranger), startle.

ζητοῦσίν σε. Ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν 20
διακρινόμενος·¹ διότι² ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς 21
ἄνδρας εἶπεν, Ἴδού, ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε: τίς ἡ αἰτία³ δι' ἣν πάρεστε;⁴ Οἱ δὲ εἶπον, 22
Κορνήλιος⁵ ἑκατοντάρχης,⁶ ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεόν,
μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη⁷ ὑπὸ
ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαι⁸ σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα
παρὰ σοῦ. Εἰσκαλεσάμενος⁹ οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν.¹⁰ 23

Τῇ δὲ ἐπαύριον¹¹ ὁ Πέτρος ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ
Ἰόππης¹² συνῆλθον¹³ αὐτῷ. Καὶ τῇ ἐπαύριον¹⁴ εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν.¹⁵ Ὁ 24
δὲ Κορνήλιος⁵ ἦν προσδοκῶν¹⁵ αὐτούς, συγκαλεσάμενος¹⁶ τοὺς συγγενεῖς¹⁷
αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους¹⁸ φίλους.¹⁹ Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, 25
συναντήσας²⁰ αὐτῷ ὁ Κορνήλιος,⁵ πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσεκύνησεν. Ὁ δὲ 26

¹ διακρίνω, discriminate, judge. ² διότι, because, on this account. ³ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ⁴ παρίμι, be present, have arrived. ⁵ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ⁶ ἑκατοντάρχης, centurion. ⁷ χρηματίζω, instruct, reveal. ⁸ μεταπέμπω, send for, summon. ⁹ εἰσκαλέομαι, invite in, call in. ¹⁰ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ¹¹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹² Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹³ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁴ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁵ προσδοκάω, wait for, look for. ¹⁶ συγκαλέω, call together. ¹⁷ συγγενής, kindred, relative. ¹⁸ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹⁹ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ²⁰ συναντάω, meet with, hence to happen.

Πέτρος αὐτὸν ἡγειρεν λέγων, Ἀνάστηθι: καγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. Καὶ 27
 συνομιλῶν¹ αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εὕρισκει συνεληλυθότας² πολλούς, ἔφη τε πρὸς 28
 αὐτούς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε³ ὥς ἀθέμιτόν⁴ ἐστὶν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι⁵ ἢ
 προσέρχεσθαι ἄλλοφύλῳ:⁶ καὶ ἐμοὶ ὁ θεὸς ἔδειξεν⁷ μηδένᾳ κοινὸν⁸ ἢ ἀκάθαρτον⁹
 λέγειν ἄνθρωπον: διὸ καὶ ἀναντιρρήτως¹⁰ ἦλθον μεταπεμφθείς.¹¹ Πυνθάνομαι¹² 29
 οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ¹¹ με. Καὶ ὁ Κορνήλιος¹³ ἔφη, Ἀπὸ τετάρτης¹⁴ 30
 ἡμέρας μέχρι¹⁵ ταύτης τῆς ὥρας ἡμην νηστεύων,¹⁶ καὶ τὴν ἐνάτην¹⁷ ὥραν
 προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου: καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῇ¹⁸
 λαμπρᾷ,¹⁹ καὶ φησιν, Κορνήλιε,¹³ εἰσηκούσθη²⁰ σου ἡ προσευχή,²¹ καὶ αἱ 31
 ἐλεημοσύναι²² σου ἐμνήσθησαν²³ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην,²⁴ 32
 καὶ μετακάλεσαι²⁵ Σίμωνα δς ἐπικαλεῖται²⁶ Πέτρος: οὗτος ξενίζεται²⁷ ἐν οἰκίᾳ
 Σίμωνος βυρσεῶς²⁸ παρὰ θάλασσαν: δς παραγενόμενος²⁹ λαλήσει σοι. Ἐξαυτῆς 33

¹ συνομιλέω, talk, converse with. ² συνέρχομαι, come together, come or go with. ³ ἐπίσταμαι, understand, know. ⁴ ἀθέμιτος, unlawful, forbidden. ⁵ κολλᾶω, glue, cleave. ⁶ ἀλλόφυλος, alien, foreign. ⁷ δείκνυμι, show, point out. ⁸ κοινός, common, unclean. ⁹ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹⁰ ἀναντιρρήτως, without objection. ¹¹ μεταπέμπω, send for, summon. ¹² πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹³ Κορνήλιος, ου, ό, Cornelius. ¹⁴ τέταρτος, fourth. ¹⁵ μέχρι, until, as far as (gen). ¹⁶ νηστεύω, fast. ¹⁷ ἕνατος, ninth. ¹⁸ ἐσθής, ἡτος, ἡ, clothing. ¹⁹ λαμπρός, bright, shining. ²⁰ εἰσακούω, listen, hear. ²¹ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ²² ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ²³ μνησκόμαι, remember, recall. ²⁴ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ²⁵ μετακαλέω, send for. ²⁶ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²⁷ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ²⁸ βυρσεύς, ἑως, ό, tanner. ²⁹ παραγίνομαι, come, arrive. ³⁰ ἐξαυτῆς, at once, forthwith.

οὖν ἔπεμψα πρὸς σε: σύ τε καλῶς¹ ἐποίησας παραγενόμενος.² Νῦν οὖν πάντες
 ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πάρεσμεν³ ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα⁴ σοι ὑπὸ
 τοῦ θεοῦ. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν,

34

Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι⁵ ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης⁶ ὁ θεός: ἀλλ' ἐν
 παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος⁷ δικαιοσύνην, δεκτὸς⁸ αὐτῷ
 ἔστιν. Τὸν λόγον δὲν ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ
 Ἰησοῦ χριστοῦ – οὗτός ἐστιν πάντων κύριος – ὑμεῖς οἴδατε, τὸ γενόμενον
 ῥήμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας,⁹ ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ
 βάπτισμα¹⁰ ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης: Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ,¹¹ ὡς ἔχρισεν¹² αὐτὸν
 ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν¹³ εὐεργετῶν¹⁴ καὶ ἰώμενος¹⁵
 πάντας τοὺς καταδυναστευομένους¹⁶ ὑπὸ τοῦ διαβόλου,¹⁷ ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ'
 αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες¹⁸ πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρᾳ¹⁹ τῶν

39

¹καλῶς, rightly, well. ²παραγίνομαι, come, arrive. ³πάρεμι, be present, have arrived. ⁴προστάσω, command, order. ⁵καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ⁶προσωπολήπτης, ου, ὁ, one who shows partiality. ⁷ἐργάζομαι, work, word. ⁸δεκτός, acceptable, welcome. ⁹Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ¹⁰βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹¹Ναζαρέτ, ἡ, Nazareth. ¹²χρίω, anoint. ¹³διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁴εὐεργετέω, do good to, do good deeds. ¹⁵ἰάομαι, heal. ¹⁶καταδυναστεύω, oppress, overpower. ¹⁷διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ¹⁸μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ¹⁹χώρα, ας, ἡ, land, region.

Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ: ὃν καὶ ἀνείλον¹ κρεμάσαντες² ἐπὶ ξύλου.³ Τοῦτον 40
 ὁ θεὸς ἤγειρεν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ⁴ γενέσθαι, οὐ παντὶ 41
 τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσιν⁵ τοῖς προκεχειροτονημένοις⁶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν,
 οἵτινες συνεφάγομεν⁷ καὶ συνεπίομεν⁸ αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ
 νεκρῶν. Καὶ παρήγγειλεν⁹ ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι¹⁰ ὅτι 42
 αὐτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος¹¹ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτῆς¹² ζώντων καὶ νεκρῶν. Τούτῳ 43
 πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἅφεςιν¹³ ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος
 αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.

Ἐτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσεν¹⁴ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ 44
 πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. Καὶ ἐξέστησαν¹⁵ οἱ ἐκ περιτομῆς¹⁶ πιστοί, 45
 ὅσοι συνῆλθον¹⁷ τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ¹⁸ τοῦ ἁγίου πνεύματος
 ἐκκέχυται.¹⁹ Ἦκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων²⁰ 46

¹ ἀναιρέω, take up, kill. ² κρεμάννυμι, hang, hang up. ³ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁴ ἐμφανής, visible, manifest. ⁵ μάρτυς, υρος, ό, witness. ⁶ προχειροτονέω, choose beforehand. ⁷ συνεσθίω, eat with. ⁸ συμπίνω, drink with, drink together with. ⁹ παραγγέλλω, order, command. ¹⁰ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹¹ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹² κριτής, ου, ό, judge. ¹³ ἅφεις, εως, ή, release, forgiveness. ¹⁴ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹⁵ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹⁶ περιτομή, ής, ή, circumcision. ¹⁷ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁸ δωρεά, ᾱς, ή, gift, free gift. ¹⁹ ἐκχέω, pour out, shed. ²⁰ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge.

τὸν θεόν. Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, Μήτι¹ τὸ ὕδωρ κωλύσαι² δύναται τις, τοῦ 47
 μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς; 48
 Προσέταξέν³ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. Τότε
 ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι⁴ ἡμέρας τινάς.

Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν⁵ ὅτι καὶ τὰ 11
 ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, 2
 διεκρίνοντο⁶ πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς,⁷ λέγοντες ὅτι Πρὸς ἄνδρας 3
 ἀκροβυστίαν⁸ ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες⁹ αὐτοῖς. Ἀρξάμενος δὲ ὁ 4
 Πέτρος ἐξετίθετο¹⁰ αὐτοῖς καθεξῆς¹¹ λέγων, Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ¹² 5
 προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει¹³ ὄραμα,¹⁴ καταβαῖνον σκευὸς¹⁵ τι, ὡς
 ὀθόνην¹⁶ μεγάλην τέσσαρσιν¹⁷ ἀρχαῖς καθειμένην¹⁸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν
 ἄχρι¹⁹ ἐμοῦ: εἰς ἣν ἀτενίσας²⁰ κατενόουν,²¹ καὶ εἶδον τὰ τετράποδα²² τῆς γῆς καὶ 6

¹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ² κωλύω, forbid, hinder. ³ προτάσσω, command, order. ⁴ ἐπιμένω, continue, remain. ⁵ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ⁶ διακρίνω, discriminate, judge. ⁷ περιτομή, ἡς, ἡ, circumcision. ⁸ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁹ συνεσθίω, eat with. ¹⁰ ἐκτίθημι, declare, explain. ¹¹ καθεξῆς, successively, in order. ¹² Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹³ ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ¹⁴ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁵ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹⁶ ὀθόνη, ης, ἡ, linen cloth, sheet. ¹⁷ τέσσαρες, four, 4. ¹⁸ καθήμι, let down, lower. ¹⁹ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁰ ἀτενίζω, gaze, stare. ²¹ κατανοέω, observe, understand. ²² τετράπους, four-footed animal, four-footed.

τὰ θηρία¹ καὶ τὰ ἑρπετά² καὶ τὰ πετεινά³ τοῦ οὐρανοῦ. Ἦκουσα δὲ φωνῆς 7
λεγούσης μοι, Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον⁴ καὶ φάγε. Εἶπον δέ, Μηδαμῶς,⁵ κύριε: 8
ὅτι πᾶν κοινόν⁶ ἢ ἀκάθαρτον⁷ οὐδέποτε⁸ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. Ἀπεκρίθη 9
δέ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου⁹ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν,¹⁰ σὺ μὴ κοίνου.¹¹
Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς,¹² καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη¹³ ἅπαντα¹⁴ εἰς τὸν οὐρανόν. 10
Καὶ ἰδοὺ, ἐξαυτῆς¹⁵ τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν¹⁶ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἡμην,
ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας¹⁷ πρὸς με. Εἶπεν δέ μοι τὸ πνεῦμα συνελθεῖν¹⁸ 12
αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενον.¹⁹ Ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἕξ²⁰ ἀδελφοὶ οὗτοι,
καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός: ἀπήγγειλέν²¹ τε ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν 13
ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Ἀπόστειλον εἰς
Ἰόππην²² ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι²³ Σίμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον²⁴ Πέτρον, ὃς 14
λαλήσει ῥήματα πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. Ἐν δὲ τῷ 15

¹ θηρίον, ου, τό, wild beast, animal. ² ἑρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ³ πετεινόν, ου, τό, bird. ⁴ θύω, sacrifice, kill. ⁵ μηδαμῶς, by no means, no. ⁶ κοινός, common, unclean. ⁷ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁸ οὐδέποτε, never. ⁹ δεύτερος, second. ¹⁰ καθαρίζω, cleanse, make clean. ¹¹ κοινῶ, make common, defile. ¹² τρίς, thrice, three times. ¹³ ἀνασπάω, draw up, pull up. ¹⁴ ἅπας, each, every. ¹⁵ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ¹⁶ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁷ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁸ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁹ διακρίνω, discriminate, judge. ²⁰ ἕξ, six, 6. ²¹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ²² Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ²³ μεταπέμπω, send for, summon. ²⁴ ἐπικαλέω, call upon, invoke.

ἄρξασθαι με λαλεῖν, ἐπέπεσεν¹ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ὥσπερ² καὶ ἐφ'
 ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. Ἐμνήσθην³ δὲ τοῦ ῥήματος κυρίου, ὡς ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν 16
 ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Εἰ οὖν τὴν ἴσιν⁴ 17
 δωρεὰν⁵ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν
 χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἡμῖν δυνατὸς⁶ κωλύσαι⁷ τὸν θεόν; Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα 18
 ἡσύχασαν,⁸ καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, λέγοντες, Ἄρα⁹ γε¹⁰ καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς
 τὴν μετάνοιαν¹¹ ἔδωκεν εἰς ζωὴν.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες¹² ἀπὸ τῆς θλίψεως¹³ τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ¹⁴ 19
 διήλθον¹⁵ ἕως Φοινίκης¹⁶ καὶ Κύπρου¹⁷ καὶ Ἀντιοχείας,¹⁸ μηδενὶ λαλοῦντες τὸν
 λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι¹⁹ καὶ 20
 Κυρηναῖοι,²⁰ οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν,¹⁸ ἐλάλουν πρὸς τοὺς
 Ἑλληνιστάς,²¹ εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον Ἰησοῦν. Καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' 21

¹ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ² ὥσπερ, just as, even as. ³ μιμνήσκομαι, remember, recall. ⁴ ἴσος, equal, identical. ⁵ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ⁶ δυνατός, powerful, possible. ⁷ κωλύω, forbid, hinder. ⁸ ἡσυχάζω, be still, be silent. ⁹ ἄρα, so, then. ¹⁰ γέ, indeed, at least. ¹¹ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ¹² διασπείρω, scatter, scatter like seed. ¹³ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁴ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ¹⁵ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁶ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ¹⁷ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ¹⁸ Αντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ¹⁹ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ²⁰ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ²¹ Ἑλληνιστής, οὔ, ὁ, Hellenist, Greek.

αὐτῶν: πολὺς τε ἀριθμὸς¹ πιστεύσας ἐπέστρεψεν² ἐπὶ τὸν κύριον. Ἦκούσθη δὲ 22
 ὁ λόγος εἰς τὰ ὧτα³ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν: καὶ
 ἐξαπέστειλαν⁴ Βαρνάβαν⁵ διελθεῖν⁶ ἕως Ἀντιοχείας: ⁷ ὃς παραγενόμενος⁸ καὶ 23
 ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει⁹ τῆς καρδίας
 προσμένειν¹⁰ τῷ κυρίῳ: ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης¹¹ πνεύματος ἁγίου καὶ 24
 πίστεως: καὶ προσετέθη¹² ὄχλος ἱκανὸς¹³ τῷ κυρίῳ. Ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν¹⁴ ὁ 25
 Βαρνάβας⁵ ἀναζητῆσαι¹⁵ Σαῦλον,¹⁶ καὶ εὐρὼν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν.⁷ 26
 Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν¹⁷ ὅλον συναχθῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον
 ἱκανόν,¹³ χρηματίσαι¹⁸ τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ⁷ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.¹⁹

Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον²⁰ ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς 27
 Ἀντιόχειαν.⁷ Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαβος,²¹ ἐσήμανεν²² διὰ τοῦ 28
 πνεύματος λιμὸν²³ μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην: ²⁴ ὅστις καὶ

¹ ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total. ² ἐπιστρέφω, turn to, return. ³ οὖς, οὐς, τό, ear. ⁴ ἐξαποστέλλω, send forth. ⁵ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁶ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁷ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁸ παραγίνομαι, come, arrive. ⁹ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁰ προσμένω, wait longer, remain. ¹¹ πλήρης, full. ¹² προστίθημι, add, add to. ¹³ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁴ Ταρσός, οὐ, ἡ, Tarsus. ¹⁵ ἀναζητέω, look, search. ¹⁶ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁷ ἐνιαυτός, οὐ, ὁ, year. ¹⁸ χρηματίζω, instruct, reveal. ¹⁹ Χριστιανός, οὐ, ὁ, Christian. ²⁰ κατέρχομαι, come down, go down. ²¹ Ἀγαβος, ου, ὁ, Agabus. ²² σημαίνω, indicate, signify. ²³ λιμός, οὐ, ὁ, hunger, famine. ²⁴ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world.

ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου¹ Καίσαρος.² Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό³ τις, 29
 ὥρισαν⁴ ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν⁵ πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν⁶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ⁷
 ἀδελφοῖς· ὁ καὶ ἐποίησαν, ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς 30
 Βαρνάβα⁸ καὶ Σαύλου.⁹

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν¹⁰ Ἡρώδης¹¹ ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαι 12
 τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ἀνεῖλεν¹³ δὲ Ἰάκωβον¹⁴ τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου 2
 μαχαίρα.¹⁵ Καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν¹⁶ ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο¹⁷ συλλαβεῖν¹⁸ 3
 καὶ Πέτρον – ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἄζύμων¹⁹ – ὃν καὶ πιάσας²⁰ ἔθετο εἰς 4
 φυλακὴν,²¹ παραδοὺς τέσσαρσιν²² τετραδίοις²³ στρατιωτῶν²⁴ φυλάσσειν²⁵ αὐτόν,
 βουλόμενος²⁶ μετὰ τὸ Πάσχα²⁷ ἀναγαγεῖν²⁸ αὐτὸν τῷ λαῷ. Ὁ μὲν οὖν Πέτρος 5
 ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ·²¹ προσευχῇ²⁹ δὲ ἦν ἐκτενής³⁰ γινομένη ὑπὸ τῆς

¹Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ²Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ³εὐπορέω, have means, am prosperous. ⁴ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ⁵διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁶κατοικέω, inhabit, dwell. ⁷Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ⁸Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁹Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁰ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹¹Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ¹²κακῶ, mistreat, harm. ¹³ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁴Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁵μάχαιρα, ης, ἡ, sword. ¹⁶ἀρεστός, pleasing, desirable. ¹⁷προστίθημι, add, add to. ¹⁸συλλαμβάνω, take, conceive. ¹⁹ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ²⁰πιάζω, take, lay hold of. ²¹φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ²²τέσσαρες, four, 4. ²³τετράδιον, ου, τό, squad of four soldiers. ²⁴στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ²⁵φυλάσσω, guard, keep. ²⁶βούλομαι, wish, will. ²⁷πάσχα, τό, passover, passover feast. ²⁸ἀνάγω, lead up, restore. ²⁹προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ³⁰ἐκτενής, zealous, earnest.

ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἐμελλεν αὐτὸν προάγειν¹ ὁ ⁶
 Ἡρώδης,² τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἣν ὁ Πέτρος κοιμώμενος³ μεταξύ⁴ δύο στρατιωτῶν,⁵
 δεδεμένος⁶ ἀλύσειν⁷ δυσὶν: φύλακές⁸ τε πρὸ⁹ τῆς θύρας¹⁰ ἐτήρουν τὴν φυλακὴν.
 Καὶ ἰδού, ἄγγελος κυρίου ἐπέστη,¹² καὶ φῶς ἔλαμψεν¹³ ἐν τῷ οἰκήματι:¹⁴ ⁷
 πατάξας¹⁵ δὲ τὴν πλευρὰν¹⁶ τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, Ἀνάστα ἐν τάχει.
 Καὶ ἐξέπεσον¹⁸ αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις⁷ ἐκ τῶν χειρῶν. Εἶπέν τε ὁ ἄγγελος πρὸς ⁸
 αὐτόν, Περιζῶσαι¹⁹ καὶ ὑπόδησαι²⁰ τὰ σανδάλιά²¹ σου. Ἐποίησεν δὲ οὕτως. Καὶ
 λέγει αὐτῷ, Περιβαλοῦ²² τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολουθεῖ μοι. Καὶ ἐξελθὼν ⁹
 ἤκολούθει αὐτῷ: καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές²³ ἐστὶν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου,
 ἐδόκει δὲ ὄραμα²⁴ βλέπειν. Διελθόντες²⁵ δὲ πρῶτην φυλακὴν¹¹ καὶ δευτέραν,²⁶ ¹⁰
 ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην²⁷ τὴν σιδηρᾶν,²⁸ τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις
 αὐτομάτῃ²⁹ ἠνοιχθῇ αὐτοῖς: καὶ ἐξελθόντες προῆλθον³⁰ ῥύμην³¹ μίαν, καὶ

¹ προάγω, lead forth, go before. ² Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ³ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁴ μεταξύ, between, after. ⁵ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ⁶ δέω, bind, tie. ⁷ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ⁸ φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ⁹ πρὸ, before (gen), before. ¹⁰ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹¹ φυλακή, ῆς, ἡ, guard, prison. ¹² ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹³ λάμπω, shine. ¹⁴ οἶκημα, τος, τό, room, dwelling. ¹⁵ πατάσσω, strike, smite. ¹⁶ πλευρά, ᾶς, ἡ, side, side of the body. ¹⁷ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ¹⁸ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁹ περιζώννυμι, gird, gird round. ²⁰ ὑποδέω, put on my feet. ²¹ σανδάλιον, ου, τό, sandal. ²² περιβάλλω, put around, clothe. ²³ ἀληθής, true, unconcealed. ²⁴ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ²⁵ διέρχομαι, cross over, pass through. ²⁶ δεύτερος, second. ²⁷ πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ²⁸ σιδήρεος, made of iron. ²⁹ αὐτόματος, by itself, of its own accord. ³⁰ προέρχομαι, go in front, precede. ³¹ ῥύμη, ης, ἡ, narrow street, lane.

εὐθέως ἀπέστη¹ ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ὁ Πέτρος, γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπεν, 11
 Νῦν οἶδα ἀληθῶς² ὅτι ἐξαπέστειλεν³ κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό⁴
 με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου⁵ καὶ πάσης τῆς προσδοκίας⁶ τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. 12
 Συνιδὼν⁷ τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ
 ἐπικαλουμένου⁸ Μάρκου,⁹ οὗ¹⁰ ἦσαν ἱκανοὶ¹¹ συνηθροισμένοι¹² καὶ
 προσευχόμενοι. Κρούσαντος¹³ δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν¹⁴ τοῦ πυλῶνος,¹⁵ 13
 προσῆλθεν παιδίσκη¹⁶ ὑπακοῦσαι,¹⁷ ὀνόματι Ῥόδη.¹⁸ Καὶ ἐπιγνοῦσα¹⁹ τὴν 14
 φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν τὸν πυλῶνα,¹⁵ εἰσδραμοῦσα²⁰ δὲ
 ἀπήγγειλεν²¹ ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸς²² τοῦ πυλῶνος.¹⁵ Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον, 15
 Μαίνῃ.²³ Ἡ δὲ διίσχυρίζετο²⁴ οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον, Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ
 ἐστιν. Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν²⁵ κρούων·¹³ ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτόν, καὶ 16
 ἐξέστησαν.²⁶ Κατασείσας²⁷ δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν,²⁸ διηγήσατο²⁹ αὐτοῖς πῶς ὁ 17

¹ ἀφίστημι, withdraw, depart. ² ἀληθῶς, truly, really. ³ ἐξαποστέλλω, send forth. ⁴ ἐξαιρέω, take out, deliver. ⁵ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ⁶ προσδοκία, ας, ἡ, expectation, waiting. ⁷ σύννοια, know, be conscious of. ⁸ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁹ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ¹⁰ οὗ, where, when. ¹¹ ἱκανός, sufficient, able. ¹² συναθροίζω, gather, bring together. ¹³ κρούω, knock, strike. ¹⁴ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁵ πυλῶν, ὤνος, ὁ, vestibule, gateway. ¹⁶ παιδίσκη, ης, ἡ, maid, female servant. ¹⁷ ὑπακούω, obey, listen. ¹⁸ Ῥόδη, ης, ἡ, Rhoda. ¹⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ²⁰ εἰστρέχω, run in. ²¹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ²² πρό, before (gen), before. ²³ μαίνομαι, rage, be furious. ²⁴ διίσχυρίζομαι, insist, maintain firmly. ²⁵ ἐπιμένω, continue, remain. ²⁶ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ²⁷ κατασείω, shake, motion. ²⁸ σιγάω, be silent, become silent. ²⁹ διηγέομαι, relate fully, relate in full.

κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν¹ ἐκ τῆς φυλακῆς.² Εἶπεν δέ, Ἀπαγγείλατε³ Ἰακώβω⁴ καὶ
 τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ¹⁸
 ἡμέρας, ἦν τάραχος⁵ οὐκ ὀλίγος⁶ ἐν τοῖς στρατιώταις,⁷ τί ἄρα⁸ ὁ Πέτρος ἐγένετο.
 Ἡρώδης⁹ δὲ ἐπιζητήσας¹⁰ αὐτὸν καὶ μὴ εὕρων, ἀνακρίνας¹¹ τοὺς φύλακας,¹² 19
 ἐκέλευσεν¹³ ἀπαχθῆναι.¹⁴ Καὶ κατελθὼν¹⁵ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας¹⁶ εἰς τὴν
 Καισάρειαν¹⁷ διέτριβεν.¹⁸

Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης⁹ θυμομαχῶν¹⁹ Τυρίοις²⁰ καὶ Σιδωνίοις²¹ ὁμοθυμαδὸν²² δὲ 20
 παρήσαν²³ πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον²⁴ τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος²⁵ τοῦ
 βασιλέως, ἤτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι²⁶ αὐτῶν τὴν χώραν²⁷ ἀπὸ τῆς
 βασιλικῆς.²⁸ Τακτῇ²⁹ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης⁹ ἐνδυσάμενος³⁰ ἐσθῆτα³¹ βασιλικήν,²⁸ 21
 καὶ καθίσας³² ἐπὶ τοῦ βήματος,³³ ἐδημηγόρει³⁴ πρὸς αὐτούς. Ὁ δὲ δῆμος³⁵ 22

¹ ἐξάγω, lead out. ² φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ³ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁴ Ἰακώβος, James, Jacob. ⁵ τάραχος, ου, ὁ, disturbance, commotion. ⁶ ὀλίγος, little, few. ⁷ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ⁸ ἄρα, so? (introduces a question). ⁹ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ¹⁰ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ¹¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹² φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ¹³ κελεύω, order, command. ¹⁴ ἀπάγω, lead away, lead. ¹⁵ κατέρχομαι, come down, go down. ¹⁶ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ¹⁷ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁸ διατρίβω, continue, tarry. ¹⁹ θυμομαχέω, be very angry. ²⁰ Τύριος, ου, ὁ, Tyrian, inhabitant of Tyre. ²¹ Σιδώνιος, Sidonian. ²² ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ²³ πάρεμι, be present, have arrived. ²⁴ Βλάστος, ου, ὁ, Blastus. ²⁵ κοιτῶν, ὦνος, ὁ, bedroom, bedchamber. ²⁶ τρέφω, make to grow, nourish. ²⁷ χώρα, ας, ἡ, land, region. ²⁸ βασιλικός, royal, connected with a king. ²⁹ τακτός, fixed, appointed. ³⁰ ἐνδύω, put on, clothe. ³¹ ἐσθής, ἡτος, ἡ, clothing. ³² καθίζω, seat, sit. ³³ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ³⁴ δημηγορέω, make a public speech. ³⁵ δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd.

ἐπεφώνει,¹ Φωνή θεοῦ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. Παραχρῆμα² δὲ ἐπάταξεν³ αὐτὸν 23
 ἄγγελος κυρίου, ἀνθ⁴ ὧν οὐκ ἔδωκεν δόξαν τῷ θεῷ: καὶ γενόμενος
 σκωληκόβρωτος,⁵ ἐξέψυξεν.⁶

Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ἡῤῥανεν⁷ καὶ ἐπληθύνετο.⁸ 24

Βαρνάβας⁹ δὲ καὶ Σαῦλος¹⁰ ὑπέστρεψαν¹¹ εἰς Ἱερουσαλήμ, πληρώσαντες τὴν 25
 διακονίαν,¹² συμπαραλαβόντες¹³ καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα¹⁴ Μάρκον.¹⁵

Ἦσαν δέ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ¹⁶ κατὰ τὴν οὔσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ 13

διδάσκαλοι, ὃ τε Βαρνάβας⁹ καὶ Συμεὼν¹⁷ ὁ καλούμενος Νίγερ,¹⁸ καὶ Λούκιος¹⁹

ὁ Κυρηναῖος,²⁰ Μαναὴν²¹ τε Ἡρώδου²² τοῦ τετράρχου²³ σύντροφος,²⁴ καὶ

Σαῦλος.¹⁰ Λειτουργούντων²⁵ δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων,²⁶ εἶπεν τὸ 2

¹ ἐπιφωνέω, cry out, shout. ² παραχρῆμα, immediately, instantly. ³ πατάσσω, strike, smite. ⁴ ἀντί, instead of, in place of. ⁵ σκωληκόβρωτος, eaten by worms. ⁶ ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ⁷ αὔξανω, cause to grow, increase. ⁸ πληθύνω, multiply, increase. ⁹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁰ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹¹ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹² διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ¹³ συμπαραλαμβάνω, take along with. ¹⁴ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹⁵ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ¹⁶ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ¹⁷ Συμεὼν, ὁ, Simeon, Simeon. ¹⁸ Νίγερ, ὁ, Niger. ¹⁹ Λούκιος, ου, ὁ, Lucius. ²⁰ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ²¹ Μαναήν, ὁ, Manaen. ²² Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ²³ τετράρχης, ου, ὁ, tetrarch. ²⁴ σύντροφος, ου, ὁ, one brought up with, foster brother. ²⁵ λειτουργέω, minister, serve. ²⁶ νηστεύω, fast.

πνεῦμα τὸ ἅγιον, Ἀφορίσατε¹ δὴ² μοι τὸν Βαρνάβαν³ καὶ τὸν Σαῦλον⁴ εἰς τὸ
 ἔργον ὃ προσκέκλημαι⁵ αὐτούς. Τότε νηστεύσαντες⁶ καὶ προσευξάμενοι καὶ³
 ἐπιθέντες⁷ τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.

Οὗτοι μὲν οὖν, ἐκπεμφθέντες⁸ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, κατήλθον⁹ εἰς τὴν⁴
 Σελεύκειαν:¹⁰ ἐκεῖθεν¹¹ δὲ ἀπέπλευσαν¹² εἰς τὴν Κύπρον.¹³ Καὶ γενόμενοι ἐν⁵
 Σαλαμῖνι,¹⁴ κατήγγελλον¹⁵ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν
 Ἰουδαίων: εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην.¹⁶ Διελθόντες¹⁷ δὲ τὴν νῆσον¹⁸ ἄχρι¹⁹⁶
 Πάφου,²⁰ εὗρόν τινα μάγον²¹ ψευδοπροφήτην²² Ἰουδαῖον, ὃ ὄνομα Βαρῖησοῦς,²³⁷
 ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ²⁴ Σεργίῳ²⁵ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ.²⁶ Οὗτος
 προσκαλεσάμενος⁵ Βαρνάβαν³ καὶ Σαῦλον⁴ ἐπεζήτησεν²⁷ ἀκοῦσαι τὸν λόγον
 τοῦ θεοῦ. Ἀνθίστατο²⁸ δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας,²⁹ ὁ μάγος²¹ – οὕτως γὰρ⁸

¹ ἀφορίζω, separate, set apart. ² δὴ, also, indeed. ³ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁴ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁵ προσκαλέω, summon. ⁶ νηστεύω, fast. ⁷ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁸ ἐκπέμπω, send out. ⁹ κατέρχομαι, come down, go down. ¹⁰ Σελεύκεια, ας, ἡ, Seleucia. ¹¹ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ¹² ἀποπλέω, sail away. ¹³ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ¹⁴ Σαλαμίς, ἱνος, ἡ, Salamis. ¹⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁶ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹⁷ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁸ νῆσος, ου, ἡ, island. ¹⁹ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁰ Πάφος, ου, ἡ, Paphos. ²¹ μάγος, ου, ὁ, magician, sorcerer. ²² ψευδοπροφήτης, ου, ὁ, false prophet. ²³ Βαρῖησοῦς, οὔ, ὁ, Bar-Jesus, son of Jesus. ²⁴ ἀνθύπατος, ου, ὁ, consul, proconsul. ²⁵ Σέργιος, ου, ὁ, Sergius. ²⁶ συνετός, intelligent, clever. ²⁷ ἐπιζήτέω, seek for, seek after. ²⁸ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²⁹ Ἑλύμας, α, ὁ, Elymas.

μεθερμηνεύεται¹ τὸ ὄνομα αὐτοῦ – ζητῶν διαστρέψαι² τὸν ἀνθύπατον³ ἀπὸ τῆς
πίστεως. Σαῦλος⁴ δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς⁵ πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀτενίσας⁶ 9
εἰς αὐτὸν εἶπεν, ὦ⁷ πλήρης⁸ παντὸς δόλου⁹ καὶ πάσης ῥαδιουργίας,¹⁰ υἱὲ 10
διαβόλου,¹¹ ἐχθρὲ¹² πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύση¹³ διαστρέφων² τὰς ὁδοὺς
κυρίου τὰς εὐθείας;¹⁴ Καὶ νῦν ἰδοῦ, χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλός, μὴ 11
βλέπων τὸν ἥλιον¹⁵ ἄχρι¹⁶ καιροῦ. Παραχρῆμα¹⁷ δὲ ἐπέπεσεν¹⁸ ἐπ’ αὐτὸν ἀχλύς¹⁹
καὶ σκότος,²⁰ καὶ περιάγων²¹ ἐζήτει χειραγωγούς.²² Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος³ τὸ 12
γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσομένης²³ ἐπὶ τῇ διδαχῇ²⁴ τοῦ κυρίου.

Ἀναχθέντες²⁵ δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου²⁶ οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην²⁷ τῆς 13
Παμφυλίας.²⁸ Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας²⁹ ἀπ’ αὐτῶν ὑπέστρεψεν³⁰ εἰς
Ἱεροσόλυμα. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες³¹ ἀπὸ τῆς Πέργης,²⁷ παρεγένοντο³² εἰς 14

¹ μεθερμηνεύω, translate, interpret. ² διαστρέφω, distort, pervert. ³ ἀνθύπατος, ου, ὁ, consul, proconsul. ⁴ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁵ πλήθω, fill. ⁶ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁷ ὦ, Oh! omega. ⁸ πλήρης, full. ⁹ δόλος, ου, ὁ, guile, deceit. ¹⁰ ῥαδιουργία, ας, ἡ, deceit, fraud. ¹¹ διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ¹² ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ¹³ παύω, cause to cease. ¹⁴ εὐθύς, immediately, at once. ¹⁵ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ¹⁶ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁷ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁸ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹⁹ ἀχλύς, ύος, ἡ, mist, mistiness. ²⁰ σκότος, ους, τό, darkness. ²¹ περιάγω, lead around, go about. ²² χειραγωγός, οὔ, ὁ, leader. ²³ ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ²⁴ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ²⁵ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁶ Πάφος, ου, ἡ, Paphos. ²⁷ Πέργη, ης, ἡ, Perga. ²⁸ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ²⁹ ἀποχωρέω, go away, depart. ³⁰ ὑποστρέφω, return, turn back. ³¹ διέρχομαι, cross over, pass through. ³² παραγίνομαι, come, arrive.

Ἀντιόχειαν¹ τῆς Πισιδίας,² καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν
σαββάτων, ἐκάθισαν.³ Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν⁴ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, 15
ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι⁵ πρὸς αὐτούς, λέγοντες, Ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστιν
λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως⁶ πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. Ἀναστάς δὲ Παῦλος, καὶ 16
κατασείσας⁷ τῇ χειρὶ, εἶπεν,

Ἄνδρες Ἰσραηλίται,⁸ καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ 17
τούτου ἐξελέξατο⁹ τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὑψωσεν¹⁰ ἐν τῇ παροικίᾳ¹¹
ἐν γῇ Αἰγύπτῳ,¹² καὶ μετὰ βραχίονος¹³ ὑψηλοῦ¹⁴ ἐξήγαγεν¹⁵ αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. 18
Καὶ ὡς τεσσαρακονταετῇ¹⁶ χρόνον ἐτροποφόρησεν¹⁷ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.¹⁸ Καὶ 19
καθελών¹⁹ ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χαναάν,²⁰ κατεκληρονόμησεν²¹ αὐτοῖς τὴν γῆν
αὐτῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς ἔτεσιν²² τετρακοσίῳς²³ καὶ πεντήκοντα,²⁴ ἔδωκεν 20

¹ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ² Πισιδία, ας, ἡ, Pisidia. ³ καθίζω, seat, sit. ⁴ ἀνάγνωσις, εως, ἡ, reading. ⁵ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ⁶ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁷ κατασείω, shake, motion. ⁸ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ⁹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁰ ὑψόω, lift up, exalt. ¹¹ παροικία, ας, ἡ, sojourn, stay. ¹² Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ¹³ βραχίων, ονος, ὁ, arm, strength. ¹⁴ ὑψηλός, high, lofty. ¹⁵ ἐξάγω, lead out. ¹⁶ τεσσαρακονταετής, forty years of age. ¹⁷ τροποφορέω, bear or put up with another's manners. ¹⁸ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹⁹ καθαιρέω, take down, pull down. ²⁰ Χαναάν, ἡ, Canaan. ²¹ κατακληρονομέω, give (over) as rightful possession or inheritance. ²² ἔτος, ους, τό, year. ²³ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ²⁴ πεντήκοντα, fifty, 50.

κριτὰς¹ ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. Καὶ κεῖθεν² ἤτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν 21
αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς,³ ἄνδρα ἐκ φυλῆς⁴ Βενιαμίν,⁵ ἔτη⁶
τεσσαράκοντα.⁷ Καὶ μεταστήσας⁸ αὐτόν, ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα, 22
ὃς καὶ εἶπεν μαρτυρήσας, Εὗρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν
καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. Τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ 23
σπέρματος⁹ κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ Ἰσραὴλ σωτηρίαν,¹⁰ προκηρύξαντος¹¹ 24
Ἰωάννου πρὸ¹² προσώπου τῆς εἰσόδου¹³ αὐτοῦ βάπτισμα¹⁴ μετανοίας¹⁵ τῷ
Ἰσραὴλ. Ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον,¹⁶ ἔλεγεν, Τίνα με ὑπονοεῖτε¹⁷ 25
εἶναι; Οὐκ εἰμὶ ἐγώ. Ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται μετ' ἐμέ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος¹⁸ τὸ ὑπόδημα
τῶν ποδῶν λῦσαι.²⁰ Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους²¹ Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν 26
φοβούμενοι τὸν θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας¹⁰ ταύτης ἀπεστάλη. Οἱ γὰρ 27
κατοικοῦντες²² ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες²³ αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες,²⁴

¹κριτής, ου, ὁ, judge. ²καὶ κεῖθεν, and thence, and from there. ³Κίς, ὁ, Kish. ⁴φυλή, ἡς, ἡ, tribe, race. ⁵Βενιαμίν, ὁ, Benjamin. ⁶ἔτος, ους, τό, year. ⁷τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁸μεθίστημι, remove, turn away. ⁹σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ¹⁰σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ¹¹προκηρύσσω, proclaim publicly, preach beforehand. ¹²πρό, before (gen), before. ¹³εἴσοδος, ου, ἡ, entrance, entering. ¹⁴βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹⁵μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ¹⁶δρόμος, ου, ὁ, course, race. ¹⁷ὑπονοέω, suspect, conjecture. ¹⁸ἄξιος, worthy, deserving. ¹⁹ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ²⁰λύω, untie, loose. ²¹γένος, ους, τό, race, kind. ²²κατοικέω, inhabit, dwell. ²³ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ²⁴ἀγνοέω, not know, be unaware.

καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας,¹
κρίναντες ἐπλήρωσαν. Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν² θανάτου εὐρόντες, ᾐτήσαντο 28
Πιλάτον ἀναιρεθῆναι³ αὐτόν. Ὡς δὲ ἐτέλεσαν⁴ πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ 29
γεγραμμένα, καθελόντες⁵ ἀπὸ τοῦ ξύλου,⁶ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον.⁷ Ὁ δὲ θεὸς 30
ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν: ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν⁸ αὐτῷ 31
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινές εἰσιν μάρτυρες⁹ αὐτοῦ πρὸς τὸν
λαόν. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν 32
γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν¹⁰ τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν,
ἀναστήσας Ἰησοῦν: ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ¹¹ τῷ δευτέρῳ¹² γέγραπται, Υἱός μου εἶ 33
σύ, ἐγὼ σήμερον¹³ γεγέννηκά σε. Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι¹⁴ 34
μέλλοντα ὑποστρέφειν¹⁵ εἰς διαφθοράν,¹⁶ οὕτως εἴρηκεν ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια
Δαυὶδ τὰ πιστά. Διὸ καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει, Οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν¹⁷ σου ἰδεῖν 35

¹ ἀναγινώσκω, read. ² αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ³ ἀναιρέω, take up, kill. ⁴ τελέω, finish, fulfill. ⁵ καθαίρω, take down, pull down. ⁶ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁷ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ⁸ συναναβαίνω, come or go up with, go up with. ⁹ μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ¹⁰ ἐκπληρόω, fulfill, fill completely. ¹¹ ψαλμός, οὔ, ὁ, song of praise, psalm. ¹² δεύτερος, second. ¹³ σήμερον, today, now. ¹⁴ μηκέτι, no longer. ¹⁵ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁶ διαφθορά, ᾤς, ἡ, decay, corruption. ¹⁷ ὅσιος, righteous, pious.

διαφθοράν:¹ Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ² ὑπηρετήσας³ τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ⁴ 36
 ἐκοιμήθη,⁵ καὶ προσετέθη⁶ πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδεν διαφθοράν:¹ ὃν 37
 δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδεν διαφθοράν.¹ Γνωστὸν⁷ οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες 38
 ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις⁸ ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται:⁹ καὶ ἀπὸ 39
 πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι,¹⁰ ἐν τούτῳ πᾶς ὁ
 πιστεύων δικαιούται.¹⁰ Βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ¹¹ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς 40
 προφήταις, Ἰδετε, οἱ καταφρονηταί,¹² καὶ θαυμάσατε,¹³ καὶ ἀφανίσθητε:¹⁴ ὅτι 41
 ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι¹⁵ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις
 ἐκδιηγῇται¹⁶ ὑμῖν.

Ἐξιόντων¹⁷ δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ 42
 μεταξὺ¹⁸ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα. Λυθείσης¹⁹ δὲ τῆς συναγωγῆς, 43
 ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων²⁰ προσηλύτων²¹ τῷ

¹ διαφθορά, *ās*, ἡ, decay, corruption. ² γενεά, *āz*, ἡ, generation. ³ ὑπηρετέω, serve, minister to. ⁴ βουλή, *hēs*, ἡ, counsel, purpose. ⁵ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁶ προστίθιμι, add, add to. ⁷ γνωστός, known, acquaintance. ⁸ ἄφεσις, *ewz*, ἡ, release, forgiveness. ⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁰ δικαιοῦμαι, justify, pronounce righteous. ¹¹ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹² καταφρονητής, *oū*, ὁ, despiser, scoffer. ¹³ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁴ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ¹⁵ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁶ ἐκδιηγέομαι, tell in detail, describe. ¹⁷ ἔξειμι, go away, leave. ¹⁸ μεταξύ, between, after. ¹⁹ λύω, untie, loose. ²⁰ σέβομαι, reverence, worship. ²¹ προσήλυτος, *ou*, ὁ, proselyte, convert.

Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ·¹ οἵτινες προσλαλοῦντες,² ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν³
τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ.

Τῷ τε ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν⁴ πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ 44
θεοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν⁵ ζήλου,⁶ καὶ ἀντέλεγον⁷ 45
τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις, ἀντιλέγοντες⁷ καὶ βλασφημοῦντες.⁸ 46
Παρρησιασάμενοι⁹ δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας¹ εἶπον, Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον¹⁰
πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Ἐπειδὴ¹¹ δὲ ἀπωθέισθε¹² αὐτόν, καὶ οὐκ
ἀξιούς¹³ κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα¹⁴ εἰς τὰ ἔθνη. 47
Οὕτως γὰρ ἐντέταλται¹⁵ ἡμῖν ὁ κύριος, Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε
εἰς σωτηρίαν¹⁶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρεν, καὶ ἐδόξαζον 48
τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι¹⁷ εἰς ζωὴν αἰώνιον.
Διεφέρετο¹⁸ δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας.¹⁹ Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι 49

¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ² προσλαλέω, speak to, speak with. ³ ἐπιμένω, continue, remain. ⁴ σχεδόν, almost, nearly. ⁵ πλήθω, fill. ⁶ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁷ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ⁸ βλασφημέω, revile, blaspheme. ⁹ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹⁰ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹¹ ἐπειδὴ, since, because. ¹² ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ¹³ ἄξιος, worthy, deserving. ¹⁴ στρέφω, turn, am converted. ¹⁵ ἐντέλλομαι, command, give orders. ¹⁶ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ¹⁷ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁸ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁹ χώρα, ας, ἡ, land, region.

παρώτρυναν¹ τὰς σεβομένας² γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας³ καὶ τοὺς πρώτους
 τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν⁴ διωγμὸν⁵ ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν,⁶ καὶ
 ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων⁷ αὐτῶν. Οἱ δὲ ἐκτιναζάμενοι⁸ τὸν κονιορτὸν⁹ 51
 τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον.¹⁰ Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο 52
 χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ,¹⁰ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν 14
 Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων¹¹
 πολὺ πλῆθος.¹² Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες¹³ Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν⁴ καὶ ἐκάκωσαν¹⁴ τὰς 2
 ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. Ἰκανὸν¹⁵ μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν¹⁶ 3
 παρρησιαζόμενοι¹⁷ ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ,
 διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα¹⁸ γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐσχίσθη¹⁹ δὲ τὸ 4
 πλῆθος¹² τῆς πόλεως: καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς

¹ παροτρύνω, arouse, incite. ² σεβόμαι, reverence, worship. ³ εὐσχήμων, honorable. ⁴ ἐπεγείρω, arouse, excite. ⁵ διωγμός, οὐ, ὁ, persecution. ⁶ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁷ ὄριον, οὐ, τό, boundary, region. ⁸ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ⁹ κονιορτός, οὐ, ὁ, dust. ¹⁰ Ἰκόνιον, οὐ, τό, Iconium. ¹¹ Ἑλλήν, ηγνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹² πλῆθος, οὐς, τό, multitude. ¹³ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ¹⁴ κακῶ, mistreat, harm. ¹⁵ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁶ διατρίβω, continue, tarry. ¹⁷ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹⁸ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁹ σχίζω, split, separate.

ἀποστόλοις. Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ¹ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν² 5
 αὐτῶν, ὑβρίσαι³ καὶ λιθοβολῆσαι⁴ αὐτούς, συνιδόντες⁵ κατέφυγον⁶ εἰς τὰς 6
 πόλεις τῆς Λυκαονίας,⁷ Λύστραν⁸ καὶ Δέρβην,⁹ καὶ τὴν περίχωρον·¹⁰ κακεῖ¹¹ 7
 ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι.

Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις⁸ ἀδύνατος¹² τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς¹³ ἐκ κοιλίας¹⁴ 8
 μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε¹⁵ περιπεπατῆκει. Οὗτος ἤκουσεν τοῦ 9
 Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας¹⁶ αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, 10
 εἶπεν μεγάλη τῇ φωνῇ, Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθῶς.¹⁷ Καὶ ἤλλετο¹⁸ καὶ
 περιεπάτει. Οἱ δὲ ὄχλοι, ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπῆραν¹⁹ τὴν φωνὴν 11
 αὐτῶν Λυκαονιστί²⁰ λέγοντες, Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες²¹ ἀνθρώποις κατέβησαν
 πρὸς ἡμᾶς. Ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν,²² Δία·²³ τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν,²⁴ 12

¹ ὁρμή, ἥς, ἡ, impulse, inclination. ² ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ³ ὑβρίζω, mistreat, insult. ⁴ λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ⁵ σύννοια, know, be conscious of. ⁶ καταφεύγω, flee, take refuge. ⁷ Λυκαονία, ας, ἡ, Lycaonia. ⁸ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ⁹ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ¹⁰ περίχωρος, ου, ἡ, neighboring. ¹¹ κακεῖ, and there. ¹² ἀδύνατος, impossible, unable. ¹³ χωλός, lame, deprived of a foot. ¹⁴ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ¹⁵ οὐδέποτε, never. ¹⁶ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹⁷ ὀρθῶς, rightly, correctly. ¹⁸ ἄλλομαι, leap, spring up. ¹⁹ ἐπαίρω, lift up, raise. ²⁰ Λυκαονιστί, in (the) Lycaonian (language). ²¹ ὁμοιόω, make like, liken. ²² Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²³ Ζεὺς, ὁ, Zeus, pagan greek God. ²⁴ Ἑρμῆς, οὔ, ὁ, Hermes.

ἐπειδὴ¹ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος² τοῦ λόγου. Ὁ δὲ ἱερεὺς³ τοῦ Διὸς⁴ τοῦ ὄντος πρὸ⁵ 13
 τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους⁶ καὶ στέμματα⁷ ἐπὶ τοὺς πυλῶνας⁸ ἐνέγκας, σὺν
 τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν.⁹ Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας¹⁰ καὶ Παῦλος, 14
 διαρρήξαντες¹¹ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, εἰσεπήδησαν¹² εἰς τὸν ὄχλον, κρίζοντες καὶ 15
 λέγοντες, Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; Καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς¹³ ἐσμεν ὑμῖν
 ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων¹⁴ ἐπιστρέφειν¹⁵ ἐπὶ
 τὸν θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ
 πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς: ὃς ἐν ταῖς παρωχημέναις¹⁶ γενεαῖς¹⁷ εἴασεν¹⁸ πάντα τὰ ἔθνη 16
 πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Καίτοιγε¹⁹ οὐκ ἀμάρτυρον²⁰ ἑαυτὸν ἀφῆκεν 17
 ἀγαθοποιῶν,²¹ οὐρανόθεν²² ὑμῖν ὑετοῦς²³ διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους,²⁴
 ἐμπιπλῶν²⁵ τροφῆς²⁶ καὶ εὐφροσύνης²⁷ τὰς καρδίας ἡμῶν. Καὶ ταῦτα λέγοντες, 18
 μόλις²⁸ κατέπαυσαν²⁹ τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν⁹ αὐτοῖς.

¹ ἐπειδὴ, since, because. ² ἡγέομαι, lead, be chief. ³ ἱερεὺς, ἑως, ὁ, priest. ⁴ Ζεὺς, ὁ, Zeus, pagan greek God. ⁵ πρὸ, before (gen), before. ⁶ ταῦρος, ου, ὁ, bull, ox. ⁷ στέμμα, τος, τό, wreath or garland of flowers, garland. ⁸ πυλῶν, ὠνος, ὁ, vestibule, gateway. ⁹ θύω, sacrifice, kill. ¹⁰ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹¹ διαρρήσσω, tear asunder. ¹² εἰσπηδάω, leap in, rush in. ¹³ ὁμοιοπαθής, with the same nature. ¹⁴ μάταιος, vain, useless. ¹⁵ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹⁶ παροίχομαι, be past, gone. ¹⁷ γενεά, ᾤς, ἡ, generation. ¹⁸ εἰάω, permit, allow. ¹⁹ καίτοιγε, and yet, although. ²⁰ ἀμάρτυρος, without witness, untestified to. ²¹ ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right. ²² οὐρανόθεν, from heaven. ²³ ὑετός, ου, ὁ, rain. ²⁴ καρποφόρος, fruitful. ²⁵ ἐμπίπλημι, fill up, satisfy. ²⁶ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ²⁷ εὐφροσύνη, ης, ἡ, gladness, joy. ²⁸ μόλις, with difficulty, hardly. ²⁹ καταπαύω, cause to rest to rest, stop.

Ἐπῆλθον¹ δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας² καὶ Ἰκονίου³ Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, 19
καὶ λιθάσαντες⁴ τὸν Παῦλον, ἔσυρον⁵ ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες⁶ αὐτὸν
τεθνάναι.⁷ Κυκλωσάντων⁸ δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν 20
πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον⁹ ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρνάβᾳ¹⁰ εἰς Δέρβην.¹¹ 21
Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες¹² ἱκανούς,¹³
ὑπέστρεψαν¹⁴ εἰς τὴν Λύστραν¹⁵ καὶ Ἰκόνιον³ καὶ Ἀντιόχειαν,² ἐπιστηρίζοντες¹⁶ 22
τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν¹⁷ τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ
πολλῶν θλίψεων¹⁸ δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 23
Χειροτονήσαντες¹⁹ δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι
μετὰ νηστειῶν,²⁰ παρέθεντο²¹ αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. Καὶ 24
διελθόντες²² τὴν Πισιδίαν²³ ἦλθον εἰς Παμφυλίαν.²⁴ Καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ 25
τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν·²⁶ κάκειθεν²⁷ ἀπέπλευσαν²⁸ εἰς Ἀντιόχειαν,² 26

¹ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ² Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ³ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ⁴ λιθάζω, throw stones, stone. ⁵ σύρω, draw, drag. ⁶ νομίζω, suppose, think. ⁷ θνήσκω, die, am dying. ⁸ κυκλόω, encircle, surround. ⁹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁰ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹¹ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ¹² μαθητεύω, be a disciple, make a disciple. ¹³ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁴ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁵ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹⁶ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ¹⁷ ἐμμένω, persevere, remain (in). ¹⁸ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁹ χειροτονέω, choose, appoint. ²⁰ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ²¹ παρατίθημι, set before, entrust. ²² διέρχομαι, cross over, pass through. ²³ Πισιδία, ας, ἡ, Pisidia. ²⁴ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ²⁵ Πέργη, ης, ἡ, Perga. ²⁶ Ἀττάλεια, ας, ἡ, Attalia. ²⁷ κάκειθεν, and thence, and from there. ²⁸ ἀποπλέω, sail away.

ἔθεν¹ ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. 27

Παραγενόμενοι² δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν³ ὅσα

ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν⁴ πίστεως. 28

Διέτριβον⁵ δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον⁶ σὺν τοῖς μαθηταῖς.

Καὶ τινες κατελθόντες⁷ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,⁸ ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι Ἐὰν μὴ 15

περιτέμνησθε⁹ τῷ ἔθει¹⁰ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. Γενομένης οὖν 2

στάσεως¹¹ καὶ ζητήσεως¹² οὐκ ὀλίγης⁶ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ¹³ πρὸς

αὐτοὺς, ἔταξαν¹⁴ ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν¹³ καὶ τινὰς ἄλλους ἐξ

αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ

ζητήματος¹⁵ τούτου. Οἱ μὲν οὖν, προπεμφθέντες¹⁶ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, 3

διήρχοντο¹⁷ τὴν Φοινίκην¹⁸ καὶ Σαμάρειαν,¹⁹ ἐκδιηγούμενοι²⁰ τὴν ἐπιστροφὴν²¹

¹ ἔθεν, from where, from which. ² παραγίνομαι, come, arrive. ³ ἀναγγέλλω, announce, report. ⁴ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ⁵ διατρίβω, continue, tarry. ⁶ ὀλίγος, little, few. ⁷ κατέρχομαι, come down, go down. ⁸ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ⁹ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹⁰ ἔθος, ους, τό, custom. ¹¹ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ¹² ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ¹³ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁴ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁵ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ¹⁶ προπέμπω, send before, send forth. ¹⁷ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁸ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ¹⁹ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ²⁰ ἐκδιηγέομαι, tell in detail, describe. ²¹ ἐπιστροφή, ἡς, ἡ, attention, conversion.

τῶν ἐθνῶν: καὶ ἐποιοῦν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. Παραγενόμενοι¹ 4
δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἀπεδέχθησαν² ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ
τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν³ τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. 5
Ἐξανέστησαν⁴ δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἵρέσεως⁵ τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες,
λέγοντες ὅτι Δεῖ περιτέμνειν⁶ αὐτούς, παραγγέλλειν⁷ τε τηρεῖν τὸν νόμον
Μωϋσέως.

Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. 6

Πολλῆς δὲ συζητήσεως⁸ γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς,

Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε⁹ ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων¹⁰ ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν
ἐξελέξατο,¹¹ διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου,
καὶ πιστεῦσαι. Καὶ ὁ καρδιογνώστης¹² θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ 8

¹ παραγίνομαι, come, arrive. ² ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ³ ἀναγγέλλω, announce, report. ⁴ ἐξανίστημι, raise up, rise up. ⁵ αἵρεσις, εὖως, ἡ, choice, faction. ⁶ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ⁷ παραγγέλλω, order, command. ⁸ συζήτης, εὖως, ἡ, mutual questioning, disputation. ⁹ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁰ ἀρχαῖος, old, ancient. ¹¹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹² καρδιογνώστης, οὐ, ὁ, knower of hearts.

πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ ἡμῖν· καὶ οὐδὲν διέκρινεν¹ μεταξὺ² ἡμῶν τε καὶ 9
αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας³ τὰς καρδίας αὐτῶν. Νῦν οὖν τί πειράζετε⁴ τὸν 10
θεόν, ἐπιθεῖναι⁵ ζυγὸν⁶ ἐπὶ τὸν τράχηλον⁷ τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες
ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν⁸ βαστάσαι;⁹ Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυρίου 11
Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον¹⁰ κἀκεῖνοι.¹¹

Ἐσίγησεν¹² δὲ πᾶν τὸ πλῆθος,¹³ καὶ ἤκουον Βαρνάβαν¹⁴ καὶ Παύλου ἐξηγουμένων 12
ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα¹⁶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ 13
σιγῆσαι¹² αὐτούς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος¹⁷ λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου· Συμεὼν¹⁸ ἐξηγήσατο¹⁵ καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς 14
ἐπεσκέψατο¹⁹ λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Καὶ τούτῳ 15
συμφωνοῦσιν²⁰ οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται, Μετὰ ταῦτα 16

¹ διακρίνω, discriminate, judge. ² μεταξύ, between, after. ³ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⁴ πειράζω, test, tempt. ⁵ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁶ ζυγός, οὐ, ὁ, yoke, heavy burden. ⁷ τράχηλος, ου, ὁ, neck. ⁸ ἰσχύω, be strong, able. ⁹ βαστάζω, bear, carry. ¹⁰ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹¹ κἀκεῖνος, and he, and she. ¹² σιγάω, be silent, become silent. ¹³ πλῆθος, ους, τό, multitude. ¹⁴ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁵ ἐξηγέομαι, explain, describe. ¹⁶ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁷ Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁸ Συμεὼν, ὁ, Simeon, Simeon. ¹⁹ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ²⁰ συμφωνέω, agree with, agree together.

ἀναστρέψω,¹ καὶ ἀνοικοδομήσω² τὴν σκηνὴν³ Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ τὰ
 κατεσκαμμένα⁴ αὐτῆς ἀνοικοδομήσω,² καὶ ἀνορθώσω⁵ αὐτήν· ὅπως ἂν 17
 ἐκζητήσωσιν⁶ οἱ κατάλοιποι⁷ τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ'
 οὓς ἐπικέκληται⁸ τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. 18
 Γνωστὰ⁹ ἅπ' αἰῶνός ἐστιν τῷ θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ 19
 παρενοχλεῖν¹⁰ τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν¹¹ ἐπὶ τὸν θεόν· ἀλλὰ 20
 ἐπιστεῖλαι¹² αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι¹³ ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων¹⁴ τῶν εἰδώλων¹⁵ καὶ
 τῆς πορνείας¹⁶ καὶ τοῦ πνικτοῦ¹⁷ καὶ τοῦ αἵματος. Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν¹⁸ 21
 ἀρχαίων¹⁹ κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ
 πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος.²⁰

¹ ἀναστρέφω, return, live. ² ἀνοικοδομέω, rebuild, build up. ³ σκηνή, ἥς, ἡ, tent, tabernacle. ⁴ κατασκάπτω, tear down, demolish. ⁵ ἀνορθόω, restore, strengthen. ⁶ ἐκζητέω, seek out, inquire. ⁷ κατάλοιπος, rest, remaining. ⁸ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁹ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁰ παρενοχλέω, trouble, annoy. ¹¹ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹² ἐπιστέλλω, write, instruct by letter. ¹³ ἀπέχω, received, obtain. ¹⁴ ἀλίσημα, τος, τό, pollution, defilement. ¹⁵ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁶ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁷ πνικτός, strangled. ¹⁸ γενεά, ᾧς, ἡ, generation. ¹⁹ ἀρχαῖος, old, ancient. ²⁰ ἀναγινώσκω, read.

Τότε ἔδοξεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, 22
ἐκλεξαμένους¹ ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν² σὺν Παύλῳ καὶ
Βαρνάβᾳ,³ Ἰούδαν⁴ τὸν ἐπικαλούμενον⁵ Βαρσαββᾶν,⁶ καὶ Σίλαν,⁷ ἄνδρας
ἡγουμένους⁸ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε,⁹ Οἱ ἀπόστολοι 23
καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν² καὶ Συρίαν¹⁰ καὶ
Κιλικίαν¹¹ ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν: ἐπειδὴ¹² ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ 24
ἡμῶν ἐξελθόντες ἐτάραξαν¹³ ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες¹⁴ τὰς ψυχὰς ὑμῶν,
λέγοντες περιτέμνεσθαι¹⁵ καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεστείλαμεθα:¹⁶ ἔδοξεν 25
ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν,¹⁷ ἐκλεξαμένους¹ ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν
τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ³ καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδωκόσιν τὰς 26
ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. 27
Ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν⁴ καὶ Σίλαν,⁷ καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας¹⁸

¹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ² Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ³ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁴ Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ Βαρσαββᾶς, ᾱ, ὁ, Barsabbas. ⁷ Σίλας, ὁ, Silas. ⁸ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁹ ὅδε, this (here), this here. ¹⁰ Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹¹ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹² ἐπειδὴ, since, because. ¹³ ταράσσω, trouble, agitate. ¹⁴ ἀνασκευάζω, upset, unsettle. ¹⁵ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹⁶ διαστέλλομαι, set apart, fig. to distinguish. ¹⁷ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁸ ἀπαγγέλλω, announce, report.

τὰ αὐτά. Ἐδοξεν γὰρ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι¹ 28
 ὑμῖν βάρος,² πλὴν³ τῶν ἐπάναγκες⁴ τούτων, ἀπέχεσθαι⁵ εἰδωλοθύτων⁶ καὶ 29
 αἵματος καὶ πνικτοῦ⁷ καὶ πορνείας·⁸ ἐξ ὧν διατηροῦντες⁹ ἑαυτοὺς, εὖ¹⁰ πράξετε.¹¹
 Ἐρρωσθε.¹²

Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν·¹³ καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος,¹⁴ 30
 ἐπέδωκαν¹⁵ τὴν ἐπιστολὴν.¹⁶ Ἀναγνόντες¹⁷ δέ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει.¹⁸ 31
 Ἰούδας¹⁹ τε καὶ Σίλας,²⁰ καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ
 παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἐπεστήριξαν.²¹ Ποιήσαντες δὲ χρόνον, 33
 ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. Παῦλος 34
 δὲ καὶ Βαρνάβας²² διέτριβον²³ ἐν Ἀντιοχείᾳ,¹³ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι,
 μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

¹ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ² βάρος, οὐς, τό, burden, weight. ³ πλὴν, however, but. ⁴ ἐπάναγκες, of a necessary nature, necessarily. ⁵ ἀπέχω, received, obtain. ⁶ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁷ πνικτός, strangled. ⁸ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁹ διατηρέω, keep free of, keep safe. ¹⁰ εὖ, well, well done. ¹¹ πράσσω, do, perform. ¹² ῥώννυμι, strengthen, farewell. ¹³ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ¹⁴ πλῆθος, οὐς, τό, multitude. ¹⁵ ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ¹⁶ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁷ ἀναγινώσκω, read. ¹⁸ παρὰκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹⁹ Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ²⁰ Σίλας, ὁ, Silas. ²¹ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ²² Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²³ διατρίβω, continue, tarry.

Μετά δέ τινας ἡμέρας εἶπεν Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν,¹ Ἐπιστρέψαντες² δὴ³ 36
ἐπισκεψώμεθα⁴ τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν⁵
τὸν λόγον τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσιν. Βαρνάβας¹ δὲ ἐβουλεύσατο⁶ 37
συμπαλαβεῖν⁷ τὸν Ἰωάννην, τὸν καλούμενον Μάρκον.⁸ Παῦλος δὲ ἡξίου,⁹ 38
τὸν ἀποστάντα¹⁰ ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας,¹¹ καὶ μὴ συνελθόντα¹² αὐτοῖς εἰς
τὸ ἔργον, μὴ συμπαλαβεῖν⁷ τοῦτον. Ἐγένετο οὖν παροξυσμός,¹³ ὥστε 39
ἀποχωρισθῆναι¹⁴ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν τε Βαρνάβαν¹ παραλαβόντα¹⁵ τὸν
Μάρκον⁸ ἐκπλεῦσαι¹⁶ εἰς Κύπρον.¹⁷ Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος¹⁸ Σίλαν¹⁹ ἐξῆλθεν, 40
παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. Διήρχετο²⁰ δὲ τὴν Συρίαν²¹ 41
καὶ Κιλικίαν,²² ἐπιστηρίζων²³ τὰς ἐκκλησίας.

¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ² ἐπιστρέφω, turn to, return. ³ δὴ, also, indeed. ⁴ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁶ βουλεύω, deliberate, take counsel. ⁷ συμπαλαμβάνω, take along with. ⁸ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ⁹ ἡξιόω, consider worthy. ¹⁰ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹¹ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ¹² συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹³ παροξυσμός, οὔ, ὁ, stimulation, provocation. ¹⁴ ἀποχωρίζω, separate, split apart. ¹⁵ παραλαμβάνω, receive, take. ¹⁶ ἐκπλέω, sail away, sail out. ¹⁷ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ¹⁸ ἐπιλέγω, call or name, choose. ¹⁹ Σίλας, ὁ, Silas. ²⁰ διέρχομαι, cross over, pass through. ²¹ Συρία, ας, ἡ, Syria. ²² Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ²³ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up.

Κατήντησεν¹ δὲ εἰς Δέρβην² καὶ Λύστραν³ καὶ ἰδοὺ, μαθητὴς τις ἦν ἐκεῖ, **16**

ὀνόματι Τιμόθεος,⁴ υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἑλλήνος⁵ 2

ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις³ καὶ Ἰκονίῳ⁶ ἀδελφῶν. Τοῦτον ἠθέλησεν 3

ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν⁷ αὐτόν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους

τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες⁸ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι

Ἑλλήν⁵ ὑπῆρχεν. Ὡς δὲ διεπορεύοντο⁹ τὰς πόλεις, παρεδίδουν αὐτοῖς 4

φυλάσσειν¹⁰ τὰ δόγματα¹¹ τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν

πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο¹² τῇ 5

πίστει, καὶ ἐπερίσσευν¹³ τῷ ἀριθμῷ¹⁴ καθ' ἡμέραν.

Διελθόντες¹⁵ δὲ τὴν Φρυγίαν¹⁶ καὶ τὴν Γαλατικὴν¹⁷ χώραν,¹⁸ κωλυθέντες¹⁹ ὑπὸ 6

τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ,²⁰ ἐλθόντες κατὰ τὴν 7

Μυσίαν²¹ ἐπείραζον²² κατὰ τὴν Βιθυνίαν²³ πορεύεσθαι· καὶ οὐκ εἴασεν²⁴ αὐτοὺς

¹ καταντάω, come to, arrive. ² Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ³ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ⁴ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁵ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ⁶ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ⁷ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ⁸ ἅπας, each, every. ⁹ διαπορεύομαι, pass across, journey through. ¹⁰ φυλάσσω, guard, keep. ¹¹ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ¹² στερεόω, make firm, strengthen. ¹³ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁴ ἀριθμός, οὔ, ὁ, number, total. ¹⁵ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁶ Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ¹⁷ Γαλατικός, Galatian. ¹⁸ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹⁹ κωλύω, forbid, hinder. ²⁰ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ²¹ Μυσία, ας, ἡ, Mysia. ²² πειράζω, test, tempt. ²³ Βιθυνία, ας, ἡ, Bithynia. ²⁴ ἕω, permit, allow.

τὸ πνεῦμα: παρελθόντες¹ δὲ τὴν Μυσίαν² κατέβησαν εἰς Τρωάδα.³ Καὶ ὄραμα⁴ 8
 διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ: ἀνὴρ τις ἦν Μακεδὼν⁵ ἐστώς, παρακαλῶν
 αὐτὸν καὶ λέγων, Διαβάς⁶ εἰς Μακεδονίαν,⁷ βοήθησον⁸ ἡμῖν. Ὡς δὲ τὸ ὄραμα⁴ 10
 εἶδεν, εὐθέως ἐζήτησαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν,⁷ συμβιβάζοντες⁹ ὅτι
 προσκέκληται¹⁰ ἡμᾶς ὁ κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς.

Ἀναχθέντες¹¹ οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος,³ εὐθυδρομήσαμεν¹² εἰς Σαμοθράκην,¹³ τῇ τε 11
 ἐπιούσῃ¹⁴ εἰς Νεάπολιν,¹⁵ ἐκεῖθεν¹⁶ τε εἰς Φιλίππους,¹⁷ ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς 12
 μερίδος¹⁸ τῆς Μακεδονίας⁷ πόλις, κολωνεία:¹⁹ ἤμεν δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει
 διατρίβοντες²⁰ ἡμέρας τινάς. Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς 13
 πόλεως παρὰ ποταμόν,²¹ οὗ²² ἐνομιζέτο²³ προσευχῇ²⁴ εἶναι, καὶ καθίσαντες²⁵
 ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις²⁶ γυναῖξιν. Καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία,²⁷ 14

¹παρέρχομαι, pass by, go by. ²Μυσία, ας, ἡ, Mysia. ³Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ⁴ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁵Μακεδὼν, ὄνος, ὁ, Macedonian. ⁶διαβαίνω, go through, cross. ⁷Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁸βοηθέω, come to the aid of. ⁹συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹⁰προσκαλέω, summon. ¹¹ἀνάγω, lead up, restore. ¹²εὐθυδρομέω, run a straight course. ¹³Σαμοθράκη, ης, ἡ, Samothrace. ¹⁴ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ¹⁵Νεάπολις, εως, ἡ, Neapolis. ¹⁶ἐκεῖθεν, from there, from that place. ¹⁷Φιλίπποι, ων, ὁ, Philippi. ¹⁸μερίς, ἴδος, ἡ, part, portion. ¹⁹κολωνία, ας, ἡ, colony, garrison city. ²⁰διατρίβω, continue, tarry. ²¹ποταμός, οὔ, ὁ, river, stream. ²²οὔ, where, when. ²³νομίζω, suppose, think. ²⁴προσευχή, ης, ἡ, prayer, place for prayer. ²⁵καθίζω, seat, sit. ²⁶συνέρχομαι, come together, come or go with. ²⁷Λυδία, ας, ἡ, Lydia.

πορφυρόπωλις¹ πόλεως Θυατείρων,² σεβομένη³ τὸν θεόν, ἤκουεν: ἥς ὁ κύριος
 διήνοιξεν⁴ τὴν καρδίαν, προσέχειν⁵ τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. Ὡς δὲ 15
 ἐβαπτίσθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα, Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν
 τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου, μείνατε. Καὶ παρεβιάσατο⁶ ἡμᾶς.

Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχήν,⁷ παιδίσκην⁸ τινὰ ἔχουσιν πνεῦμα 16
 Πύθωνος⁹ ἀπαντῆσαι¹⁰ ἡμῖν, ἣτις ἐργασίαν¹¹ πολλὴν παρεῖχεν¹² τοῖς κυρίοις
 αὐτῆς, μαντευομένη.¹³ Αὕτη κατακολουθήσασα¹⁴ τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζεν 17
 λέγουσα, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου¹⁵ εἰσὶν, οἵτινες
 καταγγέλλουσιν¹⁶ ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας.¹⁷ Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. 18
 Διαπονηθεὶς¹⁸ δὲ ὁ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας,¹⁹ τῷ πνεύματι εἶπεν,

¹ πορφυρόπωλις, ἴδος, ἡ, merchant dealing in purple cloth. ² Θυάτειρα, τό, Thyatira. ³ σέβομαι, reverence, worship. ⁴ διανοίγω, open up completely, open fully. ⁵ προσέχω, take head of, attend to. ⁶ παραβιάζομαι, urge strongly, prevail upon. ⁷ προσευχή, ἥς, ἡ, prayer, place for prayer. ⁸ παιδίσκη, ἥς, ἡ, maid, female servant. ⁹ πύθων, ωνος, ὁ, spirit of divination, divining spirit. ¹⁰ ἀπαντάω, meet, encounter. ¹¹ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ¹² παρέχω, offer, afford. ¹³ μαντεύομαι, prophesy, tell fortunes. ¹⁴ κατακολουθέω, follow after. ¹⁵ ὑψιστος, highest, most high. ¹⁶ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁷ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ¹⁸ διαπονέομαι, be annoyed, disturbed. ¹⁹ ἐπιστρέφω, turn to, return.

Παραγγέλλω¹ σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς. Καὶ
ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας² αὐτῶν, 19
ἐπιλαβόμενοι³ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, ⁴ εἰλκυσαν⁵ εἰς τὴν ἀγορὰν⁶ ἐπὶ τοὺς
ἄρχοντας,⁷ καὶ προσαγαγόντες⁸ αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς⁹ εἶπον, Οὗτοι οἱ 20
ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν¹⁰ ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ 21
καταγγέλλουσιν¹¹ ἔθνη¹² ἃ οὐκ ἔξεστιν¹³ ἡμῖν παραδέχεσθαι¹⁴ οὐδὲ ποιεῖν,
Ῥωμαίοις¹⁵ οὖσιν. Καὶ συνεπέστη¹⁶ ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ⁹ 22
περιρρήξαντες¹⁷ αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον¹⁸ ῥαβδίσειν.¹⁹ Πολλὰς τε ἐπιθέντες²⁰ 23
αὐτοῖς πληγὰς²¹ ἔβαλον εἰς φυλακὴν,²² παραγγείλαντες¹ τῷ δεσμοφύλακι²³
ἀσφαλῶς²⁴ τηρεῖν αὐτούς: ὅς, παραγγελίαν²⁵ τοιαύτην εἴληφώς, ἔβαλεν αὐτοὺς 24

¹ παραγγέλλω, order, command. ² ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ³ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ⁴ Σίλας, ὁ, Silas. ⁵ ἐλκύω, drag, draw. ⁶ ἀγορά, ἄς, ἡ, marketplace, place of assembly. ⁷ ἀρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ⁸ προσάγω, bring (forward), approach. ⁹ στρατηγός, οῦ, ὁ, commander, general. ¹⁰ ἐκταράσσω, agitate, throw into confusion. ¹¹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹² ἔθνος, οὗς, τό, custom. ¹³ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹⁴ παραδέχομαι, receive, accept. ¹⁵ Ῥωμαῖος, οὗ, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹⁶ συνεπίστημι, rise up together against. ¹⁷ περιρρήγνυμι, tear off. ¹⁸ κελεύω, order, command. ¹⁹ ῥαβδίζω, beat with a rod, beat with rods. ²⁰ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ²¹ πληγή, ἥς, ἡ, blow, wound. ²² φυλακή, ἥς, ἡ, guard, prison. ²³ δεσμοφύλαξ, ακος, ὁ, prison keeper, jailer. ²⁴ ἀσφαλῶς, safely, securely. ²⁵ παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command.

εἰς τὴν ἐσωτέραν¹ φυλακὴν,² καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἡσφαλίσατο³ εἰς τὸ ξύλον.⁴ 25

Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον⁵ Παῦλος καὶ Σίλας⁶ προσευχόμενοι ὕμνουν⁷ τὸν θεόν,

ἐπηκροῶντο⁸ δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι·⁹ ἄφνω¹⁰ δὲ σεισμός¹¹ ἐγένετο μέγας, ὥστε 26

σαλευθῆναι¹² τὰ θεμέλια¹³ τοῦ δεσμωτηρίου·¹⁴ ἀνέωχθησάν τε παραχρῆμα¹⁵ αἱ

θύραι¹⁶ πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμά¹⁷ ἀνέθη·¹⁸ Ἐξυπνος¹⁹ δὲ γενόμενος ὁ 27

δεσμοφύλαξ,²⁰ καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας¹⁶ τῆς φυλακῆς,² σπασάμενος²¹

μάχαιραν,²² ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν,²³ νομίζων²⁴ ἐκπεφευγῆναι²⁵ τοὺς δεσμίους.⁹

Ἐφώνησεν²⁶ δὲ φωνῇ μεγάλη ὁ Παῦλος λέγων, Μηδὲν πράξης²⁷ σεαυτῷ²⁸ 28

κακόν· ἅπαντες²⁹ γὰρ ἐσμεν ἐνθάδε.³⁰ Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν,³¹ καὶ 29

ἐντρομος³² γενόμενος προσέπεσεν³³ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ,⁶ καὶ προαγαγὼν³⁴ 30

αὐτοὺς ἔξω ἔφη, Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον ἐπὶ 31

τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. Καὶ ἐλάλησαν 32

¹ ἐσώτερος, within, inside (gen). ² φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ³ ἡσφαλίζω, make secure, fasten. ⁴ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁵ μεσονύκτιον, ου, τό, midnight. ⁶ Σίλας, ὁ, Silas. ⁷ ὕμνέω, sing to, praise. ⁸ ἐπακροάομαι, listen to, hear. ⁹ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹⁰ ἄφνω, suddenly. ¹¹ σεισμός, οὔ, ὁ, earthquake, storm. ¹² σαλεύω, shake, excite. ¹³ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹⁴ δεσμωτήριον, ου, τό, prison, jail. ¹⁵ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁶ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁷ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ¹⁸ ἀνίημι, give up, loosen. ¹⁹ ἐξυπνος, awake, aroused. ²⁰ δεσμοφύλαξ, ακος, ὁ, prison keeper, jailer. ²¹ σπάω, draw (as a sword). ²² μάχαιρα, ης, ἡ, sword. ²³ ἀναιρέω, take up, kill. ²⁴ νομίζω, suppose, think. ²⁵ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ²⁶ φωνέω, call, crow. ²⁷ πράσσω, do, perform. ²⁸ σεαυτοῦ, yourself, of you. ²⁹ ἅπας, each, every. ³⁰ ἐνθάδε, within, here. ³¹ εἰσπηδάω, leap in, rush in. ³² ἐντρομος, terrified, trembling. ³³ προσπίπτω, fall upon, fall down before. ³⁴ προάγω, lead forth, go before.

αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ παραλαβὼν¹ 33
αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν² ἀπὸ τῶν πληγῶν,³ καὶ ἐβαπτίσθη
αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα.⁴ Ἀναγαγὼν⁵ τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον 34
αὐτοῦ παρέθηκεν⁶ τράπεζαν,⁷ καὶ ἡγαλλιᾶτο⁸ πανοικί⁹ πεπιστευκῶς τῷ θεῷ.

Ἡμέρας δὲ γενομένης, ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ¹⁰ τοὺς ῥαβδούχους¹¹ λέγοντες, 35
Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. Ἀπήγγειλεν¹² δὲ ὁ δεσμοφύλαξ¹³ τοὺς 36
λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον ὅτι Ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοί,¹⁰ ἵνα
ἀπολυθῇτε: νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς 37
αὐτούς, Δείραντες¹⁴ ἡμᾶς δημοσίᾳ,¹⁵ ἀκατακρίτους,¹⁶ ἀνθρώπους Ῥωμαίους¹⁷
ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν,¹⁸ καὶ νῦν λάθρα¹⁹ ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ:
ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἐξαγαγέτωσαν.²⁰ Ἀνήγγειλαν²¹ δὲ τοῖς στρατηγοῖς¹⁰ οἱ 38

¹ παραλαμβάνω, receive, take. ² λούω, bathe, wash. ³ πληγή, ἥς, ἡ, blow, wound. ⁴ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁵ ἀνάγω, lead up, restore. ⁶ παρατίθημι, set before, entrust. ⁷ τράπεζα, ἡς, ἡ, table. ⁸ ἀγαλλιάω, rejoice, am full of joy. ⁹ πανοικί, with one's whole household or family. ¹⁰ στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ¹¹ ῥαβδούχος, ου, ὁ, constable, police officer. ¹² ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹³ δεσμοφύλαξ, ακος, ὁ, prison keeper, jailer. ¹⁴ δέρω, beat, flay. ¹⁵ δημόσιος, public, publicly. ¹⁶ ἀκατάκριτος, uncondemned, without trial. ¹⁷ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹⁸ φυλακή, ἥς, ἡ, guard, prison. ¹⁹ λάθρα, secretly. ²⁰ ἐξάγω, lead out. ²¹ ἀναγγέλλω, announce, report.

ράβδοῦχοι¹ τὰ ῥήματα ταῦτα: καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί² εἰσιν, 39
καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόντες³ ἡρώτων ἐξελθεῖν τῆς
πόλεως. Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς⁴ εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν:⁵ καὶ 40
ιδόντες τοὺς ἀδελφούς, παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξῆλθον.

Διοδεύσαντες⁶ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν⁷ καὶ Ἀπολλωνίαν,⁸ ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην,⁹ 17
ὅπου ἦν ἡ συναγωγή τῶν Ἰουδαίων: κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς¹⁰ τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν 2
πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο¹¹ αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, 3
διανοίγων¹² καὶ παρατιθέμενος,¹³ ὅτι Τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν¹⁴ καὶ ἀναστῆναι
ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω¹⁵ ὑμῖν. 4
Καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, καὶ προσεκληρώθησαν¹⁶ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ
Σίλῃ,¹⁷ τῶν τε σεβομένων¹⁸ Ἑλλήνων¹⁹ πολὺ πλῆθος,²⁰ γυναικῶν τε τῶν

¹ ῥάβδοῦχος, ου, ὁ, constable, police officer. ² Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ³ ἐξάγω, lead out. ⁴ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ⁵ Λυδία, ας, ἡ, Lydia. ⁶ διοδεύω, travel through, go about. ⁷ Ἀμφίπολις, εως, ἡ, Amphipolis. ⁸ Ἀπολλωνία, ας, ἡ, Apollonia. ⁹ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ¹⁰ εἰωθα, be accustomed, to maintain a custom. ¹¹ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹² διανοίγω, open up completely, open fully. ¹³ παρατίθημι, set before, entrust. ¹⁴ πάσχω, suffer, am acted upon. ¹⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁶ προσκληρώω, assign by lot, allot. ¹⁷ Σίλας, ὁ, Silas. ¹⁸ σέβομαι, reverence, worship. ¹⁹ Ἕλλην, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ²⁰ πλῆθος, ους, τό, multitude.

πρώτων οὐκ ὀλίγαι.¹ Προσλαβόμενοι² δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες,³ τῶν 5
 ἀγοραίων⁴ τινὰς ἄνδρας πονηροῦς, καὶ ὄχλοποιήσαντες,⁵ ἐθορύβουν⁶ τὴν πόλιν·
 ἐπιστάντες⁷ τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος,⁸ ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον.⁹ Μὴ 6
 εὐρόντες δὲ αὐτούς, ἔσυρον¹⁰ τὸν Ἰάσονα⁸ καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς
 πολιτάρχας,¹¹ βοῶντες¹² ὅτι Οἱ τὴν οἰκουμένην¹³ ἀναστατώσαντες,¹⁴ οὗτοι καὶ
 ἐνθάδε¹⁵ πάρεισιν,¹⁶ οὓς ὑποδέδεκται¹⁷ Ἰάσων·⁸ καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι¹⁸ τῶν 7
 δογμάτων¹⁹ Καίσαρος²⁰ πράσσουσιν,²¹ βασιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι, Ἰησοῦν. 8
 Ἐτάραξαν²² δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας¹¹ ἀκούοντας ταῦτα. Καὶ 9
 λαβόντες τὸ ἱκανὸν²³ παρὰ τοῦ Ἰάσονος⁸ καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.

¹ ὀλίγος, little, few. ² προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ³ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ⁴ ἀγοραῖος, ου, ὁ, marketplace. ⁵ ὄχλοποιέω, form a mob, gather a crowd. ⁶ θορυβέω, make a commotion, agitate. ⁷ ἐφίστημι, stand over, come upon. ⁸ Ἰάσων, ονος, ὁ, Jason. ⁹ δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd. ¹⁰ σύρω, draw, drag. ¹¹ πολιτάρχης, ου, ὁ, city official, ruler of a city. ¹² βοάω, cry aloud, shout. ¹³ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ¹⁴ ἀναστατώω, stir up, disturb. ¹⁵ ἐνθάδε, within, here. ¹⁶ πάρειμι, be present, have arrived. ¹⁷ ὑποδέχομαι, welcome, receive. ¹⁸ ἀπέναντι, over against, before. ¹⁹ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ²⁰ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ²¹ πράσσω, do, perform. ²² ταράσσω, trouble, agitate. ²³ ἱκανός, sufficient, able.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν¹ τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν² 10
 εἰς Βέροϊαν·³ οἵτινες παραγενόμενοι⁴ εἰς τὴν συναγωγὴν ἀπήεσαν⁵ τῶν
 Ἰουδαίων. Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι⁶ τῶν ἐν Θεσσαλονίκη, ⁷ οἵτινες ἐδέξαντο 11
 τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας,⁸ τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες⁹ τὰς γραφάς,
 εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων 12
 γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων¹¹ καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι.¹² Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ 13
 τῆς Θεσσαλονίκης⁷ Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ³ κατηγγέλη¹³ ὑπὸ τοῦ
 Παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον κακεῖ¹⁴ σαλεύοντες¹⁵ τοὺς ὄχλους. Εὐθέως δὲ 14
 τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν¹⁶ οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν:
 ὑπέμενον¹⁷ δὲ ὁ τε Σίλας² καὶ ὁ Τιμόθεος¹⁸ ἐκεῖ. Οἱ δὲ καθιστῶντες¹⁹ τὸν 15
 Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν·²⁰ καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν²
 καὶ Τιμόθεον,¹⁸ ἵνα ὡς τάχιστα²¹ ἔλθωσιν πρὸς αὐτόν, ἐξήεσαν.²²

¹ ἐκπέμπω, send out. ² Σίλας, ὁ, Silas. ³ Βέροια, ας, ἡ, Berea. ⁴ παραγίνομαι, come, arrive. ⁵ ἀπείμι, go away, depart. ⁶ εὐγενής, noble, high-born. ⁷ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ⁸ προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁰ Ἑλληνίς, ἴδος, ἡ, Greek, Greek woman. ¹¹ εὐσχημῶν, honorable. ¹² ὀλίγος, little, few. ¹³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁴ κακεῖ, and there. ¹⁵ σαλεύω, shake, excite. ¹⁶ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹⁷ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁸ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁹ καθίστημι, set, constitute. ²⁰ Ἀθῆναι, ὦν, ἡ, Athens. ²¹ τάχιστα, most swiftly. ²² ἐξείμι, go away, leave.

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ¹ ἐκδεχομένου ² αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο ³ τὸ πνεῦμα 16
αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι κατείδωλον ⁴ οὔσαν τὴν πόλιν. Διελέγετο ⁵ μὲν οὖν ἐν 17
τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις, ⁶ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ ⁷ κατὰ πᾶσαν
ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. ⁸ Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων ⁹ καὶ τῶν 18
Στοϊκῶν ¹⁰ φιλοσόφων ¹¹ συνέβαλλον ¹² αὐτῷ. Καὶ τινες ἔλεγον, Τί ἂν θέλοι ὁ
σπερμολόγος ¹³ οὗτος λέγειν; Οἱ δέ, Ξένων ¹⁴ δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς ¹⁵
εἶναι: ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν ¹⁶ εὐηγγελίζετο. Ἐπιλαβόμενοί ¹⁷ τε 19
αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον ¹⁸ πάγον ¹⁸ ἤγαγον λέγοντες, Δυνάμεθα γνῶναι, τίς ἢ
καινὴ ¹⁹ αὕτη ἢ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχὴ; ²⁰ Ξενίζοντα ²¹ γάρ τινα εἰσφέρεις ²² εἰς 20
τὰς ἀκοὰς ²³ ἡμῶν: βουλόμεθα ²⁴ οὖν γνῶναι, τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι – Ἀθηναῖοι 21
δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ²⁶ ξένοι ¹⁴ εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαιρουν, ²⁷ ἢ λέγειν τι
καὶ ἀκούειν καινότερον. ¹⁹

¹ Ἀθῆναι, ὦν, ἢ, Athens. ² ἐκδέχομαι, await, expect. ³ παροξύνω, provoke, irritate. ⁴ κατείδωλος, full of idols. ⁵ διαλέγομαι, dispute, reason. ⁶ σέβομαι, reverence, worship. ⁷ ἀγορά, ἄς, ἢ, marketplace, place of assembly. ⁸ παρατυγχάνω, happen to be present, chance to meet. ⁹ Ἐπικουρείος, ου, ὁ, Epicurean. ¹⁰ Στοϊκός, Stoic. ¹¹ φιλόσοφος, ου, ὁ, philosopher. ¹² συμβάλλω, discuss, consider. ¹³ σπερμολόγος, ου, ὁ, scavenger (of information), babbler. ¹⁴ ξένος, strange, stranger. ¹⁵ καταγγελεὺς, ἑως, ὁ, proclaimer, preacher. ¹⁶ ἀνάστασις, εως, ἢ, resurrection, rising again. ¹⁷ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁸ πάγος, ὁ, mountain peak, rocky hill. ¹⁹ καινός, new, fresh. ²⁰ διδαχή, ἡς, ἢ, teaching, instruction. ²¹ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ²² εἰσφέρω, carry inward, bring in. ²³ ἀκοή, ἡς, ἢ, hearing, report. ²⁴ βούλομαι, wish, will. ²⁵ Ἀθηναῖος, Athenian. ²⁶ ἐπιδημέω, visit, live in a place. ²⁷ εὐκαιρέω, have opportunity, time.

Σταθείς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου¹ πάγου¹ ἔφη, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι,² κατὰ 22
 πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους³ ὑμᾶς θεωρῶ. Διερχόμενος⁴ γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν⁵ 23
 τὰ σεβάσματα⁶ ὑμῶν, εὔρον καὶ βωμόν⁷ ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο,⁸ Ἀγνώστῳ⁹ θεῷ.
 Ὅν οὖν ἀγνοοῦντες¹⁰ εὐσεβεῖτε,¹¹ τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω¹² ὑμῖν. Ὁ θεὸς ὁ 24
 ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος, οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος
 ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις¹³ ναοῖς¹⁴ κατοικεῖ,¹⁵ οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων 25
 θεραπεύεται,¹⁶ προσδεόμενός¹⁷ τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσιν ζωὴν καὶ πνοὴν¹⁸ κατὰ
 πάντα: ἐποίησέν τε ἐξ ἐνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, κατοικεῖν¹⁵ ἐπὶ πᾶν 26
 τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὀρίσας¹⁹ προστεταγμένους²⁰ καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας²¹
 τῆς κατοικίας²² αὐτῶν: ζητεῖν τὸν κύριον, εἰ ἄρα²³ γε²⁴ ψηλαφήσειαν²⁵ αὐτὸν καὶ 27
 εὖροιεν, καί γε²⁴ οὐ μακρὰν²⁶ ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. Ἐν αὐτῷ γὰρ 28
 ζῶμεν καὶ κινούμεθα²⁷ καί ἐσμεν: ὡς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν²⁸

¹ πάγος, ὁ, mountain peak, rocky hill. ² Ἀθηναῖος, Athenian. ³ δεισιδαίμων, devout, religious. ⁴ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁵ ἀναθεωρέω, observe carefully, examine. ⁶ σέβασμα, τος, τό, object of worship. ⁷ βωμός, οὔ, ὁ, altar. ⁸ ἐπιγράφω, write upon, inscribe. ⁹ ἄγνωστος, unknown. ¹⁰ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹¹ εὐσεβέω, show piety or profound respect towards. ¹² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹³ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ¹⁴ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ¹⁵ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁶ θεραπεύω, heal, care for. ¹⁷ προσδέομαι, need, want more. ¹⁸ πνοή, ἤς, ἡ, wind, breath. ¹⁹ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ²⁰ προστάσσω, command, order. ²¹ ὁροθεσία, ας, ἡ, limit, fixed boundary. ²² κατοικία, ας, ἡ, dwelling-place, habitation. ²³ ἄρα, so? (introduces a question). ²⁴ γέ, indeed, at least. ²⁵ ψηλαφάω, touch, handle. ²⁶ μακρὰν, far away. ²⁷ κινέω, move, stir. ²⁸ ποιητής, οὔ, ὁ, maker, doer.

εἰρήκασιν, Τοῦ γὰρ καὶ γένος¹ ἐσμέν. Γένος¹ οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ, οὐκ 29
 ὀφείλομεν² νομίζειν³ χρυσῷ⁴ ἢ ἀργύρῳ⁵ ἢ λίθῳ, χαράγματι⁶ τέχνης⁷ καὶ
 ἐνθυμήσεως⁸ ἀνθρώπου, τὸ θεῖον⁹ εἶναι ὅμοιον.¹⁰ Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς 30
 ἀγνοίας¹¹ ὑπεριδὼν¹² ὁ θεός, τὰ νῦν παραγγέλλει¹³ τοῖς ἀνθρώποις πᾶσιν
 πανταχοῦ¹⁴ μετανοεῖν:¹⁵ διότι¹⁶ ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν 31
 οἰκουμένην¹⁷ ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν,¹⁸ πίστιν παρασχὼν¹⁹ πᾶσιν,
 ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν²⁰ νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον:²¹ οἱ δὲ εἶπον, Ἀκουσόμεθά 32
 σου πάλιν περὶ τούτου. Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. Τινες δὲ 33
 ἄνδρες κολληθέντες²² αὐτῷ, ἐπίστευσαν: ἐν οἷς καὶ Διονύσιος²³ ὁ Ἀρεοπαγίτης,
 καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις,²⁵ καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

¹ γένος, ους, τό, race, kind. ² ὀφείλω, owe, ought. ³ νομίζω, suppose, think. ⁴ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁵ ἀργυρός, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ⁶ χάραγμα, τος, τό, stamp, impress. ⁷ τέχνη, ης, ἡ, art, craft. ⁸ ἐνθύμησις, εως, ἡ, deliberation, thought. ⁹ θεῖος, divine. ¹⁰ ὅμοιος, like, similar. ¹¹ ἀγνοία, ας, ἡ, ignorance. ¹² ὑπερεῖδον, overlook. ¹³ παραγγέλλω, order, command. ¹⁴ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁵ μετανοέω, repent, change my mind. ¹⁶ διότι, because, on this account. ¹⁷ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ¹⁸ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹⁹ παρέχω, offer, afford. ²⁰ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ²¹ χλευάζω, mock, scoff. ²² κολλάω, glue, cleave. ²³ Διονύσιος, ου, ὁ, Dionysius. ²⁴ Ἀρεοπαγίτης, ου, ὁ, Areopagite. ²⁵ Δάμαρις, ιδος, ἡ, Damaris.

Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς¹ ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν² ἦλθεν εἰς Κόρινθον.³ Καὶ **18**

εὐρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν,⁴ Ποντικὸν⁵ τῷ γένει,⁶ προσφάτως⁷

ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας,⁸ καὶ Πρίσκιλλαν⁹ γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ τεταχέναι

Κλαύδιον¹¹ χωρίζεσθαι¹ πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης,¹² προσῆλθεν

αὐτοῖς: καὶ διὰ τὸ ὁμότεχον¹³ εἶναι, ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο:¹⁴ ἦσαν **3**

γὰρ σκηνοποιοὶ¹⁵ τὴν τέχνην.¹⁶ Διελέγετο¹⁷ δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν **4**

σάββατον, ἔπειθ' ἐν τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας.¹⁸

Ὡς δὲ κατῆλθον¹⁹ ἀπὸ τῆς Μακεδονίας²⁰ ὁ τε Σίλας²¹ καὶ ὁ Τιμόθεος,²² συνέιχετο **5**

τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος²⁴ τοῖς Ἰουδαίοις τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. **6**

Ἀντιτασσομένων²⁵ δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων,²⁶ ἐκτιναξάμενος²⁷ τὰ ἱμάτια,

εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν: καθαρὸς²⁸ ἐγώ: ἀπὸ

¹ χωρίζω, separate, depart. ² Ἀθῆναι, ὠν, ἡ, Athens. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ⁵ Ποντικός, from Pontus, belonging to Pontus. ⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ⁷ προσφάτως, recently. ⁸ Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ⁹ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁰ τάσσω, arrange, appoint. ¹¹ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ¹² ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ¹³ ὁμότεχος, of the same trade. ¹⁴ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁵ σκηνοποιός, οὔ, ὁ, tent-maker. ¹⁶ τέχνη, ης, ἡ, art, craft. ¹⁷ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁸ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁹ κατέρχομαι, come down, go down. ²⁰ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ²¹ Σίλας, ὁ, Silas. ²² Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²³ συνέχω, hold fast, oppress. ²⁴ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ²⁵ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ²⁶ βλασφημέω, revile, blaspheme. ²⁷ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ²⁸ καθαρός, clean, pure.

τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. Καὶ μεταβὰς¹ ἐκεῖθεν² ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς 7
 ὀνόματι Ἰούστου,³ σεβομένου⁴ τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα⁵ τῇ
 συναγωγῇ. Κρίσπος⁶ δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος⁷ ἐπίστευσεν τῷ κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ 8
 οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων⁸ ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. 9
 Εἶπεν δὲ ὁ κύριος δι' ὀράματος⁹ ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ, Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει
 καὶ μὴ σιωπήσης·¹⁰ διότι¹¹ ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται¹² σοι τοῦ 10
 κακῶσαι¹³ σε· διότι¹¹ λαὸς ἐστίν μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐκάθισέν¹⁴ τε 11
 ἐνιαυτὸν¹⁵ καὶ μῆνας¹⁶ ἕξ,¹⁷ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.

Γαλλίωνος¹⁸ δὲ ἀνθυπατεύοντος¹⁹ τῆς Ἀχαΐας,²⁰ κατεπέστησαν²¹ ὁμοθυμαδὸν²² οἱ 12
 Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα,²³ λέγοντες ὅτι Παρὰ τὸν 13
 νόμον οὗτος ἀναπείθεται²⁴ τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι⁴ τὸν θεόν. Μέλλοντος δὲ τοῦ 14

¹ μεταβαίνω, depart, leave. ² ἐκεῖθεν, from there, from that place. ³ Ἰούστος, ου, ὁ, Justus. ⁴ σέβομαι, reverence, worship. ⁵ συνομορέω, be next door to, am contiguous with. ⁶ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ⁷ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ⁸ Κορίνθιος, ου, ὁ, Corinthian. ⁹ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁰ σιωπάω, be silent, keep silence. ¹¹ διότι, because, on this account. ¹² ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹³ κακῶω, mistreat, harm. ¹⁴ καθίζω, seat, sit. ¹⁵ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ¹⁶ μήν, ὁ, month, certainly. ¹⁷ ἕξ, six, 6. ¹⁸ Γαλλίων, ωνος, ὁ, Gallio. ¹⁹ ἀνθυπατεύω, act as proconsul, be a deputy. ²⁰ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ²¹ κατεφίστημι, rush, assault. ²² ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ²³ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ²⁴ ἀναπείθω, induce, persuade.

Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων¹ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Εἰ μὲν οὖν
 ἦν ἀδίκημά² τι ἢ ῥαδιούργημα³ πονηρόν, ὦ⁴ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν
 ἤνεσχόμην⁵ ὑμῶν· εἰ δὲ ζήτημά⁶ ἐστὶν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ 15
 καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί· κριτῆς⁷ γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι⁸ εἶναι. Καὶ 16
 ἀπήλασεν⁹ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος.¹⁰ Ἐπιλαβόμενοι¹¹ δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες¹² 17
 Σωσθένην¹³ τὸν ἀρχισυνάγωγον¹⁴ ἔτυπτον¹⁵ ἔμπροσθεν¹⁶ τοῦ βήματος.¹⁰ Καὶ
 οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ¹ ἔμελλεν.

Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας¹⁷ ἡμέρας ἱκανάς,¹⁸ τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος,¹⁹ 18
 ἐξέπλει²⁰ εἰς τὴν Συρίαν,²¹ καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα²² καὶ Ἀκύλας,²³ κειράμενος
 τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς·²⁵ εἶχεν γὰρ εὐχὴν.²⁶ Κατήντησεν²⁷ δὲ εἰς Ἔφεσον,²⁸ 19
 καὶ ἐκείνους κατέλιπεν²⁹ αὐτοῦ·³⁰ αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν

¹ Γαλλίων, ὠνος, ὁ, Gallio. ² ἀδίκημα, τος, τό, wrong, injury. ³ ῥαδιούργημα, τος, τό, crime, act of villainy. ⁴ ὦ, Oh! omega. ⁵ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁶ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ⁷ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁸ βούλομαι, wish, will. ⁹ ἀπελαύνω, drive away. ¹⁰ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹¹ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹² Ἕλλην, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹³ Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ¹⁴ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ¹⁵ τύπτω, smite, beat. ¹⁶ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ¹⁷ προσμένω, wait longer, remain. ¹⁸ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁹ ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ²⁰ ἐκπλέω, sail away, sail out. ²¹ Συρία, ας, ἡ, Syria. ²² Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ²³ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ²⁴ κείρω, shear, cut off. ²⁵ Κεγχρεαί, ὦν, ἡ, Cenchreae. ²⁶ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ²⁷ καταντάω, come to, arrive. ²⁸ Ἔφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²⁹ καταλείπω, leave, leave behind. ³⁰ αὐτοῦ, there, here.

διελέχθη¹ τοῖς Ἰουδαίοις. Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι παρ' 20

αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν·² ἀλλ' ἀπετάξατο³ αὐτοῖς εἰπὼν, Δεῖ με πάντως⁴ τὴν 21

ἐορτὴν⁵ τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα· πάλιν δὲ ἀνακάμψω⁶ πρὸς

ὕμᾱς, τοῦ θεοῦ θέλοντος. Ἀνήχθη⁷ ἀπὸ τῆς Ἐφέσου,⁸ καὶ κατελθὼν⁹ εἰς 22

Καισάρειαν,¹⁰ ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν.

Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν, διερχόμενος¹² καθεξῆς¹³ τὴν Γαλατικὴν¹⁴ 23

χώραν¹⁵ καὶ Φρυγίαν,¹⁶ ἐπιστηρίζων¹⁷ πάντας τοὺς μαθητάς.

Ἰουδαῖος δὲ τις Ἀπολλῶς¹⁸ ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς¹⁹ τῷ γένει,²⁰ ἀνὴρ λόγιος,²¹ 24

κατήντησεν²² εἰς Ἔφεσον,⁸ δυνατὸς²³ ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. Οὗτος ἦν 25

κατηχημένος²⁴ τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου, καὶ ζέων²⁵ τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ

ἐδίδασκεν ἀκριβῶς²⁶ τὰ περὶ τοῦ κυρίου, ἐπιστάμενος²⁷ μόνον τὸ βάπτισμα²⁸

¹ διαλέγομαι, dispute, reason. ² ἐπινεύω, give consent (by a nod), nod to. ³ ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ⁴ πάντως, altogether, by all means. ⁵ ἐορτή, ἡς, ἡ, feast, festival. ⁶ ἀνακάμπτω, turn back, return. ⁷ ἀνάγω, lead up, restore. ⁸ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁹ κατέρχομαι, come down, go down. ¹⁰ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹¹ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ¹² διέρχομαι, cross over, pass through. ¹³ καθεξῆς, successively, in order. ¹⁴ Γαλατικός, Galatian. ¹⁵ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹⁶ Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ¹⁷ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ¹⁸ Ἀπολλῶς, ό, Apollos. ¹⁹ Ἀλεξανδρεὺς, έως, ό, Alexandrian. ²⁰ γένος, ους, τό, race, kind. ²¹ λόγιος, eloquent, learned. ²² καταντάω, come to, arrive. ²³ δυνατός, powerful, possible. ²⁴ κατηχέω, teach by word of mouth. ²⁵ ζέω, be fervent, be hot. ²⁶ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ²⁷ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁸ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism.

Ἰωάννου· οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι¹ ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ²⁶
αὐτοῦ Ἀκύλας² καὶ Πρίσκιλλα,³ προσελάβοντο⁴ αὐτόν, καὶ ἀκριβέστερον⁵
αὐτῷ ἐξέθεντο⁶ τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν. Βουλομένου⁷ δὲ αὐτοῦ διελθεῖν⁸ εἰς τὴν²⁷
Ἀχαΐαν,⁹ προτρεψάμενοι¹⁰ οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι¹¹
αὐτόν· ὃς παραγενόμενος¹² συνεβάλετο¹³ πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς
χάριτος· εὐτόνως¹⁴ γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο¹⁵ δημοσίᾳ,¹⁶ ἐπιδεικνὺς¹⁷²⁸
διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

Ἐγένετο δέ, ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ¹⁸ εἶναι ἐν Κορίνθῳ,¹⁹ Παῦλον διελθόντα⁸ τὰ¹⁹
ἀνωτερικὰ²⁰ μέρη²¹ ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον·²² καὶ εὐρών τινας μαθητὰς εἶπεν πρὸς²
αὐτούς, Εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἄλλ’
οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἅγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν. Εἶπέν τε πρὸς αὐτούς, Εἰς τί οὖν³

¹ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ² Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ³ Πρίσκιλλα, ἡς, ἡ, Prisca, Priscilla. ⁴ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ⁵ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁶ ἐκτίθηναι, declare, explain. ⁷ βούλομαι, wish, will. ⁸ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁹ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ¹⁰ προτρέπω, urge (on), encourage. ¹¹ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ¹² παραγίνομαι, come, arrive. ¹³ συμβάλλω, discuss, consider. ¹⁴ εὐτόνως, vigorously, vehemently. ¹⁵ διακατελέγχω, refute, overwhelm in argument. ¹⁶ δημόσιος, public, publicly. ¹⁷ ἐπιδείκνυμι, show, prove. ¹⁸ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁹ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ²⁰ ἀνωτερικός, upper, higher-lying. ²¹ μέρος, ους, τό, part, portion. ²² Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus.

ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα.¹ Εἶπεν δὲ Παῦλος, 4
 Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν βάπτισμα¹ μετανοίας,² τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν
 ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν, εἰς τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. 5
 Ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ἐπιθέντος³ 6
 αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν
 τε γλώσσαις καὶ προεφήτευον.⁴ Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ⁵ δεκαδύο.⁶ 7

Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο,⁷ ἐπὶ μῆνας⁸ τρεῖς διαλεγόμενος⁹ 8
 καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο¹⁰ καὶ 9
 ἠπείθουν,¹¹ κακολογοῦντες¹² τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους,¹³ ἀποστὰς¹⁴ ἀπ'
 αὐτῶν ἀφώρισεν¹⁵ τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος⁹ ἐν τῇ σχολῇ¹⁶
 Τυράννου¹⁷ τινός. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη¹⁸ δύο, ὥστε πάντας τοὺς 10
 κατοικοῦντας¹⁹ τὴν Ἀσίαν²⁰ ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε

¹ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ² μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ³ ἐπιτίθηναι, lay upon, put. ⁴ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁵ ὡσεὶ, like, about. ⁶ δεκαδύο, twelve, 12. ⁷ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁸ μῆν, ὁ, month, certainly. ⁹ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁰ σκληρύνω, harden. ¹¹ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ¹² κακολογέω, speak evil of, revile. ¹³ πλῆθος, ους, τό, multitude. ¹⁴ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹⁵ ἀφορίζω, separate, set apart. ¹⁶ σχολή, ἡς, ἡ, lecture hall, school. ¹⁷ τύραννος, ου, ὁ, Tyrannus; tyrant. ¹⁸ ἔτος, ους, τό, year. ¹⁹ κατοικέω, inhabit, dwell. ²⁰ Ἀσία, ας, ἡ, Asia.

καὶ Ἑλληνας.¹ Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας² ἐποίει ὁ θεὸς διὰ τῶν χειρῶν 11
 Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας³ ἐπιφέρεισθαι⁴ ἀπὸ τοῦ χρωτὸς⁵ αὐτοῦ 12
 σουδάρια⁶ ἢ σιμικίνθια,⁷ καὶ ἀπαλλάσσεσθαι⁸ ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους,⁹ τὰ τε
 πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Ἐπεχείρησαν¹⁰ δέ τινες ἀπὸ τῶν 13
 περιερχομένων¹¹ Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν¹² ὀνομάζειν¹³ ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ
 πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες, Ὁρκίζομεν¹⁴ ὑμᾶς
 τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει. Ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ¹⁵ Ἰουδαίου 14
 ἀρχιερέως ἐπτὰ οἱ τοῦτο ποιοῦντες. Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν, 15
 Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι.¹⁶ ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ; Καὶ 16
 ἐφαλλόμενος¹⁷ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ
 κατακυριεύσαν¹⁸ αὐτῶν, ἰσχυσεν¹⁹ κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς²⁰ καὶ
 τετραυματισμένους²¹ ἐκφυγεῖν²² ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. Τοῦτο δὲ ἐγένετο 17

¹ Ἑλληγ, ηγνος, ὁ, Greek, Hellene. ² τυγχάνω, obtain, happen. ³ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁴ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ⁵ χρώς, χρωτός, ὁ, skin. ⁶ σουδᾶριον, ου, τό, face cloth, handkerchief. ⁷ σιμικίνθιον, ου, τό, apron. ⁸ ἀπαλλάσσω, leave, deliver. ⁹ νόσος, ου, ἡ, disease, malady. ¹⁰ ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ¹¹ περιέρχομαι, go about, go around. ¹² ἐξορκιστής, οὔ, ὁ, exorcist. ¹³ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁴ ὀρκίζω, adjure, implore. ¹⁵ Σκευᾶς, ᾶ, ὁ, Sceva. ¹⁶ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁷ ἐφάλλομαι, leap upon. ¹⁸ κατακυριεύω, exercise dominion over, lord over. ¹⁹ ἰσχύω, be strong, able. ²⁰ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ²¹ τραυματίζω, wound. ²² ἐκφεύγω, flee away, flee out.

γνωστὸν¹ πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν² τοῖς κατοικοῦσιν³ τὴν Ἔφεσον,⁴ καὶ
ἐπέπεσεν⁵ φόβος⁶ ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο⁷ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου
Ἰησοῦ. Πολλοὶ τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο, ἐξομολογούμενοι,⁸ καὶ 18
ἀναγγέλλοντες⁹ τὰς πράξεις¹⁰ αὐτῶν. Ἰκανοὶ¹¹ δὲ τῶν τὰ περίεργα¹² πραξάντων¹³ 19
συνενέγκαντες¹⁴ τὰς βίβλους¹⁵ κατέκαιον¹⁶ ἐνώπιον πάντων: καὶ συνεψήφισαν¹⁷
τὰς τιμὰς¹⁸ αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου¹⁹ μυριάδας²⁰ πέντε.²¹ Οὕτως κατὰ 20
κράτος²² ὁ λόγος τοῦ κυρίου ἡὔξανεν²³ καὶ ἰσχυεν.²⁴

Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν²⁵ τὴν 21
Μακεδονίαν²⁶ καὶ Ἀχαΐαν,²⁷ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰπὼν ὅτι Μετὰ τὸ
γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην²⁸ ἰδεῖν. Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν²⁶ 22
δύο τῶν διακονούντων²⁹ αὐτῷ, Τιμόθεον³⁰ καὶ Ἑραστον,³¹ αὐτὸς ἐπέσχεν³²

¹γνωστός, known, acquaintance. ²Ἑλλην, ἦνος, ὁ, Greek, Hellene. ³κατοικέω, inhabit, dwell. ⁴Ἔφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁵ἐπιτίπτω, fall upon, press upon. ⁶φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ⁷μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ⁸ἐξομολογέω, confess, profess. ⁹ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁰πρᾶξις, εως, ἡ, deed, function. ¹¹ἰκανός, sufficient, able. ¹²περίεργος, ου, ὁ, meddlesome, belonging to magic. ¹³πράσσω, do, perform. ¹⁴συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁵βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ¹⁶κατακαίω, burn up, consume entirely. ¹⁷συμψηφίζω, count up, add up. ¹⁸τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ¹⁹ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ²⁰μυριάς, ἄδος, ἡ, ten thousand, myriad. ²¹πέντε, five, 5. ²²κράτος, ους, τό, power, dominion. ²³αὐξάνω, cause to grow, increase. ²⁴ἰσχύω, be strong, able. ²⁵διέρχομαι, cross over, pass through. ²⁶Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ²⁷Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ²⁸Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ²⁹διακονέω, serve, minister. ³⁰Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ³¹Ἑραστος, ου, ὁ, Erastus. ³²ἐπέχω, hold fast, hold toward.

χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.¹

Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον τάραχος² οὐκ ὀλίγος³ περὶ τῆς ὁδοῦ. 23

Δημήτριος⁴ γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος,⁵ ποιῶν ναοὺς⁶ ἀργυροῦς⁷ Ἀρτέμιδος,
παρείχετο⁹ τοῖς τεχνίταις¹⁰ ἐργασίαν¹¹ οὐκ ὀλίγην·³ οὓς συναθροίσας,¹² καὶ τοὺς 25

περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας,¹³ εἶπεν, Ἄνδρες, ἐπίστασθε¹⁴ ὅτι ἐκ ταύτης τῆς
ἐργασίας¹¹ ἡ εὐπορία¹⁵ ἡμῶν ἐστίν. Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον 26

Ἐφέσου,¹⁶ ἀλλὰ σχεδὸν¹⁷ πάσης τῆς Ἀσίας,¹ ὁ Παῦλος οὗτος πείσας
μετέστησεν¹⁸ ἱκανὸν¹⁹ ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. 27

Οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει²⁰ ἡμῖν τὸ μέρος²¹ εἰς ἀπελεγμὸν²² ἐλθεῖν, ἀλλὰ
καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς²³ ἱερὸν Ἀρτέμιδος⁸ εἰς οὐθὲν λογισθῆναι,²⁴ μέλλειν δὲ
καὶ καθαιρεῖσθαι²⁵ τὴν μεγαλειότητα²⁶ αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία¹ καὶ ἡ οἰκουμένη²⁷

¹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ² τάραχος, ου, ὁ, disturbance, commotion. ³ ὀλίγος, little, few. ⁴ Δημήτριος, ου, ὁ, Demetrius. ⁵ ἀργυροκόπος, ου, ὁ, silversmith. ⁶ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ⁷ ἀργυροῦς, silver, made of silver. ⁸ Ἀρτεμις, ιδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ⁹ παρέχω, offer, afford. ¹⁰ τεχνίτης, ου, ὁ, craftsman, artisan. ¹¹ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ¹² συναθροίζω, gather, bring together. ¹³ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁴ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁵ εὐπορία, ας, ἡ, prosperity, wealth. ¹⁶ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁷ σχεδόν, almost, nearly. ¹⁸ μεθίστημι, remove, turn away. ¹⁹ ἱκανός, sufficient, able. ²⁰ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ²¹ μέρος, ους, τό, part, portion. ²² ἀπελεγμός, οὔ, ὁ, disrepute, discredit. ²³ θεά, ᾶς, ἡ, goddess. ²⁴ λογίζομαι, calculate, consider. ²⁵ καθαιρέω, take down, pull down. ²⁶ μεγαλειότης, ητος, ἡ, splendor, magnificence. ²⁷ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world.

σέβεται.¹ Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις² θυμοῦ,³ ἔκραζον λέγοντες, 28
 Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις⁴ Ἐφεσίων.⁵ Καὶ ἐπλήσθη⁶ ἡ πόλις ὅλη τῆς συγχύσεως·⁷ 29
 ὥρμησάν⁸ τε ὁμοθυμαδὸν⁹ εἰς τὸ θέατρον,¹⁰ συναρπάσαντες¹¹ Γάϊον¹² καὶ
 Ἀρίσταρχον¹³ Μακεδόνας,¹⁴ συνεκδήμους¹⁵ Παύλου. Τοῦ δὲ Παύλου 30
 βουλομένου¹⁶ εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον,¹⁷ οὐκ εἴων¹⁸ αὐτὸν οἱ μαθηταί. Τινὲς δὲ 31
 καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν,¹⁹ ὄντες αὐτῷ φίλοι,²⁰ πέμψαντες πρὸς αὐτόν, παρεκάλουν
 μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον.¹⁰ Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ 32
 ἐκκλησία συγκεχυμένη,²¹ καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἕνεκεν²²
 συνεληλύθεισαν.²³ Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν²⁴ Ἀλέξανδρον,²⁵ 33
 προβαλόντων²⁶ αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος,²⁵ κατασείσας²⁷ τὴν
 χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι²⁸ τῷ δήμῳ.¹⁷ Ἐπιγινόντες²⁹ δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν, 34
 φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις⁴

¹ σέβομαι, reverence, worship. ² πλήρης, full. ³ θυμός, ου, ό, wrath, outburst of passion. ⁴ Ἄρτεμις, ιδος, ή, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ⁵ Ἐφέσιος, Ephesian. ⁶ πλήθω, fill. ⁷ σύγχυσις, εως, ή, confusion, tumult. ⁸ ὀρμάω, hasten on, rush. ⁹ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁰ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ¹¹ συναρπάζω, seize, drag away. ¹² Γάϊος, ου, ό, Gaius. ¹³ Ἀρίσταρχος, ου, ό, Aristarchus. ¹⁴ Μακεδών, όνος, ό, Macedonian. ¹⁵ συνέκδημος, ου, ό, traveling companion, fellow traveler. ¹⁶ βούλομαι, wish, will. ¹⁷ δῆμος, ου, ό, popular assembly, crowd. ¹⁸ εἴω, permit, allow. ¹⁹ Ἀσιάρχης, ου, ό, Asiarch. ²⁰ φίλος, ου, ό, loving, friend. ²¹ συγχέω, confuse, confound. ²² ἕνεκεν, for the sake of, on account of. ²³ συνέρχομαι, come together, come or go with. ²⁴ προβιβάζω, cause to come forward, prompt. ²⁵ Ἀλέξανδρος, ου, ό, Alexander. ²⁶ προβάλλω, put forward, put out. ²⁷ κατασείω, shake, motion. ²⁸ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ²⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know.

Ἐφεσίων.¹ Καταστείλας² δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν, Ἄνδρες Ἐφέσιοι,¹ 35
 τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων¹ πόλιν νεωκόρον³ οὔσαν
 τῆς μεγάλης θεᾶς⁴ Ἀρτέμιδος⁵ καὶ τοῦ Διοπετοῦς;⁶ Ἀναντιρρήτων⁷ οὖν ὄντων 36
 τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους² ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετεῖς⁸
 πράσσειν.⁹ Ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροσύλους¹⁰ οὔτε 37
 βλασφημοῦντας¹¹ τὴν θεὸν ὑμῶν. Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος¹² καὶ οἱ σὺν αὐτῷ 38
 τεχνῖται¹³ ἔχουσιν πρὸς τινα λόγον, ἀγοραῖοι¹⁴ ἄγονται, καὶ ἀνθύπατοί¹⁵ εἰσιν:
 ἐγκαλείτωσαν¹⁶ ἀλλήλοις. Εἰ δέ τι περὶ ἐτέρων ἐπιζητεῖτε,¹⁷ ἐν τῇ ἐννόμῳ¹⁸ 39
 ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται.¹⁹ Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν²⁰ ἐγκαλεῖσθαι¹⁶ στάσεως²¹ περὶ 40
 τῆς σήμερον,²² μηδενὸς αἰτίου²³ ὑπάρχοντος περὶ οὗ οὐ δυνησόμεθα δοῦναι
 λόγον τῆς συστροφῆς²⁴ ταύτης. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν. 41

¹ Ἐφέσιος, Ephesian. ² καταστέλλω, restrain, quiet. ³ νεωκόρος, ου, ὁ, temple keeper, guardian. ⁴ θεά, ἄς, ἡ, goddess. ⁵ Ἄρτεμις, ιδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ⁶ διοπετής, fallen from heaven. ⁷ ἀναντίρρητος, not to be contradicted, undeniable. ⁸ προπετής, rash, reckless. ⁹ πράσσω, do, perform. ¹⁰ ἱερόσυλος, ου, ὁ, robber of temples, robbing temples. ¹¹ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹² Δημήτριος, ου, ὁ, Demetrius. ¹³ τεχνίτης, ου, ὁ, craftsman, artisan. ¹⁴ ἀγοραῖος, ου, ὁ, marketplace. ¹⁵ ἀνθύπατος, ου, ὁ, consul, proconsul. ¹⁶ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ¹⁷ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ¹⁸ ἐννομος, legal, lawful. ¹⁹ ἐπιλύω, explain, settle. ²⁰ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ²¹ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ²² σήμερον, today, now. ²³ αἴτιος, ου, ὁ, causative of, responsible for. ²⁴ συστροφή, ἡς, ἡ, unruly gathering, conspiracy.

Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι¹ τὸν θόρυβον,² προσκαλεσάμενος³ ὁ Παῦλος τοὺς **20**
 μαθητάς, καὶ ἀσπασάμενος, ἐξῆλθεν πορευθῆναι εἰς τὴν Μακεδονίαν.⁴ **2**
 Διελθὼν⁵ δὲ τὰ μέρη⁶ ἐκεῖνα, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς
 τὴν Ἑλλάδα.⁷ Ποιήσας τε μῆνας⁸ τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς⁹ ὑπὸ τῶν **3**
 Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι¹⁰ εἰς τὴν Συρίαν,¹¹ ἐγένετο γνώμη¹² τοῦ
 ὑποστρέφειν¹³ διὰ Μακεδονίας.⁴ Συνείπετο¹⁴ δὲ αὐτῷ ἄχρι¹⁵ τῆς Ἀσίας¹⁶ **4**
 Σώπατρος¹⁷ Βεροιαῖος·¹⁸ Θεσσαλονικέων¹⁹ δέ, Ἀρίσταρχος²⁰ καὶ Σεκοῦνδος,²¹
 καὶ Γαῖος²² Δερβαῖος,²³ καὶ Τιμόθεος·²⁴ Ἀσιανοὶ²⁵ δέ, Τυχικὸς²⁶ καὶ Τρόφιμος.²⁷ **5**
 Οὗτοι προσελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι.²⁸ Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν²⁹ μετὰ **6**
 τὰς ἡμέρας τῶν ἁζύμων³⁰ ἀπὸ Φιλίππων,³¹ καὶ ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν
 Τρωάδα²⁸ ἄχρι¹⁵ ἡμερῶν πέντε,³² οὗ³³ διετρίψαμεν³⁴ ἡμέρας ἑπτά.

¹παύω, cause to cease. ²θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot. ³προσκαλέω, summon. ⁴Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁵διέρχομαι, cross over, pass through. ⁶μέρος, ους, τό, part, portion. ⁷Ἑλλάς, ἄδος, ἡ, Greece, Hellas. ⁸μῆν, ὁ, month, certainly. ⁹ἐπιβουλῇ, ῆς, ἡ, plot, plot against. ¹⁰ἀνάγω, lead up, restore. ¹¹Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹²γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ¹³ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁴συνέπομαι, accompany. ¹⁵ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁶Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁷Σώπατρος, ου, ὁ, Sopater. ¹⁸Βεροιαῖος, Berean, native of Berea. ¹⁹Θεσσαλονικεύς, ἑως, ὁ, Thessalonian. ²⁰Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ²¹Σεκοῦνδος, ου, ὁ, Secundus. ²²Γαῖος, ου, ὁ, Gaius. ²³Δερβαῖος, from Derbe, belonging to Derbe. ²⁴Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²⁵Ἀσιανός, οὔ, ὁ, Asian. ²⁶Τυχικός, οὔ, ὁ, Tychicus. ²⁷Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ²⁸Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ²⁹ἐκπλέω, sail away, sail out. ³⁰ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ³¹Φίλιπποι, ων, ὁ, Philippi. ³²πέντε, five, 5. ³³οὔ, where, when. ³⁴διατρίβω, continue, tarry.

Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν κλάσαι¹ ἄρτον, ὁ 7
 Παῦλος διελέγετο² αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι³ τῇ ἐπαύριον,⁴ παρέτεινέν⁵ τε τὸν
 λόγον μέχρι⁶ μεσονυκτίου.⁷ Ἦσαν δὲ λαμπάδες⁸ ἱκαναὶ⁹ ἐν τῷ ὑπερώῳ¹⁰ οὗ¹¹ 8
 ἦμεν συνηγμένοι. Καθήμενος δέ τις νεανίας¹² ὀνόματι Εὐτυχος¹³ ἐπὶ τῆς 9
 θυρίδος,¹⁴ καταφερόμενος¹⁵ ὕπνω¹⁶ βαθεῖ,¹⁷ διαλεγομένου² τοῦ Παύλου ἐπὶ
 πλείον, κατενεχθεὶς¹⁵ ἀπὸ τοῦ ὕπνου¹⁶ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστεγίου¹⁸ κάτω,¹⁹ καὶ
 ἦρθη νεκρός. Καταβάς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν²⁰ αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν²¹ 10
 εἶπεν, Μὴ θορυβεῖσθε:²² ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. Ἀναβάς δὲ καὶ 11
 κλάσας¹ ἄρτον καὶ γευσάμενος,²³ ἐφ' ἱκανόν⁹ τε ὁμιλήσας²⁴ ἄχρι²⁵ αὐγῆς,²⁶ οὕτως
 ἐξῆλθεν. Ἦγαγον δὲ τὸν παιῖδα²⁸ ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.²⁹ 12

¹ κλάω, break. ² διαλέγομαι, dispute, reason. ³ ἐξίμι, go away, leave. ⁴ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ⁵ παρατείνω, extend, prolong. ⁶ μέχρι, until, as far as (gen). ⁷ μεσονύκτιον, ου, τό, midnight. ⁸ λαμπάς, ἄδος, ἡ, torch, lamp. ⁹ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁰ ὑπερών, ου, τό, upper story, room upstairs. ¹¹ οὗ, where, when. ¹² νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ¹³ Εὐτυχος, ου, ὁ, Eutychus. ¹⁴ θυρίς, ἴδος, ἡ, window, windowsill. ¹⁵ καταφέρω, bring down, against. ¹⁶ ὕπνος, ου, ὁ, sleep. ¹⁷ βαθύς, deep, early. ¹⁸ τρίστεγος, having three stories, third story. ¹⁹ κάτω, down, below. ²⁰ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ²¹ συμπεριλαμβάνω, embrace, embrace completely. ²² θορυβέω, make a commotion, agitate. ²³ γεύομαι, taste, experience. ²⁴ ὁμιλέω, converse, speak. ²⁵ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁶ αὐγή, ἡς, ἡ, dawn, light of day. ²⁷ οὕτως, thus, so. ²⁸ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ²⁹ μετρίως, moderately, somewhat.

Ἡμεῖς δέ, προσελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν¹ εἰς τὴν Ἄσσον,² ἐκεῖθεν³ 13
 μέλλοντες ἀναλαμβάνειν⁴ τὸν Παῦλον· οὕτως γὰρ ἦν διατεταγμένος,⁵ μέλλων
 αὐτὸς πεζεύειν.⁶ Ὡς δὲ συνέβαλεν⁷ ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον,² ἀναλαβόντες⁴ αὐτὸν 14
 ἦλθομεν εἰς Μιτυλήνην.⁸ Κάκειθεν⁹ ἀποπλεύσαντες,¹⁰ τῇ ἐπιούσῃ¹¹ 15
 κατηντήσαμεν¹² ἀντικρὺ¹³ Χίου·¹⁴ τῇ δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν¹⁵ εἰς Σάμον·¹⁶ καὶ
 μείναντες ἐν Τρωγυλλίᾳ,¹⁷ τῇ ἐχομένῃ ἦλθομεν εἰς Μίλητον.¹⁸ Ἐκρινεν γὰρ ὁ 16
 Παῦλος παραπλεῦσαι¹⁹ τὴν Ἐφεσον,²⁰ ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι²¹
 ἐν τῇ Ἀσίᾳ·²² ἔσπευδεν²³ γάρ, εἰ δυνατὸν²⁴ ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς
 Πεντηκοστῆς²⁵ γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

¹ ἀνάγω, lead up, restore. ² Ἄσσος, ου, ἡ, Assos. ³ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ⁴ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁵ διατάσσω, command, give orders to. ⁶ πεζεύω, travel by land, travel on foot. ⁷ συμβάλλω, discuss, consider. ⁸ Μιτυλήνη, ης, ἡ, Mitylene. ⁹ κάκειθεν, and thence, and from there. ¹⁰ ἀποπλέω, sail away. ¹¹ ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ¹² καταντάω, come to, arrive. ¹³ ἀντικρυς, opposite. ¹⁴ Χίος, ου, ἡ, Chios. ¹⁵ παραβάλλω, arrive, cross over. ¹⁶ Σάμος, ου, ἡ, Samos. ¹⁷ Τρωγύλλιον, ου, τό, Trogyllium. ¹⁸ Μίλητος, ου, ἡ, Miletus. ¹⁹ παραπλέω, sail past. ²⁰ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²¹ χρονοτριβέω, spend time, lose time. ²² Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ²³ σπεύδω, hasten, urge on. ²⁴ δυνατός, powerful, possible. ²⁵ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost.

Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου¹ πέμψας εἰς Ἔφεσον² μετεκαλέσατο³ τοὺς πρεσβυτέρους 17

τῆς ἐκκλησίας. Ὡς δὲ παρεγένοντο⁴ πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς, 18

Ὑμεῖς ἐπίστασθε,⁵ ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην⁶ εἰς τὴν Ἀσίαν,⁷ πῶς μεθ'

ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, δουλεύων⁸ τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης 19

ταπεινοφροσύνης⁹ καὶ πολλῶν δακρύων¹⁰ καὶ πειρασμῶν¹¹ τῶν συμβάντων¹²

μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς¹³ τῶν Ἰουδαίων· ὥς οὐδὲν ὑπεστειλάμην¹⁴ τῶν 20

συμφερόντων,¹⁵ τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι¹⁶ ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ¹⁷ καὶ κατ'

οἴκους, διαμαρτυρόμενος¹⁸ Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν¹⁹ τὴν εἰς τὸν θεὸν 21

μετάνοιαν,²⁰ καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ 22

δεδεμένος²¹ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά

μοι μὴ εἰδώς, πλὴν²³ ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται¹⁸ λέγον 23

¹ Μίλητος, ου, ἡ, Miletus. ² Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ³ μετεκαλέω, send for. ⁴ παραγίνομαι, come, arrive. ⁵ ἐπίσταμαι, understand, know. ⁶ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ⁷ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁸ δουλεύω, serve, am a slave. ⁹ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ¹⁰ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ¹¹ πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ¹² συμβαίνω, come together, come to pass. ¹³ ἐπιβουλή, ης, ἡ, plot, plot against. ¹⁴ ὑποστέλλω, draw back, withdraw. ¹⁵ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁶ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁷ δημόσιος, public, publicly. ¹⁸ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹⁹ Ἕλληνας, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ²⁰ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ²¹ δέω, bind, tie. ²² συναντάω, meet with, hence to happen. ²³ πλὴν, however, but.

ὅτι δεσμά¹ με καὶ θλίψεις² μένουσιν. Ἄλλ' οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω 24
 τὴν ψυχὴν μου τιμίαν³ ἑμαυτῷ,⁴ ὥς τελειῶσαι⁵ τὸν δρόμον⁶ μου μετὰ χαρᾶς,
 καὶ τὴν διακονίαν⁷ ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι⁸ τὸ
 εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. Καὶ νῦν ἰδοῦ, ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι⁹ ὄψεσθε τὸ 25
 πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διήλθον¹⁰ κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ
 θεοῦ. Διότι¹¹ μαρτύρομαι¹² ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον¹³ ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς¹⁴ ἐγὼ ἀπὸ 26
 τοῦ αἵματος πάντων. Οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην¹⁵ τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι¹⁶ ὑμῖν πᾶσαν 27
 τὴν βουλήν¹⁷ τοῦ θεοῦ. Προσέχετε¹⁸ οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ,¹⁹ ἐν ᾧ 28
 ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους,²⁰ ποιμαίνειν²¹ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ
 κυρίου καὶ θεοῦ, ἣν περιποιήσατο²² διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, 29
 ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν²³ μου λύκοι²⁴ βαρεῖς²⁵ εἰς ὑμᾶς, μὴ
 φειδόμενοι²⁶ τοῦ ποιμνίου:¹⁹ καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες 30

¹ δεσμός, οὐ, ὁ, chain, bond. ² θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ³ τίμιος, precious, honorable. ⁴ ἑμαυτοῦ, of myself. ⁵ τελειόω, fill, fulfill. ⁶ δρόμος, ου, ὁ, course, race. ⁷ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁸ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ⁹ οὐκέτι, no longer, no more. ¹⁰ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹¹ διότι, because, on this account. ¹² μαρτύρομαι, affirm, testify. ¹³ σήμερον, today, now. ¹⁴ καθαρός, clean, pure. ¹⁵ ὑποστέλλω, draw back, withdraw. ¹⁶ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁷ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁸ προσέχω, take head of, attend to. ¹⁹ ποίμνιον, ου, τό, flock, little flock. ²⁰ ἐπίσκοπος, ου, ὁ, superintendent, overseer. ²¹ ποιμαίνω, shepherd, rule. ²² περιποιέω, acquire, purchase. ²³ ἄφιξις, εως, ἡ, departure, arrival. ²⁴ λύκος, ου, ὁ, wolf, jackal. ²⁵ βαρύς, heavy, burdensome. ²⁶ φείδομαι, spare, abstain.

λαλοῦντες διεστραμμένα,¹ τοῦ ἀποσπᾶν² τοὺς μαθητὰς ὀπίσω³ αὐτῶν. Διὸ 31
 γρηγορεῖτε,⁴ μνημονεύοντες⁵ ὅτι τριετίαν⁶ νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην⁷
 μετὰ δακρύων⁸ νουθετῶν⁹ ἕνα ἕκαστον. Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι¹⁰ ὑμᾶς, 32
 ἀδελφοί, τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι,¹¹
 καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν¹² ἐν τοῖς ἡγιασμένοις¹³ πᾶσιν. Ἀργυρίου¹⁴ ἢ 33
 χρυσίου¹⁵ ἢ ἱματισμοῦ¹⁶ οὐδενὸς ἐπεθύμησα.¹⁷ Αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις 34
 μου καὶ τοῖς οὓσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν¹⁹ αἱ χεῖρες αὐται. Πάντα ὑπέδειξα²⁰ 35
 ὑμῖν, ὅτι οὕτως²¹ κοπιῶντας²² δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι²³ τῶν ἀσθενούντων,²⁴
 μνημονεύειν⁵ τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπεν, Μακάριόν ἐστιν
 μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν.

¹ διαστρέφω, distort, pervert. ² ἀποσπᾶω, draw away, withdraw. ³ ὀπίσω, behind, after (gen). ⁴ γρηγορέω, watch, keep watch. ⁵ μνημονεύω, remember, make mention of. ⁶ τριετία, ας, ἡ, three years, space of three years. ⁷ παύω, cause to cease. ⁸ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ⁹ νουθετέω, admonish, exhort. ¹⁰ παρατίθημι, set before, entrust. ¹¹ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ¹² κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹³ ἁγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁴ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹⁵ χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ¹⁶ ἱματισμός, οὔ, ὁ, clothing. ¹⁷ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁸ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ¹⁹ ὑπηρετέω, serve, minister to. ²⁰ ὑποδείκνυμι, show, indicate. ²¹ οὕτως, thus, so. ²² κοπιάω, toil, labor. ²³ ἀντιλαμβάνομαι, help, take part in. ²⁴ ἀσθενέω, be weak, sick.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ γόνατα¹ αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. Ἰκανὸς² 36

δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς³ πάντων· καὶ ἐπιπεσόντες⁴ ἐπὶ τὸν τράχηλον⁵ τοῦ Παύλου

κατεφίλουν⁶ αὐτόν, ὀδυνώμενοι⁷ μάλιστα⁸ ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι⁹ 38

μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. Προέπεμπον¹⁰ δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι¹¹ ἡμᾶς ἀποσπασθέντας¹² ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες¹³ 21

ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν,¹⁴ τῇ δὲ ἐξῆς¹⁵ εἰς τὴν Ῥόδον,¹⁶ κακεῖθεν¹⁷ εἰς Πάταρα·¹⁸ 2

καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν¹⁹ εἰς Φοινίκην,²⁰ ἐπιβάντες²¹ ἀνήχθημεν.¹¹ 3

Ἀναφανέντες²² δὲ τὴν Κύπρον,²³ καὶ καταλιπόντες²⁴ αὐτὴν εὐώνυμον,²⁵

ἐπλέομεν²⁶ εἰς Συρίαν,²⁷ καὶ κατήχθημεν²⁸ εἰς Τύρον·²⁹ ἐκεῖσε³⁰ γὰρ ἦν τὸ πλοῖον

ἀποφορτιζόμενον³¹ τὸν γόμον.³² Καὶ ἀνευρόντες³³ μαθητάς, ἐπεμείναμεν³⁴ 4

αὐτοῦ³⁵ ἡμέρας ἐπτά· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος, μὴ

¹ γόνυ, ατος, τό, knee. ² ἰκανός, sufficient, able. ³ κλαυθμός, οὔ, ὁ, weeping, lamentation. ⁴ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁵ τράχηλος, ου, ὁ, neck. ⁶ καταφιλέω, kiss fervently, kiss affectionately. ⁷ ὀδυνάω, torment, pain. ⁸ μάλιστα, especially, most of all. ⁹ οὐκέτι, no longer, no more. ¹⁰ προέπεμπω, send before, send forth. ¹¹ ἀνάγω, lead up, restore. ¹² ἀποσπάω, draw away, withdraw. ¹³ εὐθυδρομέω, run a straight course. ¹⁴ Κῶς, ἡ, Cos. ¹⁵ ἐξῆς, next, next in order. ¹⁶ Ῥόδος, ου, ἡ, Rhodes. ¹⁷ κακεῖθεν, and thence, and from there. ¹⁸ Πάταρα, ων, τό, Patara. ¹⁹ διαπεράω, cross over, pass through. ²⁰ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ²¹ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ²² ἀναφαίνω, bring to light, cause to appear. ²³ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ²⁴ καταλείπω, leave, leave behind. ²⁵ εὐώνυμος, of good name, euph. for left. ²⁶ πλέω, sail. ²⁷ Συρία, ας, ἡ, Syria. ²⁸ κατάγω, bring down, lead down. ²⁹ Τύρος, ου, ἡ, Tyre. ³⁰ ἐκεῖσε, there. ³¹ ἀποφορτίζομαι, unload, discharge. ³² γόμος, ου, ὁ, cargo, freight. ³³ ἀνευρίσκω, find out, look for. ³⁴ ἐπιμένω, continue, remain. ³⁵ αὐτοῦ, there, here.

ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι¹ τὰς ἡμέρας, 5
 ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων² ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶν καὶ
 τέκνοις ἕως ἕξω τῆς πόλεως· καὶ θέντες τὰ γόνατα³ ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν⁴
 προσηυξάμεθα. Καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν⁵ εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι 6
 δὲ ὑπέστρεψαν⁶ εἰς τὰ ἴδια.

Ἡμεῖς δέ, τὸν πλοῦν⁷ διανύσαντες⁸ ἀπὸ Τύρου,⁹ κατηντήσαμεν¹⁰ εἰς Πτολεμαῖδα, 7
 καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. Τῇ δὲ 8
 ἐπαύριον¹² ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Καισάρειαν·¹³ καὶ
 εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου¹⁴ τοῦ εὐαγγελιστοῦ,¹⁵ ὄντος ἐκ τῶν ἐπτά,
 ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες¹⁶ παρθένοι¹⁷ τέσσαρες¹⁸ 9
 προφητεύουσαι.¹⁹ Ἐπιμενόντων²⁰ δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους, κατῆλθέν²¹ τις ἀπὸ 10
 τῆς Ἰουδαίας²² προφήτης ὀνόματι Ἄγαβος.²³ Καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας 11

¹ ἐξαρτίζω, finish, complete. ² προπέμπω, send before, send forth. ³ γόνυ, ατος, τό, knee. ⁴ αἰγιαλός, οὐ, ό, seashore, beach. ⁵ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ⁶ ὑποστρέφω, return, turn back. ⁷ πλός, ό, voyage. ⁸ διανύω, complete, finish. ⁹ Τύρος, ου, ή, Tyre. ¹⁰ καταντάω, come to, arrive. ¹¹ Πτολεμαῖς, ή, Ptolemais. ¹² ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹³ Καισάρεια, ας, ή, Caesarea. ¹⁴ Φίλιππος, ου, ό, Philip. ¹⁵ εὐαγγελιστής, οὐ, ό, evangelist, bringer of good tidings. ¹⁶ θυγάτηρ, τρος, ή, daughter. ¹⁷ παρθένος, ου, ή, virgin. ¹⁸ τέσσαρες, four, 4. ¹⁹ προφητεύω, prophesy, foretell. ²⁰ ἐπιμένω, continue, remain. ²¹ κατέρχομαι, come down, go down. ²² Ἰουδαία, ας, ή, Judea. ²³ Ἄγαβος, ου, ό, Agabus.

τὴν ζώνην¹ τοῦ Παύλου, δῆσας² τε αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν,
 Τάδε³ λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ ζώνη¹ αὕτη, οὕτως
 δήσουσιν² ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. Ὡς 12
 δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι,⁴ τοῦ μὴ
 ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ. Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, Τί ποιεῖτε 13
 κλαίοντες⁵ καὶ συνθρύπτοντές⁶ μου τὴν καρδίαν; Ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι,²
 ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐτοίμως⁷ ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ
 κυρίου Ἰησοῦ. Μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν⁸ εἰπόντες, Τὸ θέλημα 14
 τοῦ κυρίου γενέσθω.

Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. 15

Συνῆλθον⁹ δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας¹⁰ σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ
 ξενισθῶμεν,¹¹ Μνάσωνι¹² τινι Κυπρίῳ,¹³ ἀρχαίῳ¹⁴ μαθητῇ.

¹ζώνη, ης, ἡ, belt, girdle. ²δέω, bind, tie. ³ὅδε, this (here), this here. ⁴ἐντόπιος, local, belonging to the place. ⁵κλαίω, weep, weep for. ⁶συνθρύπτω, break in pieces, crush. ⁷ἐτοίμως, readily. ⁸ἡσυχάζω, be still, be silent. ⁹συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁰Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹¹ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ¹²Μνάσων, ωνος, ὁ, Mnason. ¹³Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ¹⁴ἀρχαῖος, old, ancient.

Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως¹ ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. Τῇ δὲ 17
ἐπιούσῃ² εἰσῆει³ ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον,⁴ πάντες τε παρεγένοντο⁵ οἱ
πρεσβύτεροι. Καὶ ἀσπασάμενος αὐτούς, ἐξηγεῖτο⁶ καθ' ἕνα καστον ὧν ἐποίησεν 19
ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας⁷ αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν 20
κύριον, εἰπόντες αὐτῷ, Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι⁸ μυριάδες⁹ εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν
πεπιστευκότων: καὶ πάντες ζηλωταί¹⁰ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν: κατηχήθησαν¹¹ 21
δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν¹² διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη
πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν¹³ αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθνεσιν¹⁴
περιπατεῖν. Τί οὖν ἐστίν; Πάντως¹⁵ δεῖ πλῆθος¹⁶ συνελθεῖν: ¹⁷ ἀκούσονται γὰρ 22
ὅτι ἐλήλυθας. Τοῦτο οὖν ποίησον ὃ σοι λέγομεν: εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες¹⁸ 23
εὐχὴν¹⁹ ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν: τούτους παραλαβὼν²⁰ ἀγνίσθητι²¹ σὺν αὐτοῖς, καὶ 24
δαπάνησον²² ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσωνται²³ τὴν κεφαλὴν, καὶ γνῶσιν πάντες ὅτι

¹ ἀσμένως, gladly, joyfully. ² ἐπιούσα, ἡς, ἡ, next day. ³ εἴσκειμι, enter, go in. ⁴ Ἰάκωβος, James, Jacob. ⁵ παραγίνομαι, come, arrive. ⁶ ἐξηγέομαι, explain, describe. ⁷ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁸ πόσος, how many? how great? ⁹ μυριάς, ἄδος, ἡ, ten thousand, myriad. ¹⁰ ζηλωτής, οὗ, ὁ, Zealot, zealot. ¹¹ κατηγέω, teach by word of mouth. ¹² ἀποστασία, ας, ἡ, apostacy, abandonment. ¹³ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ¹⁴ ἔθνος, οὗς, τό, custom. ¹⁵ πάντως, altogether, by all means. ¹⁶ πλῆθος, οὗς, τό, multitude. ¹⁷ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁸ τέσσαρες, four, 4. ¹⁹ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ²⁰ παραλαμβάνω, receive, take. ²¹ ἀγνίζω, purify, cleanse. ²² δαπανάω, spend, spend freely. ²³ ξυράω, shave.

ὧν κατήχηνται¹ περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς² καὶ αὐτὸς τὸν νόμον
φυλάσσω.³ Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν,⁴ κρίναντες 25
μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι³ αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυτον⁵
καὶ τὸ αἷμα καὶ πνικτὸν⁶ καὶ πορνείαν.⁷ Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν⁸ τοὺς 26
ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς⁹ εἰσῆι¹⁰ εἰς τὸ ἱερόν,
διαγγέλλων¹¹ τὴν ἐκπλήρωσιν¹² τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ,¹³ ἕως οὗ
προσηνέχθη¹⁴ ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά.¹⁵

Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι,¹⁶ οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας¹⁷ Ἰουδαῖοι, 27
θεασάμενοι¹⁸ αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον¹⁹ πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον²⁰ τὰς
χεῖρας ἐπ' αὐτόν, κράζοντες, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,²¹ βοηθεῖτε.²² Οὗτός ἐστιν ὁ 28
ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας

¹ κατηχέω, teach by word of mouth. ² στοιχέω, walk orderly, follow. ³ φυλάσσω, guard, keep. ⁴ ἐπιστέλλω, write, instruct by letter. ⁵ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁶ πνικτός, strangled. ⁷ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁸ παραλαμβάνω, receive, take. ⁹ ἀγνίζω, purify, cleanse. ¹⁰ εἰσεῖμι, enter, go in. ¹¹ διαγγέλλω, publish abroad, proclaim. ¹² ἐκπλήρωσις, εως, ἡ, completion, fulfillment. ¹³ ἀγνισμός, οὔ, ὁ, purification. ¹⁴ προσφέρω, bring to, offer. ¹⁵ προσφορά, ἄς, ἡ, offering, sacrifice. ¹⁶ συντελέω, complete, accomplish. ¹⁷ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁸ θεάομαι, look at, behold. ¹⁹ συγχέω, confuse, confound. ²⁰ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ²¹ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ²² βοηθέω, come to the aid of.

πανταχοῦ¹ διδάσκων: ἔτι τε καὶ Ἑλληνας² εἰσήγαγεν³ εἰς τὸ ἱερόν, καὶ
κεκοίνωκεν⁴ τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. Ἦσαν γὰρ ἑωρακότες Τρόφιμον⁵ τὸν 29
Ἐφέσιον⁶ ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον⁷ ὅτι εἰς τὸ ἱερόν εἰσήγαγεν³ ὁ
Παῦλος. Ἐκινήθη⁸ τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ⁹ τοῦ λαοῦ: καὶ 30
ἐπιλαβόμενοι¹⁰ τοῦ Παύλου εἶλκον¹¹ αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ: καὶ εὐθέως
ἐκλείσθησαν¹² αἱ θύραι.¹³ Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτείνειν, ἀνέβη φάσις¹⁴ τῷ 31
χιλιάρχῳ¹⁵ τῆς σπείρης,¹⁶ ὅτι ὅλη συγκέχυται¹⁷ Ἱερουσαλήμ: ὃς ἐξαυτῆς¹⁸ 32
παραλαβὼν¹⁹ στρατιώτας²⁰ καὶ ἑκατοντάρχους,²¹ κατέδραμεν²² ἐπ' αὐτούς: οἱ δέ,
ιδόντες τὸν χιλιάρχον¹⁵ καὶ τοὺς στρατιώτας,²⁰ ἐπαύσαντο²³ τύπτοντες²⁴ τὸν
Παῦλον. Ἐγγίσας²⁵ δὲ ὁ χιλιάρχος¹⁵ ἐπελάβετο¹⁰ αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσεν²⁶ δεθῆναι 33
ἀλύσεσιν²⁸ δυσίν: καὶ ἐπυνθάνετο²⁹ τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστιν πεπονηκώς. Ἄλλοι δὲ 34
ἄλλο τι ἐβόων³⁰ ἐν τῷ ὄχλῳ: μὴ δυνάμενος δὲ γινῶναι τὸ ἀσφαλές³¹ διὰ τὸν

¹ πανταχοῦ, everywhere. ² Ἑλλην, ἡνος, ὁ, Greek, Hellene. ³ εἰσάγω, lead in, bring in. ⁴ κοινώω, make common, defile. ⁵ Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ⁶ Ἐφέσιος, Ephesian. ⁷ νομίζω, suppose, think. ⁸ κινέω, move, stir. ⁹ συνδρομή, ἥς, ἡ, running together. ¹⁰ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹¹ ἐλκύω, drag, draw. ¹² κλείω, shut, shut up. ¹³ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁴ φάσις, εως, ἡ, report, announcement. ¹⁵ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹⁶ σπείρα, ης, ἡ, cohort. ¹⁷ συγχέω, confuse, confound. ¹⁸ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ¹⁹ παραλαμβάνω, receive, take. ²⁰ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ²¹ ἑκατοντάρχης, centurion. ²² κατατρέχω, run down. ²³ παύω, cause to cease. ²⁴ τύπτω, smite, beat. ²⁵ ἐγγίζω, come near, approach. ²⁶ κελεύω, order, command. ²⁷ δέω, bind, tie. ²⁸ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ²⁹ πυνθάνομαι, inquire, ask. ³⁰ βοάω, cry aloud, shout. ³¹ ἀσφαλές, certain, definite.

θόρυβον,¹ ἐκέλευσεν² ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν.³ Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ 35
 τοὺς ἀναβαθμούς,⁴ συνέβη⁵ βαστάζεσθαι⁶ αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν⁷ διὰ τὴν
 βίαν⁸ τοῦ ὄχλου. Ἦκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος⁹ τοῦ λαοῦ κραῖζον, Αἶρε αὐτόν. 36

Μέλλων τε εἰσάγεσθαι¹⁰ εἰς τὴν παρεμβολήν³ ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ,¹¹ Εἰ 37
 ἔξεστίν¹² μοι εἰπεῖν πρὸς σε; Ὁ δὲ ἔφη, Ἑλληνιστὶ¹³ γινώσκεις; Οὐκ ἄρα¹⁴ σὺ εἶ 38
 ὁ Αἰγύπτιος¹⁵ ὁ πρὸ¹⁶ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας¹⁷ καὶ ἐξαγαγὼν¹⁸ εἰς
 τὴν ἔρημον¹⁹ τοὺς τετρακισχιλίους²⁰ ἄνδρας τῶν σικαρίων;²¹ Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, 39
 Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος, Ταρσεὺς²² τῆς Κιλικίας,²³ οὐκ ἀσήμου²⁴
 πόλεως πολίτης;²⁵ δέομαι²⁶ δέ σου, ἐπιτρέψόν²⁷ μοι λαλήσαι πρὸς τὸν λαόν. 40
 Ἐπιτρέψαντος²⁷ δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἐστῶς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν⁴ κατέσεισεν²⁸
 τῇ χειρὶ τῷ λαῷ: πολλῆς δὲ σιγῆς²⁹ γενομένης, προσεφώνει³⁰ τῇ Ἑβραϊδὶ³¹

¹ θόρυβος, ου, ό, uproar, riot. ² κελεύω, order, command. ³ παρεμβολή, ἤς, ή, camp, army. ⁴ ἀναβαθμός, οὔ, ό, step, stairway. ⁵ συμβαίνω, come together, come to pass. ⁶ βαστάζω, bear, carry. ⁷ στρατιώτης, ου, ό, soldier. ⁸ βία, ας, ή, strength, force. ⁹ πλῆθος, ους, τό, multitude. ¹⁰ εἰσάγω, lead in, bring in. ¹¹ χιλιάρχος, ου, ό, military tribune, captain. ¹² ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹³ Ἑλληνιστί, Greek language, in the Greek language. ¹⁴ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁵ Αἰγύπτιος, Egyptian. ¹⁶ πρὸ, before (gen), before. ¹⁷ ἀναστατόω, stir up, disturb. ¹⁸ ἐξάγω, lead out. ¹⁹ ἔρημος, ου, ή, wilderness, desert. ²⁰ τετρακισχιλιοι, four thousand, 4000. ²¹ σικάριος, ου, ό, dagger man, assassin. ²² Ταρσεὺς, έως, ό, Tarsian, belonging to Tarsus. ²³ Κιλικία, ας, ή, Cilicia. ²⁴ ἀσημος, insignificant, undistinguished. ²⁵ πολίτης, ου, ό, citizen. ²⁶ δέομαι, ask, request. ²⁷ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²⁸ κατασειώ, shake, motion. ²⁹ σιγή, ἤς, ή, silence, quiet. ³⁰ προσφωνέω, call to, summon. ³¹ Ἑβραῖς, ἴδος, ή, Hebrew language, Aramaic.

διαλέκτῳ¹ λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ² ἀπολογίας.³ **22**

Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ⁴ διαλέκτῳ¹ προσεφώνει⁵ αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον **2**

ἡσυχίαν.⁷ Καί φησιν,

Ἐγὼ μὲν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ⁸ τῆς Κιλικίας,⁹ **3**

ἀνατεθραμμένος¹⁰ δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ,¹¹

πεπαιδευμένος¹² κατὰ ἀκρίβειαν¹³ τοῦ πατρῷου¹⁴ νόμου, ζηλωτῆς¹⁵ ὑπάρχων

τοῦ θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον:¹⁶ ὅς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα¹⁷ ἄχρι **4**

θανάτου, δεσμεύων¹⁹ καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς²⁰ ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας. Ὡς **5**

καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον:²¹ παρ' ὧν καὶ

¹ διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ² νυνί, now, already. ³ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ⁴ Ἑβραῖς, ἴδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic. ⁵ προσφωνέω, call to, summon. ⁶ παρέχω, offer, afford. ⁷ ἡσυχία, ας, ἡ, stillness, silence. ⁸ Ταρσός, οὔ, ἡ, Tarsus. ⁹ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁰ ἀνατρέφω, nurture, care for. ¹¹ Γαμαλιήλ, ὁ, Gamaliel. ¹² παιδεύω, teach, educate. ¹³ ἀκρίβεια, ας, ἡ, exactness, precision. ¹⁴ πατρῷος, paternal, received from one's father. ¹⁵ ζηλωτής, οὔ, ὁ, Zealot, zealot. ¹⁶ σήμερον, today, now. ¹⁷ διώκω, pursue, persecute. ¹⁸ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁹ δεσμεύω, bind together, tie into a bundle. ²⁰ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ²¹ πρεσβυτέριον, ου, τό, body of elders, assembly of elders.

ἐπιστολὰς ¹ δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν ² ἐπορευόμεν, ἄξων
καὶ τοὺς ἐκεῖσε ³ ὄντας δεδεμένους ⁴ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. ⁵ Ἐγένετο ⁶
δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι ⁶ τῇ Δαμασκῷ, ² περὶ μεσημβρίαν, ⁷ ἐξαίφνης ⁸
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι ⁹ φῶς ἱκανὸν ¹⁰ περὶ ἐμέ. Ἐπεί σά τε εἰς τὸ ἔδαφος, ¹¹ ⁷
καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; ¹² Ἐγὼ δὲ ⁸
ἀπεκρίθην, Τίς εἶ, κύριε; Εἶπέν τε πρὸς με, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ¹³ ὃν
σὺ διώκεις. ¹² Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, ¹⁴ καὶ ἔμφοβοι ¹⁵ ⁹
ἐγένοντο: τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. Εἶπον δέ, Τί ποιήσω, ¹⁰
κύριε; Ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρὸς με, Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν: ² κάκει ¹⁶ σοι
λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακται ¹⁷ σοι ποιῆσαι. Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ¹⁸ ¹¹
ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ¹⁹ ὑπὸ τῶν συνόντων ²⁰ μοι,
ἦλθον εἰς Δαμασκόν. ² Ἀνανίας ²¹ δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς ²² κατὰ τὸν νόμον, ¹²

¹ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ² Δαμασκός, οὗ, ἡ, Damascus. ³ ἐκεῖσε, there. ⁴ δέω, bind, tie. ⁵ τιμωρέω, punish. ⁶ ἐγγίζω, come near, approach. ⁷ μεσημβρία, ας, ἡ, midday, noon. ⁸ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ⁹ περιαστράπτω, shine around, flash around. ¹⁰ ἱκανός, sufficient, able. ¹¹ ἔδαφος, οὗς, τό, ground, base. ¹² διώκω, pursue, persecute. ¹³ Ναζωραῖος, οὗ, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁴ θεάομαι, look at, behold. ¹⁵ ἔμφοβος, terrified, frightened. ¹⁶ κάκει, and there. ¹⁷ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁸ ἐμβλέπω, look at, look into. ¹⁹ χειραγωγέω, lead by the hand. ²⁰ σύνειμι, be with, come together. ²¹ Ἀνανίας, οὗ, ὁ, Ananias. ²² εὐσεβής, pious, devout.

μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων¹ Ἰουδαίων, ἔλθων πρὸς με καὶ 13
ἐπιστὰς² εἶπέν μοι, Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον.³ Καγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα³
εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό⁴ σε γνῶναι τὸ 14
θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ. Ὅτι ἔση μάρτυς⁵ αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώρακας καὶ 15
ἤκουσας. Καὶ νῦν τί μέλλεις; Ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλousai⁶ τὰς ἁμαρτίας 16
σου, ἐπικαλεσάμενος⁷ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου. Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι⁸ εἰς 17
Ἱερουσαλήμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει,⁹ καὶ 18
ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι, Σπεῦσον¹⁰ καὶ ἔξελθε ἐν τάχει¹¹ ἐξ Ἱερουσαλήμ: διότι¹²
οὐ παραδέχονται¹³ σου τὴν μαρτυρίαν¹⁴ περὶ ἐμοῦ. Καγὼ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ 19
ἐπίστανται¹⁵ ὅτι ἐγὼ ἡμῖν φυλακίζων¹⁶ καὶ δέρων¹⁷ κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς
πιστεύοντας ἐπὶ σέ: καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο¹⁸ τὸ αἷμα Στεφάνου¹⁹ τοῦ μάρτυρός⁵ σου, 20

¹ κατοικέω, inhabit, dwell. ² ἐφίστημι, stand over, come upon. ³ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ⁴ προχειρίζομαι, determine, appoint. ⁵ μάρτυς, υἱός, ὁ, witness. ⁶ ἀπολούω, wash off, wash away. ⁷ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁸ ὑποστρέφω, return, turn back. ⁹ ἐκστασις, εὐωχία, ἡ, bewilderment, ecstasy. ¹⁰ σπεύδω, hasten, urge on. ¹¹ τάχος, οὐς, τό, speed, quickness. ¹² διότι, because, on this account. ¹³ παραδέχομαι, receive, accept. ¹⁴ μαρτυρία, ας, ἡ, testimony, witness. ¹⁵ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁶ φυλακίζω, take into custody, imprison. ¹⁷ δέρω, beat, flay. ¹⁸ ἐκχέω, pour out, shed. ¹⁹ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland.

καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστῶς¹ καὶ συνευδοκῶν² τῇ ἀναιρέσει³ αὐτοῦ, φυλάσσω⁴ τὰ
 ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων⁵ αὐτόν. Καὶ εἶπεν πρὸς με, Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη 21
 μακρὰν⁶ ἐξαποστελῶ⁷ σε.

Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι⁸ τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν⁹ τὴν φωνὴν αὐτῶν 22
 λέγοντες, Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκεν¹⁰ αὐτὸν ζῆν. 23
 Κραζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων¹¹ τὰ ἱμάτια, καὶ κονιορτὸν¹² βαλλόντων
 εἰς τὸν ἀέρα,¹³ ἐκέλευσεν¹⁴ αὐτὸν ὁ χιλιάρχος¹⁵ ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν,¹⁶ 24
 εἰπὼν μάστιξιν¹⁷ ἀνετάζεσθαι¹⁸ αὐτόν, ἵνα ἐπιγινῶ¹⁹ δι' ἣν αἰτίαν²⁰ οὕτως
 ἐπεφώνουν²¹ αὐτῷ. Ὡς δὲ προέτεινεν²² αὐτὸν τοῖς ἱμασίν,²³ εἶπεν πρὸς τὸν 25
 ἐστῶτα ἑκατόνταρχον²⁴ ὁ Παῦλος, Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον²⁵ καὶ ἀκατάκριτον²⁶
 ἔξεστιν²⁷ ὑμῖν μαστίζειν;²⁸ Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος,²⁴ προσελθὼν 26

¹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ² συνευδοκέω, consent, approve. ³ ἀναιρέσεις, εως, ή, murder, killing. ⁴ φυλάσσω, guard, keep. ⁵ ἀναιρέω, take up, kill. ⁶ μακράν, far away. ⁷ ἐξαποστέλλω, send forth. ⁸ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁹ ἐπαίρω, lift up, raise. ¹⁰ καθήκω, be proper or fitting, it is fitting. ¹¹ ῥιπτέω, throw away. ¹² κονιορτός, οὔ, ό, dust. ¹³ ἀήρ, ος, ό, air. ¹⁴ κελεύω, order, command. ¹⁵ χιλιάρχος, ου, ό, military tribune, captain. ¹⁶ παρεμβολή, ης, ή, camp, army. ¹⁷ μάστιξ, ιγος, ή, whip, scourge. ¹⁸ ἀνετάζω, examine judicially. ¹⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ²⁰ αἰτία, ας, ή, cause, reason. ²¹ ἐπιφωνέω, cry out, shout. ²² προτείνω, stretch out, spread out. ²³ ἱμάς, άντος, ό, thong, strap. ²⁴ ἑκατοντάρχης, centurion. ²⁵ Ῥωμαῖος, ου, ό, Roman, Roman citizen. ²⁶ ἀκατάκριτος, uncondemned, without trial. ²⁷ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ²⁸ μαστίζω, whip, scourge.

ἀπήγγειλεν¹ τῷ χιλιάρχῳ² λέγων, Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν: ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος
 Ῥωμαῖός³ ἐστιν. Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος² εἶπεν αὐτῷ, Λέγε μοι, εἰ σὺ 27
 Ῥωμαῖός³ εἶ; Ὁ δὲ ἔφη, Ναί.⁴ Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος,² Ἐγὼ πολλοῦ 28
 κεφαλαίου⁵ τὴν πολιτείαν⁶ ταύτην ἐκτησάμην.⁷ Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη, Ἐγὼ δὲ καὶ
 γεγέννημαι. Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν⁸ ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν.⁹ 29
 Καὶ ὁ χιλιάρχος² δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς¹⁰ ὅτι Ῥωμαῖός³ ἐστιν, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν
 δεδεκώς.¹¹

Τῇ δὲ ἐπαύριον¹² βουλόμενος¹³ γινῶναι τὸ ἀσφαλές,¹⁴ τὸ τί κατηγορεῖται¹⁵ παρὰ 30
 τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν¹⁶ αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν,¹⁷ καὶ ἐκέλευσεν¹⁸ ἐλθεῖν τοὺς
 ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον¹⁹ αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν²⁰ τὸν Παῦλον ἔστησεν
 εἰς αὐτούς.

¹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ² χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ³ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ⁴ ναί, yes, truly. ⁵ κεφάλαιον, ου, τό, main thing, main point. ⁶ πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ⁷ κτάομαι, acquire, win. ⁸ ἀφίστημι, withdraw, depart. ⁹ ἀνετάζω, examine judicially. ¹⁰ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹¹ δέω, bind, tie. ¹² ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹³ βούλομαι, wish, will. ¹⁴ ἀσφαλής, certain, definite. ¹⁵ κατηγορέω, accuse, charge. ¹⁶ λύω, untie, loose. ¹⁷ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ¹⁸ κελεύω, order, command. ¹⁹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²⁰ κατάγω, bring down, lead down.

Ἀτενίσας¹ δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ² εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ **23**
 συνειδήσει³ ἀγαθῇ πεπολίτευμαι⁴ τῷ θεῷ ἄχρι⁵ ταύτης τῆς ἡμέρας. Ὁ δὲ **2**
 ἀρχιερεὺς Ἀνανίας⁶ ἐπέταξεν⁷ τοῖς παρεστῶσιν⁸ αὐτῷ τύπτειν⁹ αὐτοῦ τὸ στόμα.
 Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, Τύπτειν⁹ σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε¹⁰ **3**
 κεκονιαμένε¹¹· καὶ σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν¹²
 κελεύεις¹³ με τύπτεσθαι;⁹ Οἱ δὲ παρεστῶτες⁸ εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ **4**
 λοιδορεῖς;¹⁴ Ἔφη τε ὁ Παῦλος, Οὐκ ἤδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς· **5**
 γέγραπται γάρ, Ἄρχοντα¹⁵ τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.¹⁶ Γινὺς δὲ ὁ Παῦλος **6**
 ὅτι τὸ ἐν μέρος¹⁷ ἐστὶν Σαδδουκαίων,¹⁸ τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ
 συνεδρίῳ,² Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος
 καὶ ἀναστάσεως¹⁹ νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος, ἐγένετο **7**
 στάσις²⁰ τῶν Φαρισαίων, καὶ ἐσχίσθη²¹ τὸ πλῆθος.²² Σαδδουκαῖοι¹⁸ μὲν γὰρ **8**

¹ ἀτενίζω, gaze, stare. ² συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ³ συνειδήσις, εως, ή, conscience. ⁴ πολιτεύομαι, live one's life, live as a citizen. ⁵ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁶ Ἀνανίας, ου, ό, Ananias. ⁷ ἐπιτάσσω, command, give order. ⁸ παρίστημι, be present, stand by. ⁹ τύπτω, smite, beat. ¹⁰ τοῖχος, ου, ό, wall. ¹¹ κονιάω, whitewash. ¹² παρανομέω, break the law. ¹³ κελεύω, order, command. ¹⁴ λοιδορέω, abuse, revile. ¹⁵ ἄρχων, οντος, ό, ruler, prince. ¹⁶ κακῶς, badly, evilly. ¹⁷ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁸ Σαδδουκαῖος, ου, ό, Sadducee. ¹⁹ ἀνάστασις, εως, ή, resurrection, rising again. ²⁰ στάσις, εως, ή, standing, rebellion. ²¹ σχίζω, split, separate. ²² πλῆθος, ους, τό, multitude.

λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν,¹ μηδὲ ἄγγελον, μήτε² πνεῦμα: Φαρισαῖοι δὲ
 ὁμολογοῦσιν³ τὰ ἀμφοτέρω.⁴ Ἐγένετο δὲ κραυγὴ⁵ μεγάλη: καὶ ἀναστάντες οἱ⁹
 γραμματεῖς τοῦ μέρους⁶ τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο⁷ λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν
 εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ: εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ
 θεομαχῶμεν.⁸ Πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως,⁹ εὐλαβηθεὶς¹⁰ ὁ χιλιάρχος¹¹ μὴ¹⁰
 διασπασθῇ¹² ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσεν¹³ τὸ στράτευμα¹⁴ καταβῆναι καὶ
 ἀρπάσαι¹⁵ αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.¹⁶

Τῇ δὲ ἐπιούσῃ¹⁷ νυκτὶ ἐπιστὰς¹⁸ αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν, Θάρσει¹⁹ Παῦλε: ὥς γὰρ¹¹
 διεμαρτύρω²⁰ τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην²¹
 μαρτυρῆσαι.

¹ ἀνάστασις, εως, ἦ, resurrection, rising again. ² μήτε, neither, nor. ³ ὁμολογέω, confess, profess. ⁴ ἀμφοτέροι, both, both of two. ⁵ κραυγή, ἦς, ἦ, outcry, crying. ⁶ μέρος, ους, τό, part, portion. ⁷ διαμάχομαι, contend sharply, strive greatly. ⁸ θεομαχέω, fight against God. ⁹ στάσις, εως, ἦ, standing, rebellion. ¹⁰ εὐλαβέομαι, reverence, respect. ¹¹ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹² διασπάω, tear apart, burst. ¹³ κελεύω, order, command. ¹⁴ στράτευμα, τος, τό, expedition, army. ¹⁵ ἀρπάζω, seize, snatch. ¹⁶ παρεμβολή, ἦς, ἦ, camp, army. ¹⁷ ἐπιούσα, ης, ἦ, next day. ¹⁸ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁹ θαρσέω, of good courage, of good cheer. ²⁰ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ²¹ Ῥώμη, ης, ἦ, Rome, strength.

Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν,¹ ἀνεθεμάτισαν 12
 ἑαυτούς, λέγοντες μήτε³ φαγεῖν μήτε³ πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. 13
 Ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα⁴ οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν⁵ πεποιηκότες: 14
 οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον, Ἀναθέματι
 ἀνεθεματίσαμεν² ἑαυτούς, μηδενὸς γεύσασθαι⁷ ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν
 Παῦλον. Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε⁸ τῷ χιλιάρχῳ⁹ σὺν τῷ συνεδρίῳ,¹⁰ ὅπως 15
 αὔριον¹¹ αὐτὸν καταγάγῃ¹² πρὸς ὑμᾶς, ὥς μέλλοντας διαγινώσκειν¹³
 ἀκριβέστερον¹⁴ τὰ περὶ αὐτοῦ: ἡμεῖς δέ, πρὸ¹⁵ τοῦ ἐγγίσαι¹⁶ αὐτόν, ἑτοιμοί¹⁷
 ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν¹⁸ αὐτόν. Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς¹⁹ Παύλου τὸ 16
 ἔνεδρον,²⁰ παραγενόμενος²¹ καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολήν,²² ἀπήγγειλεν²³ τῷ
 Παύλῳ. Προσκαλεσάμενος²⁴ δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν ἑκατοντάρχων²⁵ ἔφη, Τὸν 17
 νεανίαν²⁶ τοῦτον ἀπάγαγε²⁷ πρὸς τὸν χιλιάρχον: ἔχει γὰρ τι ἀπαγγεῖλαι²³ αὐτῷ. 18

¹ συστροφή, ἥς, ἡ, unruly gathering, conspiracy. ² ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ³ μήτε, neither, nor. ⁴ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁵ συνωμοσία, ας, ἡ, conspiracy, plot. ⁶ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ⁷ γεύομαι, taste, experience. ⁸ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ⁹ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹⁰ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹¹ αὔριον, tomorrow. ¹² κατάγω, bring down, lead down. ¹³ διαγινώσκω, distinguish, decide. ¹⁴ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹⁵ πρό, before (gen), before. ¹⁶ ἐγγίζω, come near, approach. ¹⁷ ἑτοιμος, ready, prepared. ¹⁸ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁹ ἀδελφή, ἥς, ἡ, sister. ²⁰ ἔνεδρον, ου, τό, ambush. ²¹ παραγίνομαι, come, arrive. ²² παρεμβολή, ἥς, ἡ, camp, army. ²³ ἀπαγγέλλω, announce, report. ²⁴ προσκαλέω, summon. ²⁵ ἑκατοντάρχης, centurion. ²⁶ νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ²⁷ ἀπάγω, lead away, lead.

Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν¹ αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον,² καὶ φησιν, Ὁ
δέσμιος³ Παῦλος προσκαλεσάμενός⁴ με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίαν⁵ ἀγαγεῖν
πρὸς σε, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. Ἐπιλαβόμενος⁶ δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ 19
χιλιάρχος,² καὶ ἀναχωρήσας⁷ κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο,⁸ Τί ἐστίν ὁ ἔχεις
ἀπαγγεῖλαί⁹ μοι; Εἶπεν δὲ ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο¹⁰ τοῦ ἐρωτῆσαί σε, ὅπως 20
αὔριον¹¹ εἰς τὸ συνέδριον¹² καταγάγῃς¹³ τὸν Παῦλον, ὡς μέλλοντά τι
ἀκριβέστερον¹⁴ πυνθάνεσθαι⁸ περὶ αὐτοῦ. Σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς: 21
ἐνεδρεύουσιν¹⁵ γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα,¹⁶ οἵτινες
ἀνεθεμάτισαν¹⁷ ἑαυτοὺς μήτε¹⁸ φαγεῖν μήτε¹⁸ πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν¹⁹ αὐτόν: καὶ
νῦν ἔτοιμοί²⁰ εἰσιν προσδεχόμενοι²¹ τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. Ὁ μὲν οὖν 22
χιλιάρχος² ἀπέλυσεν τὸν νεανίαν,⁵ παραγγείλας²² Μηδενὶ ἐκλαλῆσαι²³ ὅτι
ταῦτα ἐνεφάνισας²⁴ πρὸς με. Καὶ προσκαλεσάμενος⁴ δύο τινὰς τῶν 23

¹ παραλαμβάνω, receive, take. ² χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ³ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁴ προσκαλέω, summon. ⁵ νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ⁶ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ⁷ ἀναχωρέω, depart, withdraw. ⁸ πυνθάνομαι, inquire, ask. ⁹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁰ συντίθημι, agree, make an agreement. ¹¹ αὔριον, tomorrow. ¹² συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹³ κατάγω, bring down, lead down. ¹⁴ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹⁵ ἐνεδρεύω, lie in wait, plot. ¹⁶ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁷ ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ¹⁸ μήτε, neither, nor. ¹⁹ ἀναιρέω, take up, kill. ²⁰ ἔτοιμος, ready, prepared. ²¹ προσδέχομαι, receive, wait for. ²² παραγγέλλω, order, command. ²³ ἐκλαλέω, tell, speak out. ²⁴ ἐμφανίζω, manifest, disclose.

ἐκατοντάρχων¹ εἶπεν, Ἐτοιμάσατε² στρατιώτας³ διακοσίους⁴ ὅπως πορευθῶσιν
 ἕως Καισαρείας,⁵ καὶ ἵππεῖς⁶ ἑβδομήκοντα,⁷ καὶ δεξιολάβους⁸ διακοσίους,⁴ ἀπὸ
 τρίτης ὥρας τῆς νυκτός· κτήνη⁹ τε παραστήσαι,¹⁰ ἵνα ἐπιβιβάσαντες¹¹ τὸν 24
 Παῦλον διασώσωσιν¹² πρὸς Φήλικα¹³ τὸν ἡγεμόνα·¹⁴ γράψας ἐπιστολὴν¹⁵ 25
 περιέχουσιν¹⁶ τὸν τύπον¹⁷ τοῦτον:

Κλαύδιος¹⁸ Λυσίας¹⁹ τῷ κρατίστῳ²⁰ ἡγεμόνι¹⁴ Φήλικι¹³ χαίρειν. Τὸν ἄνδρα τοῦτον 26
 συλληφθέντα²¹ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι²² ὑπ' αὐτῶν,
 ἐπιστὰς²³ σὺν τῷ στρατεύματι²⁴ ἐξειλόμην²⁵ αὐτόν, μαθὼν²⁶ ὅτι Ῥωμαῖός²⁷ ἐστιν.
 Βουλόμενος²⁸ δὲ γινῶναι τὴν αἰτίαν²⁹ δι' ἣν ἐνεκάλουν³⁰ αὐτῷ, κατήγαγον³¹ 28
 αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον³² αὐτῶν· ὃν εὔρον ἐγκαλούμενον³⁰ περὶ ζητημάτων³³ τοῦ 29
 νόμου αὐτῶν, μηδὲν ἄξιον³⁴ θανάτου ἢ δεσμῶν³⁵ ἐγκλημα³⁶ ἔχοντα. 30

¹ ἐκατοντάρχης, centurion. ² ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ³ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ⁴ διακόσιοι, two hundred, 200. ⁵ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁶ ἵππεύς, ἑως, ὁ, horseman, cavalryman. ⁷ ἑβδομήκοντα, seventy, 70. ⁸ δεξιόλαβος, ου, ὁ, one posted on the right hand. ⁹ κτήνος, ους, τό, beast of burden. ¹⁰ παρίστημι, be present, stand by. ¹¹ ἐπιβιβάζω, put on, place upon. ¹² διασώζω, save, bring safely to. ¹³ Φήλιξ, ικος, ὁ, Felix. ¹⁴ ἡγεμών, ὄνος, ὁ, governor, leader. ¹⁵ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁶ περιέχω, surround, seize. ¹⁷ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹⁸ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ¹⁹ Λυσίας, ου, ὁ, Lysias, Claudius Lysias. ²⁰ κράτιστος, most noble, most excellent. ²¹ συλλαμβάνω, take, conceive. ²² ἀναιρέω, take up, kill. ²³ ἐφίστημι, stand over, come upon. ²⁴ στράτευμα, τος, τό, expedition, army. ²⁵ ἐξαιρέω, take out, deliver. ²⁶ μανθάνω, learn, ascertain. ²⁷ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ²⁸ βούλομαι, wish, will. ²⁹ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ³⁰ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ³¹ κατάγω, bring down, lead down. ³² συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ³³ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ³⁴ ἄξιος, worthy, deserving. ³⁵ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ³⁶ ἐγκλημα, τος, τό, accusation, charge.

Μηνυθείσης¹ δέ μοι ἐπιβουλῆς² εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν
 Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς³ ἔπεμψα πρὸς σε, παραγγείλας⁴ καὶ τοῖς κατηγόροις⁵ λέγειν
 τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. Ἔρρωσο.⁶

Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται,⁷ κατὰ τὸ διατεταγμένον⁸ αὐτοῖς, ἀναλαβόντες⁹ τὸν 31
 Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.¹⁰ Τῇ δὲ ἐπαύριον¹¹ 32
 ἔασαντες¹² τοὺς ἵππεῖς¹³ πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν¹⁴ εἰς τὴν
 παρεμβολήν·¹⁵ οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν,¹⁶ καὶ ἀναδόντες¹⁷ τὴν 33
 ἐπιστολὴν¹⁸ τῷ ἡγεμόνι,¹⁹ παρέστησαν²⁰ καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. Ἀναγνοὺς²¹ δὲ ὁ 34
 ἡγεμὼν,¹⁹ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας²² ἐπαρχίας²³ ἐστίν, καὶ πυθόμενος²⁴ ὅτι ἀπὸ
 Κιλικίας,²⁵ Διακούσομαί²⁶ σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί⁵ σου παραγένωνται.²⁷ 35
 Ἐκέλευσέν²⁸ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ²⁹ Ἡρώδου³⁰ φυλάσσεσθαι.³¹

¹ μηνύω, make known, report. ² ἐπιβουλὴ, ἥς, ἡ, plot, plot against. ³ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ⁴ παραγγέλλω, order, command. ⁵ κατήγορος, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ⁶ ῥώννυμι, strengthen, farewell. ⁷ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ⁸ διατάσσω, command, give orders to. ⁹ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹⁰ Ἀντιπατρίς, ἰδος, ἡ, Antipatris. ¹¹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹² ἔάω, permit, allow. ¹³ ἵππεύς, ἑως, ὁ, horseman, cavalryman. ¹⁴ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁵ παρεμβολή, ἥς, ἡ, camp, army. ¹⁶ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁷ ἀναδίδωμι, deliver, hand over. ¹⁸ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁹ ἡγεμὼν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ²⁰ παρίστημι, be present, stand by. ²¹ ἀναγινώσκω, read. ²² ποῖος, what sort of? what? of what sort. ²³ ἐπαρχία, ας, ἡ, sphere of duty, province. ²⁴ πυνθάνομαι, inquire, ask. ²⁵ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ²⁶ διακούω, give a hearing, hear throughout. ²⁷ παραγίνομαι, come, arrive. ²⁸ κελεύω, order, command. ²⁹ πραιτώριον, ου, τό, palace (of the governor). ³⁰ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ³¹ φυλάσσω, guard, keep.

Μετὰ δὲ πέντε¹ ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας² μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ **24**

ῥήτορος³ Τερτύλλου⁴ τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν⁵ τῷ ἡγεμόνι⁶ κατὰ τοῦ Παύλου.

Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν⁷ ὁ Τέρτυλλος⁴ λέγων, **2**

Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες⁸ διὰ σοῦ, καὶ κατορθωμάτων⁹ γινομένων τῷ ἔθνει

τούτῳ διὰ τῆς σῆς¹⁰ προνοίας,¹¹ πάντῃ¹² τε καὶ πανταχοῦ¹³ ἀποδεχόμεθα,¹⁴ **3**

κράτιστε¹⁵ Φῆλιξ,¹⁶ μετὰ πάσης εὐχαριστίας.¹⁷ Ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλείον σε **4**

ἐγκόπτω,¹⁸ παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως¹⁹ τῇ σῇ¹⁰ ἐπιεικείᾳ.²⁰ **5**

Εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμόν,²¹ καὶ κινοῦντα²² στάσιν²³ πᾶσιν τοῖς

Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην,²⁴ πρωτοστάτην²⁵ τε τῆς τῶν Ναζωραίων²⁶

αἰρέσεως²⁷· ὅς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασεν²⁸ βεβηλῶσαι²⁹· ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν³⁰· **6**

παρ' οὗ δυνήσῃ, αὐτὸς ἀνακρίνας,³¹ περὶ πάντων τούτων ἐπιγινῶναι³² ὧν ἡμεῖς

¹ πέντε, five, 5. ² Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ³ ῥήτωρ, ορος, ὁ, advocate, attorney. ⁴ Τέρτυλλος, ου, ὁ, Tertullus. ⁵ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ⁶ ἡγεμόν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ⁷ κατηγορέω, accuse, charge. ⁸ τυγχάνω, obtain, happen. ⁹ κατορθώμα, anything happily and successfully accomplished. ¹⁰ σός, your, yours. ¹¹ πρόνοια, ας, ἡ, forethought, foresight. ¹² πάντῃ, in every way. ¹³ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁴ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ¹⁵ κράτιστος, most noble, most excellent. ¹⁶ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ¹⁷ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁸ ἐγκόπτω, impede, detain. ¹⁹ συντόμως, briefly, concisely. ²⁰ ἐπιείκεια, ας, ἡ, kindness, gentleness. ²¹ λοιμός, οὔ, ὁ, pestilence, plague. ²² κινέω, move, stir. ²³ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ²⁴ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ²⁵ πρωτοστάτης, ου, ὁ, leader, ringleader. ²⁶ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ²⁷ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ²⁸ πειράζω, test, tempt. ²⁹ βεβηλόω, profane, desecrate. ³⁰ κρατέω, grasp, lay hold of. ³¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ³² ἐπιγινώσκω, recognise, come to know.

κατηγοροῦμεν¹ αὐτοῦ. Συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες² ταῦτα 9
οὕτως ἔχειν.

Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος³ αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος⁴ λέγειν, 10

Ἐκ πολλῶν ἐτῶν⁵ ὄντα σε κριτὴν⁶ τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος,⁷ εὐθυμότερον⁸ τὰ
περὶ ἑμαυτοῦ⁹ ἀπολογοῦμαι,¹⁰ δυναμένου σου γνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι 11
ἡμέραι δεκαδύο,¹¹ ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλὴμ: καὶ οὐτε ἐν τῷ 12
ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινα διαλεγόμενον¹² ἢ ἐπισύστασιν¹³ ποιοῦντα ὄχλου, οὐτε
ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὐτε κατὰ τὴν πόλιν. Οὐτε παραστήσαι¹⁴ με δύνανται περὶ 13
ᾧ νῦν κατηγοροῦσιν¹ μου. Ὁμολογῶ¹⁵ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν 14
λέγουσιν αἵρεσιν,¹⁶ οὕτως λατρεύω¹⁷ τῷ πατρώῳ¹⁸ θεῷ, πιστεύων πᾶσιν τοῖς
κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς προφήταις γεγραμμένοις: ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεόν, ἦν 15

¹ κατηγορέω, accuse, charge. ² φάσκω, affirm, assert. ³ νεύω, nod, beckon (as a sign). ⁴ ἡγεμών, ὄνος, ὁ, governor, leader. ⁵ ἔτος, οὗς, τό, year. ⁶ κριτής, οὗ, ὁ, judge. ⁷ ἐπίσταμαι, understand, know. ⁸ εὐθυμος, cheerful, encouraged. ⁹ ἑμαυτοῦ, of myself. ¹⁰ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹¹ δεκαδύο, twelve, 12. ¹² διαλέγομαι, dispute, reason. ¹³ ἐπισύστασις, εὖς, ἦ, gathering, concourse. ¹⁴ παρίστημι, be present, stand by. ¹⁵ ὁμολογέω, confess, profess. ¹⁶ αἵρεσις, εὖς, ἦ, choice, faction. ¹⁷ λατρεύω, serve, worship. ¹⁸ πατρώος, paternal, received from one's father.

καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται,¹ ἀνάστασιν² μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε
καὶ ἀδίκων.³ Ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ,⁴ ἀπρόσκοπον⁵ συνείδησιν⁶ ἔχων πρὸς 16
τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. Δι' ἐτῶν⁷ δὲ πλειόνων παρεγενόμην⁸ 17
ἐλεημοσύνας⁹ ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς¹⁰ ἐν οἷς εὗρόν με 18
ἡγνισμένον¹¹ ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου,¹² τινὲς ἀπὸ τῆς
Ἀσίας¹³ Ἰουδαῖοι· οὓς δεῖ ἐπὶ σοῦ παρεῖναι¹⁴ καὶ κατηγορεῖν¹⁵ εἴ τι ἔχοιεν πρὸς με. 19
Ἦ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, τί εὗρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα,¹⁶ στάντος μου ἐπὶ τοῦ 20
συνεδρίου,¹⁷ ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἧς ἔκραξα ἐστῶς ἐν αὐτοῖς, ὅτι Περὶ 21
ἀναστάσεως² νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον¹⁸ ὑφ' ὑμῶν.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ¹⁹ ἀνεβάλετο²⁰ αὐτούς, ἀκριβέστερον²¹ εἰδὼς τὰ περὶ 22
τῆς ὁδοῦ, εἰπὼν, Ὅταν Λυσίας²² ὁ χιλιάρχος²³ καταβῇ, διαγνώσομαι²⁴ τὰ καθ'

¹ προσδέχομαι, receive, wait for. ² ἀνάστασις, εὐω, ἡ, resurrection, rising again. ³ ἀδικος, unjust, unrighteous. ⁴ ἀσκέω, practice, engage in. ⁵ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ⁶ συνείδησις, εὐω, ἡ, conscience. ⁷ ἔτος, οὐς, τό, year. ⁸ παραγίνομαι, come, arrive. ⁹ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁰ προσφορά, ᾧς, ἡ, offering, sacrifice. ¹¹ ἀγνίζω, purify, cleanse. ¹² θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot. ¹³ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁴ παρῆμι, be present, have arrived. ¹⁵ κατηγορέω, accuse, charge. ¹⁶ ἀδίκημα, τος, τό, wrong, injury. ¹⁷ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹⁸ σήμερον, today, now. ¹⁹ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ²⁰ ἀναβάλλω, postpone, defer. ²¹ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ²² Λυσίας, ου, ὁ, Lysias, Claudius Lysias. ²³ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ²⁴ διαγινώσκω, distinguish, decide.

ὕμᾱς· διαταξάμενός¹ τε τῷ ἑκατοντάρχη² τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον, ἔχειν τε 23

ἄνεσιν,³ καὶ μηδένα κωλύειν⁴ τῶν ιδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν⁵ ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τινάς, παραγενόμενος⁶ ὁ Φῆλιξ⁷ σὺν Δρουσίλλῃ⁸ τῇ γυναικί 24

οὔσῃ Ἰουδαία, μετεπέμψατο⁹ τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς

χριστὸν πίστεως. Διαλεγόμενου¹⁰ δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας¹¹ 25

καὶ τοῦ κρίματος¹² τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμβοβος¹³ γενόμενος ὁ Φῆλιξ⁷

ἀπεκρίθη, Τὸ νῦν ἔχον πορεύου· καιρὸν δὲ μεταλαβὼν¹⁴ μετακαλέσομαί¹⁵ σε· 26

ἅμα¹⁶ καὶ ἐλπίζων¹⁷ ὅτι χρήματα¹⁸ δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, ὅπως λύσῃ

αὐτόν· διὸ καὶ πυκνότερον²⁰ αὐτὸν μεταπεμπόμενος⁹ ὠμίλει²¹ αὐτῷ. Διετίας²² 27

δὲ πληρωθείσης, ἔλαβεν διάδοχον²³ ὁ Φῆλιξ⁷ Πόρκιον²⁴ Φῆστον·²⁵ θέλων τε

¹ διατάσσω, command, give orders to. ² ἑκατοντάρχης, centurion. ³ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ⁴ κωλύω, forbid, hinder. ⁵ ὑπηρετέω, serve, minister to. ⁶ παραγίνομαι, come, arrive. ⁷ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ⁸ Δρουσίλλα, ης, ἡ, Drusilla. ⁹ μεταπέμπω, send for, summon. ¹⁰ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹¹ ἐγκράτεια, ας, ἡ, mastery, self-control. ¹² κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ¹³ ἔμβοβος, terrified, frightened. ¹⁴ μεταλαμβάνω, partake of, share. ¹⁵ μετακαλέω, send for. ¹⁶ ἅμα, at the same time. ¹⁷ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁸ χρῆμα, τος, τό, wealth, money. ¹⁹ λύω, untie, loose. ²⁰ πυκνός, frequent, numerous. ²¹ ὁμιλέω, converse, speak. ²² διετία, ας, ἡ, space of two years, two years. ²³ διάδοχος, ου, ὁ, successor. ²⁴ Πόρκιος, ου, ὁ, Porcius. ²⁵ Φῆστος, ου, ὁ, Festus.

χάριτας καταθέσθαι¹ τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ² κατέλιπεν³ τὸν Παῦλον
δεδεμένον.⁴

Φῆστος⁵ οὖν ἐπιβὰς⁶ τῇ ἐπαρχίᾳ,⁷ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ **25**

Καισαρείας.⁸ Ἐνεφάνισαν⁹ δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων **2**

κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως **3**

μεταπέμψηται¹⁰ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν¹¹ ποιοῦντες ἀνελεῖν¹² αὐτόν

κατὰ τὴν ὁδόν. Ὁ μὲν οὖν Φῆστος⁵ ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν **4**

Καισαρείᾳ,⁸ ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει¹³ ἐκπορεύεσθαι.¹⁴ Οἱ οὖν δυνατοὶ¹⁵ ἐν **5**

ὑμῖν, φησὶν, συγκαταβαίντες,¹⁶ εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, κατηγορεῖτωσαν¹⁷

αὐτοῦ.

¹ κατατίθηναι, lay (down), place. ² Φῆλιξ, ἱκος, ὁ, Felix. ³ καταλείπω, leave, leave behind. ⁴ δέω, bind, tie. ⁵ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ⁶ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ⁷ ἐπαρχία, ας, ἡ, sphere of duty, province. ⁸ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁹ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ¹⁰ μεταπέμπω, send for, summon. ¹¹ ἐνέδρα, ας, ἡ, ambush, plot. ¹² ἀναιρέω, take up, kill. ¹³ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ¹⁴ ἐκπορεύομαι, go out, come out. ¹⁵ δυνατός, powerful, possible. ¹⁶ συγκαταβαίνω, go down with someone, go down with. ¹⁷ κατηγορέω, accuse, charge.

Διατρίψας¹ δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα,² καταβὰς εἰς Καισάρειαν,³ τῇ 6
ἐπαύριον⁴ καθίσας⁵ ἐπὶ τοῦ βήματος⁶ ἐκέλευσεν⁷ τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. 7
Παραγενομένου⁸ δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν⁹ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες
Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα¹⁰ αἰτιώματα¹¹ φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ
ἴσχυον¹² ἀποδείξαι,¹³ ἀπολογουμένου¹⁴ αὐτοῦ ὅτι Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν 8
Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς Καίσαρά¹⁵ τι ἥμαρτον.¹⁶ Ὁ Φῆστος¹⁷ δὲ 9
τοῖς Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι,¹⁸ ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν, Θέλεις
εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς, ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ; Εἶπεν δὲ ὁ 10
Παῦλος, Ἐπὶ τοῦ βήματος⁶ Καίσαρος¹⁵ ἐστώς εἰμι, οὗ¹⁹ με δεῖ κρίνεσθαι:
Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα,²⁰ ὥς καὶ σὺ κάλλιον²¹ ἐπιγινώσκεις.²² Εἰ μὲν γὰρ 11
ἀδικῶ²⁰ καὶ ἄξιον²³ θανάτου πέπραχά²⁴ τι, οὐ παραιτοῦμαι²⁵ τὸ ἀποθανεῖν: εἰ δὲ
οὐδὲν ἐστίν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν²⁶ μου, οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι.

¹ διατρίβω, continue, tarry. ² δέκα, ten, 10. ³ Καισάρεια, ας, ή, Caesarea. ⁴ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ⁵ καθίζω, seat, sit. ⁶ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁷ κελεύω, order, command. ⁸ παραγίνομαι, come, arrive. ⁹ περιῖστημι, stand around, avoid. ¹⁰ βαρὺς, heavy, burdensome. ¹¹ αἰτίωμα, τος, τό, charge, complaint. ¹² ἰσχύω, be strong, able. ¹³ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹⁴ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹⁵ Καίσαρ, ος, ό, Caesar. ¹⁶ ἁμαρτάνω, I sinned. ¹⁷ Φῆστος, ου, ό, Festus. ¹⁸ κατατίθηναι, lay (down), place. ¹⁹ οὗ, where, when. ²⁰ ἀδικέω, do wrong, harm. ²¹ κάλλιον, very well. ²² ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ²³ ἄξιος, worthy, deserving. ²⁴ πράσσω, do, perform. ²⁵ παραιτόμαι, make excuse, refuse. ²⁶ κατηγορέω, accuse, charge. ²⁷ χαρίζομαι, give freely, forgive.

Καίσαρα¹ ἐπικαλοῦμαι.² Τότε ὁ Φῆστος³ συλλαλήσας⁴ μετὰ τοῦ συμβουλίου⁵ 12

ἀπεκρίθη, Καίσαρα¹ ἐπικέκλησαι; Ἐπὶ Καίσαρα¹ πορεύσῃ.

Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων⁶ τινῶν, Ἀγρίππας⁷ ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη⁸ 13

κατήντησαν⁹ εἰς Καισάρειαν,¹⁰ ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον.³ Ὡς δὲ πλείους 14

ἡμέρας διέτριβεν¹¹ ἐκεῖ, ὁ Φῆστος³ τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο¹² τὰ κατὰ τὸν Παῦλον,

λέγων, Ἄνὴρ τίς ἐστιν καταλελειμμένος¹³ ὑπὸ Φήλικος¹⁴ δέσμιος,¹⁵ περὶ οὗ, 15

γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν¹⁶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι

τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην.¹⁷ Πρὸς οὓς ἀπεκρίθην, ὅτι οὐκ 16

ἔστιν ἔθος¹⁸ Ῥωμαίοις¹⁹ χαρίζεσθαι²⁰ τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν,²¹ πρὶν²² ἢ ὁ

κατηγορούμενος²³ κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγοροὺς,²⁴ τόπον τε ἀπολογίας

λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος.²⁶ Συνελθόντων²⁷ οὖν αὐτῶν ἐνθάδε,²⁸ ἀναβολὴν²⁹ 17

¹ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ² ἐπικαλέω, call upon, invoke. ³ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ⁴ συλλαλέω, talk with, discuss. ⁵ συμβούλιον, ου, τό, counsel, council. ⁶ διαγίνομαι, go through, pass. ⁷ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ⁸ Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ⁹ καταντάω, come to, arrive. ¹⁰ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹¹ διατρίβω, continue, tarry. ¹² ἀνατίθηναι, set forth, declare. ¹³ καταλείπω, leave, leave behind. ¹⁴ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ¹⁵ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹⁶ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ¹⁷ δίκη, ης, ἡ, penalty, punishment. ¹⁸ ἔθος, ους, τό, custom. ¹⁹ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ²⁰ χαρίζομαι, give freely, forgive. ²¹ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ²² πρὶν, before, formerly. ²³ κατηγορέω, accuse, charge. ²⁴ κατήγορος, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ²⁵ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ²⁶ ἐγκλημα, τος, τό, accusation, charge. ²⁷ συνέρχομαι, come together, come or go with. ²⁸ ἐνθάδε, within, here. ²⁹ ἀναβολή, ης, ἡ, postponement, delay.

μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἐξῆς¹ καθίσας² ἐπὶ τοῦ βήματος,³ ἐκέλευσα⁴ ἀχθῆναι
τὸν ἄνδρα: περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι⁵ οὐδεμίαν αἰτίαν⁶ ἐπέφερον⁷ ὧν 18
ὑπενόουν⁸ ἐγώ, ζητήματα⁹ δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας¹⁰ εἶχον πρὸς 19
αὐτόν, καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος,¹¹ ὃν ἔφασκεν¹² ὁ Παῦλος ζῆν. 20
Ἀπορούμενος¹³ δὲ ἐγώ τὴν περὶ τούτου ζήτησιν,¹⁴ ἔλεγον, εἰ βούλοιτο¹⁵
πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, κάκει¹⁶ κρίνεσθαι περὶ τούτων. Τοῦ δὲ Παύλου 21
ἐπικαλεσαμένου¹⁷ τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ¹⁸ διάγνωσιν,¹⁹
ἐκέλευσα⁴ τηρεῖσθαι αὐτόν, ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.²⁰ Ἀγρίππας²¹ 22
δὲ πρὸς τὸν Φῆστον²² ἔφη, Ἐβουλόμην¹⁵ καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Ὁ
δέ, Αὔριον,²³ φησὶν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.

¹ ἐξῆς, next, next in order. ² καθίζω, seat, sit. ³ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁴ κελεύω, order, command. ⁵ κατήγορος, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ⁶ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ⁷ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ⁸ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ⁹ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ¹⁰ δεισιδαιμονία, ας, ἡ, religion, religion in general. ¹¹ θνήσκω, die, am dying. ¹² φάσκω, affirm, assert. ¹³ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ¹⁴ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ¹⁵ βούλομαι, wish, will. ¹⁶ κάκει, and there. ¹⁷ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹⁸ σεβαστός, revered, august. ¹⁹ διάγνωσις, εως, ἡ, decision, judicial examination. ²⁰ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ²¹ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ²² Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ²³ αὔριον, tomorrow.

Τῇ οὖν ἐπαύριον,¹ ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα² καὶ τῆς Βερνίκης³ μετὰ πολλῆς 23
φαντασίας,⁴ καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον,⁵ σὺν τε τοῖς χιλιάρχοις⁶ καὶ
ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν⁷ οὓσιν τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος⁸ τοῦ Φήστου,⁹
ἤχθη ὁ Παῦλος. Καί φησιν ὁ Φήστος,⁹ Ἀγρίππα² βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ 24
συμπαρόντες¹⁰ ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος¹¹ τῶν
Ἰουδαίων ἐνέτυχόν¹² μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε,¹³ ἐπιβοῶντες¹⁴ μὴ δεῖν
ζῆν αὐτὸν μηκέτι.¹⁵ Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος¹⁶ μηδὲν ἄξιον¹⁷ θανάτου αὐτὸν 25
πεπραχέναι,¹⁸ καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου¹⁹ τὸν Σεβαστόν,²⁰ ἔκρινα
πέμπειν αὐτόν. Περὶ οὗ ἀσφαλές²¹ τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. Διὸ 26
προήγαγον²² αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα²³ ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα,² ὅπως
τῆς ἀνακρίσεως²⁴ γενομένης σχῶ τι γράψαι. Ἄλογον²⁵ γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντα 27
δέσμιον,²⁶ μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας²⁷ σημᾶναι.²⁸

¹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ² Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ³ Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ⁴ φαντασία, ας, ἡ, pomp, pageantry. ⁵ ἀκροατήριον, ου, τό, auditorium, audience hall. ⁶ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁷ ἐξοχή, ης, ἡ, prominence, eminence. ⁸ κελεύω, order, command. ⁹ Φήστος, ου, ὁ, Festus. ¹⁰ συμπάρεμι, be together, be present with. ¹¹ πλῆθος, ους, τό, multitude. ¹² ἐντυγχάνω, entreat, intercede. ¹³ ἐνθάδε, within, here. ¹⁴ ἐπιβοᾶω, cry out to or against. ¹⁵ μηκέτι, no longer. ¹⁶ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁷ ἄξιος, worthy, deserving. ¹⁸ πράσσω, do, perform. ¹⁹ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²⁰ σεβαστός, revered, august. ²¹ ἀσφαλής, certain, definite. ²² προάγω, lead forth, go before. ²³ μάλιστα, especially, most of all. ²⁴ ἀνάκρισις, εως, ἡ, investigation, examination. ²⁵ ἄλογος, without reason, absurd. ²⁶ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ²⁷ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²⁸ σημαίνω, indicate, signify.

Ἀγρίππας¹ δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐπιτρέπεται² σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ³ λέγειν. **26**

Τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο,⁴ ἐκτείνας⁵ τὴν χεῖρα,

Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι⁶ ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα,¹ ἡγημαί⁷ **2**

ἐμαυτὸν⁸ μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι⁴ σήμερον:⁹ μάλιστα¹⁰ **3**

γνώστην¹¹ ὄντα σὲ πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἡθῶν¹² τε καὶ ζητημάτων:¹³ διὸ

δέομαί¹⁴ σου, μακροθύμως¹⁵ ἀκούσαι μου. Τὴν μὲν οὖν βίωσίν¹⁶ μου τὴν ἐκ **4**

νεότητος,¹⁷ τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱεροσολύμοις, ἴσασι

πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, προγινώσκοντές¹⁸ με ἄνωθεν,¹⁹ ἐὰν θέλωσιν μαρτυρεῖν, ὅτι **5**

κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην²⁰ αἵρεσιν²¹ τῆς ἡμετέρας²² θρησκείας²³ ἔζησα Φαρισαῖος.

Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ **6**

ἔστηκα κρινόμενος, εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον²⁴ ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ²⁵ νύκτα καὶ **7**

¹ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ² ἐπιτρέπω, permit, allow. ³ σεαυτοῦ, yourself, of you. ⁴ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ⁵ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ⁶ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ⁷ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁸ ἐμαυτοῦ, of myself. ⁹ σήμερον, today, now. ¹⁰ μάλιστα, especially, most of all. ¹¹ γνώστης, ου, ὁ, expert, one who knows. ¹² ἥθος, ους, τό, custom, habit. ¹³ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ¹⁴ δέομαι, ask, request. ¹⁵ μακροθύμως, patiently. ¹⁶ βίωσις, εως, ἡ, manner of life. ¹⁷ νεότης, ητος, ἡ, youth, youthfulness. ¹⁸ προγινώσκω, know beforehand. ¹⁹ ἄνωθεν, from above, again. ²⁰ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ²¹ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ²² ἡμέτερος, our, our own. ²³ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ²⁴ δωδεκάφυλον, ου, τό, twelve tribes. ²⁵ ἐκτένεια, ας, ἡ, perseverance, earnestness.

ἡμέραν λατρεῦον¹ ἐλπίζει² καταντῆσαι·³ περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι,⁴ βασιλεῦ
 Ἀγρίππα,⁵ ὑπὸ Ἰουδαίων. Τί ἄπιστον⁶ κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς 8
 ἐγείρει; Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἑμαυτῷ⁷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου⁸ δεῖν 9
 πολλὰ ἐναντία⁹ πράξαι·¹⁰ ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν 10
 ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς¹¹ κατέκλεισα,¹² τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν,
 ἀναιρουμένων¹³ τε αὐτῶν κατήνεγκα¹⁴ ψῆφον.¹⁵ Καὶ κατὰ πάσας τὰς 11
 συναγωγὰς πολλάκις¹⁶ τιμωρῶν¹⁷ αὐτούς, ἠνάγκαζον¹⁸ βλασφημεῖν·¹⁹ περισσῶς
 τε ἐμμαινόμενος²¹ αὐτοῖς, ἐδίωκον²² ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς καὶ 12
 πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν²³ μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς²⁴ τῆς παρὰ τῶν
 ἀρχιερέων, ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν²⁵ ὑπὲρ τὴν 13
 λαμπρότητα²⁶ τοῦ ἡλίου,²⁷ περιλάμψαν²⁸ με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ
 πορευομένους. Πάντων δὲ καταπεσόντων²⁹ ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν 14

¹ λατρεύω, serve, worship. ² ἐλπίζω, hope, hope for. ³ καταντάω, come to, arrive. ⁴ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ⁵ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ⁶ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁷ ἑμαυτοῦ, of myself. ⁸ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁹ ἐναντίος, opposite, hostile. ¹⁰ πράσσω, do, perform. ¹¹ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ¹² κατακλείω, shut up, lock up. ¹³ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁴ καταφέρω, bring down, against. ¹⁵ ψῆφος, ου, ἡ, small smooth stone, voting pebble. ¹⁶ πολλάκις, often, many times. ¹⁷ τιμωρέω, punish. ¹⁸ ἀναγκάζω, force, compel. ¹⁹ βλασφημέω, revile, blaspheme. ²⁰ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ²¹ ἐμμαίνομαι, be enraged, am madly enraged with. ²² διώκω, pursue, persecute. ²³ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ²⁴ ἐπιτροπή, ἡς, ἡ, permission, commission. ²⁵ οὐρανόθεν, from heaven. ²⁶ λαμπρότης, ητος, ἡ, shining, brilliance. ²⁷ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ²⁸ περιλάμπω, shine around. ²⁹ καταπίπτω, fall, fall down.

λαλοῦσαν πρὸς με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδὶ ¹ διαλέκτῳ, ² Σαούλ, Σαούλ, τί με
 διώκεις; ³ Σκληρόν ⁴ σοι πρὸς κέντρα ⁵ λακτίζειν. ⁶ Ἐγὼ δὲ εἶπον, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ ¹⁵
 δὲ εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. ³ Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στήθι ἐπὶ τοὺς ¹⁶
 πόδας σου: εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί ⁷ σε ὑπηρέτην ⁸ καὶ
 μάρτυρα ⁹ ὧν τε εἶδες ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρούμενός ¹⁰ σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ¹⁷
 τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ σε ἀποστέλλω, ἀνοίξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ¹⁸
 ὑποστρέψαι ¹¹ ἀπὸ σκοτόυς ¹² εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ¹³ ἐπὶ τὸν θεόν,
 τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ¹⁴ ἁμαρτιῶν, καὶ κληρὸν ¹⁵ ἐν τοῖς ἡγιασμένοις ¹⁶
 πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν, ¹⁷ βασιλεῦ Ἀγρίππα, ¹⁸ οὐκ ἐγενόμην ἀπειθής ¹⁹ τῇ ¹⁹
 οὐρανίῳ ²⁰ ὀπτασίᾳ, ²¹ ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ ²² πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς ²⁰
 πᾶσάν τε τὴν χώραν ²³ τῆς Ἰουδαίας, ²⁴ καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπαγγέλλων ²⁵ μετανοεῖν,
 καὶ ἐπιστρέφειν ²⁷ ἐπὶ τὸν θεόν, ἄξια ²⁸ τῆς μετανοίας ²⁹ ἔργα πράσσοντας. ³⁰ ²¹

¹ Ἑβραῖς, ἴδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic. ² διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ³ διώκω, pursue, persecute. ⁴ σκληρός, hard, rough. ⁵ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ⁶ λακτίζω, kick. ⁷ προχειρίζομαι, determine, appoint. ⁸ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ⁹ μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ¹⁰ ἐξαιρέω, take out, deliver. ¹¹ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹² σκοτός, ους, τό, darkness. ¹³ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹⁴ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹⁵ κληρος, ου, ὁ, lot, portion. ¹⁶ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁷ ὅθεν, from where, from which. ¹⁸ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ¹⁹ ἀπειθής, disobedient, unbelieving. ²⁰ οὐράνιος, heavenly, in heaven. ²¹ ὀπτασία, ας, ἡ, vision, supernatural appearance. ²² Δαμασκός, οῦ, ἡ, Damascus. ²³ χώρα, ας, ἡ, land, region. ²⁴ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ²⁵ ἀπαγγέλλω, announce, report. ²⁶ μετανοέω, repent, change my mind. ²⁷ ἐπιστρέφω, turn to, return. ²⁸ ἄξιος, worthy, deserving. ²⁹ μετένοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ³⁰ πράσσω, do, perform.

Ἔνεκα¹ τούτων οἱ Ἰουδαῖοί με συλλαβόμενοι² ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο³
 διαχειρίσασθαι.⁴ Ἐπικουρίας⁵ οὖν τυχών⁶ τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ, ἄχρι⁷ τῆς ἡμέρας 22
 ταύτης ἔστηκα μαρτυρόμενος⁸ μικρῷ⁹ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς¹⁰ λέγων ὧν
 τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς, εἰ παθητὸς¹¹ ὁ 23
 χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως¹² νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν¹³ τῷ λαῷ
 καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου,¹⁴ ὁ Φῆστος¹⁵ μεγάλη τῇ φωνῇ ἔφη, Μαίνῃ,¹⁶ 24
 Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα¹⁷ εἰς μανίαν¹⁸ περιτρέπει.¹⁹ Ὁ δέ, Οὐ μαίνομαι,¹⁶ 25
 φησὶν, κράτιστε²⁰ Φῆστε,¹⁵ ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης²¹ ῥήματα
 ἀποφθέγγομαι.²² Ἐπίσταται²³ γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ 26
 παρρησιαζόμενος²⁴ λαλῶ· λανθάνειν²⁵ γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν:

¹ ἔνεκεν, for the sake of, on account of. ² συλλαμβάνω, take, conceive. ³ πειράω, try, attempt. ⁴ διαχειρίζομαι, lay violent hands on, put to death. ⁵ ἐπικουρία, ας, ἡ, help, aid. ⁶ τυγχάνω, obtain, happen. ⁷ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁸ μαρτύρομαι, affirm, testify. ⁹ μικρός, small, little. ¹⁰ ἐκτός, aside from, besides. ¹¹ παθητός, subject to suffering. ¹² ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁴ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹⁵ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ¹⁶ μαίνομαι, rage, be furious. ¹⁷ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ¹⁸ μανία, ας, ἡ, madness, frenzy. ¹⁹ περιτρέπω, turn about, drive insane. ²⁰ κράτιστος, most noble, most excellent. ²¹ σωφροσύνη, ης, ἡ, self control, moderation. ²² ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ²³ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁴ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ²⁵ λανθάνω, escape notice, am hidden.

οὐ γὰρ ἐν γωνίᾳ¹ πεπραγμένον² τοῦτο. Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα,³ τοῖς 27
 προφήταις; Οἶδα ὅτι πιστεύεις. Ὁ δὲ Ἀγρίππας³ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐν 28
 ὀλίγῳ⁴ με πείθεις Χριστιανὸν⁵ γενέσθαι. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Εὐξαίμην⁶ ἂν τῷ 29
 θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ⁴ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς
 μου σήμερον,⁷ γενέσθαι τοιούτους ὅποῖος⁸ καὶ ἐγώ εἰμι, παρεκτὸς⁹ τῶν δεσμῶν¹⁰
 τούτων.

Καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν,¹¹ ἥ τε Βερνίκη,¹² καὶ 30
 οἱ συγκαθήμενοι¹³ αὐτοῖς· καὶ ἀναχωρήσαντες¹⁴ ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, 31
 λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἄξιον¹⁵ ἢ δεσμῶν¹⁰ πράσσει² ὁ ἄνθρωπος οὗτος. 32
 Ἀγρίππας³ δὲ τῷ Φήστῳ¹⁶ ἔφη, Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ
 ἐπεκέκλητο¹⁷ Καίσαρα.¹⁸

¹ γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ² πράσσω, do, perform. ³ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ⁴ ὀλίγος, little, few. ⁵ Χριστιανός, οὐ, ὁ, Christian. ⁶ εὐχομαι, pray, wish. ⁷ σήμερον, today, now. ⁸ ὅποῖος, what sort of, what kind of. ⁹ παρεκτός, except for, apart from. ¹⁰ δεσμός, οὐ, ὁ, chain, bond. ¹¹ ἡγεμὼν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ¹² Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ¹³ συγκαθήμεναι, sit with. ¹⁴ ἀναχωρέω, depart, withdraw. ¹⁵ ἄξιος, worthy, deserving. ¹⁶ Φήστος, ου, ὁ, Festus. ¹⁷ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹⁸ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar.

Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν¹ ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν,² παρεδίδουν τὸν τε Παῦλον **27**
καί τινας ἐτέρους δεσμώτας³ ἑκατοντάρχη,⁴ ὀνόματι Ἰουλίῳ,⁵ σπείρης⁶
Σεβαστῆς.⁷ Ἐπιβάντες⁸ δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῶ,⁹ μέλλοντες πλεῖν¹⁰ τοὺς κατὰ **2**
τὴν Ἀσίαν¹¹ τόπους, ἀνήχθημεν,¹² ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου¹³ Μακεδόνης¹⁴
Θεσσαλονικέως.¹⁵ Τῇ τε ἐτέρᾳ κατήχθημεν¹⁶ εἰς Σιδῶνα:¹⁷ φιланθρώπως¹⁸ τε ὁ **3**
Ἰούλιος⁵ τῷ Παύλῳ χρησάμενος¹⁹ ἐπέτρεψεν²⁰ πρὸς τοὺς φίλους²¹ πορευθέντα
ἐπιμελείας²² τυχεῖν.²³ Κάκειθεν²⁴ ἀναχθέντες¹² ὑπεπλεύσαμεν²⁵ τὴν Κύπρον,²⁶ **4**
διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους²⁷ εἶναι ἐναντίους.²⁸ Τό τε πέλαγος²⁹ τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν³⁰ **5**
καὶ Παμφυλίαν³¹ διαπλεύσαντες,³² κατήλθομεν³³ εἰς Μύρα³⁴ τῆς Λυκίας.³⁵ **6**
Κάκει³⁶ εὐρὼν ὁ ἑκατόνταρχος⁴ πλοῖον Ἀλεξανδρίνον³⁷ πλέον¹⁰ εἰς τὴν Ἰταλίαν,²
ἐνεβίβασεν³⁸ ἡμᾶς εἰς αὐτό. Ἐν ἱκαναῖς³⁹ δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες,⁴⁰ καὶ **7**

¹ ἀποπλέω, sail away. ² Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ³ δεσμώτης, ου, ὁ, prisoner, captive. ⁴ ἑκατοντάρχης, centurion. ⁵ Ἰούλιος, ου, ὁ, Julius. ⁶ σπεῖρα, ης, ἡ, cohort. ⁷ σεβαστός, revered, august. ⁸ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ⁹ Ἀδραμυττηνός, of Adramyttium. ¹⁰ πλέω, sail. ¹¹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹² ἀνάγω, lead up, restore. ¹³ Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ¹⁴ Μακεδών, ὄνος, ὁ, Macedonian. ¹⁵ Θεσσαλονικεύς, ἑως, ὁ, Thessalonian. ¹⁶ κατὰγω, bring down, lead down. ¹⁷ Σιδών, ὄνος, ἡ, Sidon. ¹⁸ φιλανθρώπως, benevolently, kindly. ¹⁹ χρᾶσθαι, use, make use of. ²⁰ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²¹ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ²² ἐπιμέλεια, ας, ἡ, care, attention. ²³ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁴ κάκειθεν, and thence, and from there. ²⁵ ὑποπλέω, sail under the shelter of, sail under. ²⁶ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ²⁷ ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ²⁸ ἐναντίος, opposite, hostile. ²⁹ πέλαγος, ους, τό, open sea, depths of the sea. ³⁰ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ³¹ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ³² διαπλέω, sail through, sail over. ³³ κατέρχομαι, come down, go down. ³⁴ Μύρα, ων, τό, Myra. ³⁵ Λυκία, ας, ἡ, Lycia. ³⁶ κάκει, and there. ³⁷ Ἀλεξανδρίνος, Alexandrian. ³⁸ ἐμβιβάζω, put aboard, embark. ³⁹ ἱκανός, sufficient, able. ⁴⁰ βραδυπλοέω, sail slowly.

μόλις¹ γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον,² μὴ προσεῶντος³ ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου,⁴
 ὑπεπλεύσαμεν⁵ τὴν Κρήτην⁶ κατὰ Σαλμώνην·⁷ μόλις¹ τε παραλεγόμενοι⁸ 8
 αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας,⁹ ὃ ἐγγὺς¹⁰ ἦν
 πόλις Λασαία.¹¹

Ἰκανοῦ¹² δὲ χρόνου διαγενομένου,¹³ καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς¹⁴ τοῦ πλοός,¹⁵ διὰ 9
 τὸ καὶ τὴν νηστείαν¹⁶ ἤδη παρεληλυθέναι,¹⁷ παρήνει¹⁸ ὁ Παῦλος λέγων αὐτοῖς, 10
 Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὑβρεως¹⁹ καὶ πολλῆς ζημίας,²⁰ οὐ μόνον τοῦ φορτίου²¹
 καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, μέλλειν ἔσσεσθαι τὸν πλοῦν.¹⁵ Ὅ δὲ 11
 ἑκατοντάρχης²² τῷ κυβερνήτῃ²³ καὶ τῷ ναυκλήρῳ²⁴ ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ
 τοῦ Παύλου λεγομένοις. Ἀνευθέτου²⁵ δὲ τοῦ λιμένος⁹ ὑπάρχοντος πρὸς 12
 παραχειμασίαν,²⁶ οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν²⁷ ἀναχθῆναι²⁸ κάκεῖθεν,²⁹ εἴ πως

¹ μόλις, with difficulty, hardly. ² Κνίδος, ου, ἡ, Cnidus. ³ προσεάω, permit to go farther. ⁴ ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ⁵ ὑποπλέω, sail under the shelter of, sail under. ⁶ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ⁷ Σαλμώνη, ης, ἡ, Salmone. ⁸ παραλέγομαι, coast or sail along, sail past. ⁹ λιμὴν, ἐνος, ὁ, harbor, haven. ¹⁰ ἐγγύς, near. ¹¹ Λασαία, ας, ἡ, Lasea. ¹² ἱκανός, sufficient, able. ¹³ διαγίνομαι, go through, pass. ¹⁴ ἐπισφαλής, unsafe, dangerous. ¹⁵ πλόος, ὁ, voyage. ¹⁶ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ¹⁷ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹⁸ παραινέω, recommend, urge. ¹⁹ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ²⁰ ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ²¹ φορτίον, ου, τό, burden, load. ²² ἑκατοντάρχης, centurion. ²³ κυβερνήτης, ου, ὁ, shipmaster, pilot. ²⁴ ναύκληρος, ου, ὁ, ship captain, master of a ship. ²⁵ ἀνεύθετος, unsuitable, poor. ²⁶ παραχειμασία, ας, ἡ, wintering. ²⁷ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ²⁸ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁹ κάκεῖθεν, and thence, and from there.

δύναιτο καταντήσαντες¹ εἰς Φοίνικα² παραχειμάσαι,³ λιμένα⁴ τῆς Κρήτης⁵
 βλέποντα κατὰ λίβα⁶ καὶ κατὰ χώρον.⁷ Ὑποπνεύσαντος⁸ δὲ νότου,⁹ δόξαντες 13
 τῆς προθέσεως¹⁰ κεκρατηκέναι,¹¹ ἄραντες ἄσσον¹² παρελέγοντο¹³ τὴν Κρήτην.⁵ 14
 Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος¹⁴ τυφωνικός,¹⁵ ὁ καλούμενος
 Εὐροκλύδων:¹⁶ συναρπασθέντος¹⁷ δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου 15
 ἀντοφθαλμεῖν¹⁸ τῷ ἀνέμῳ,¹⁴ ἐπιδόντες¹⁹ ἐφερόμεθα. Νησίον²⁰ δέ τι 16
 ὑποδραμόντες²¹ καλούμενον Κλαύδην²² μόλις²³ ἰσχύσαμεν²⁴ περικρατεῖς²⁵
 γενέσθαι τῆς σκάφης:²⁶ ἦν ἄραντες, βοηθείαις²⁷ ἐχρώντο,²⁸ ὑποζωννύντες²⁹ τὸ 17
 πλοῖον: φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτην³⁰ ἐκπέσωσιν,³¹ χαλάσαντες³² τὸ
 σκεῦος,³³ οὕτως ἐφέροντο. Σφοδρῶς³⁴ δὲ χειμαζομένων³⁵ ἡμῶν, τῇ ἐξῆς³⁶ 18
 ἐκβολὴν³⁷ ἐποιοῦντο: καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες³⁸ τὴν σκευὴν³⁹ τοῦ πλοίου 19

¹καταντάω, come to, arrive. ²φοῖνιξ, ὁ, palm tree, palm branch. ³παραχειμάζω, winter, pass the winter. ⁴λιμὴν, ἔνος, ὁ, harbor, haven. ⁵Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ⁶λίψ, ὁ, south-west, south-west wind. ⁷χώρος, ου, ὁ, northwest wind. ⁸ὑποπνέω, blow gently. ⁹νότος, ου, ὁ, south wind, south. ¹⁰πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹¹κρατέω, grasp, lay hold of. ¹²ἄσσον, nearer, close by. ¹³παραλέγομαι, coast or sail along, sail past. ¹⁴ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ¹⁵τυφωνικός, like a whirlwind, violent. ¹⁶Εὐροκλύδων, ὁ, east-north-east wind. ¹⁷συναρπάζω, seize, drag away. ¹⁸ἀντοφθαλμέω, look directly at, face. ¹⁹ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ²⁰νησίον, ου, τό, small island, little island. ²¹ὑποτρέχω, run under the shelter of. ²²Κλαῦδη, ης, ἡ, Cauda, Claudia. ²³μόλις, with difficulty, hardly. ²⁴ισχύω, be strong, able. ²⁵περικρατής, having power, having full command of. ²⁶σκάφη, ης, ἡ, dish, small boat. ²⁷βοήθεια, ας, ἡ, help, assistance. ²⁸χράομαι, use, make use of. ²⁹ὑποζώννυμι, undergird, brace. ³⁰Σύρτις, εως, ἡ, Syrtis, quicksand. ³¹ἐκπίπτω, fall away, fall out. ³²χαλάω, slacken, let down. ³³σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ³⁴σφοδρῶς, exceedingly, greatly. ³⁵χειμάζομαι, toss in a storm, distress. ³⁶ἐξῆς, next, next in order. ³⁷ἐκβολή, ἡς, ἡ, jettisoning, throwing out. ³⁸αὐτόχειρ, with one's own hand. ³⁹σκευή, ἡς, ἡ, equipment, tackle.

ἐρρίψαμεν.¹ Μήτε² δὲ ἡλίου³ μήτε² ἄστρον⁴ ἐπιφαινόντων⁵ ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, 20
 χειμῶνός⁶ τε οὐκ ὀλίγου⁷ ἐπικειμένου,⁸ λοιπὸν περιηρεῖτο⁹ πᾶσα ἐλπίς τοῦ
 σῶζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς δὲ ἀσιτίας¹⁰ ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν 21
 μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, Ὡς¹¹ μέν, ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς¹² μοι μὴ ἀνάγεσθαι¹³
 ἀπὸ τῆς Κρήτης,¹⁴ κερδήσαι¹⁵ τε τὴν ὕβριν¹⁶ ταύτην καὶ τὴν ζημίαν.¹⁷ Καὶ τὰ 22
 νῦν παραινῶ¹⁸ ὑμᾶς εὐθυμεῖν: ἀποβολή²⁰ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν,
 πλὴν²¹ τοῦ πλοίου. Παρέστη²² γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἄγγελος τοῦ θεοῦ, οὗ 23
 εἰμι, ὃ καὶ λατρεύω,²³ λέγων, Μὴ φοβοῦ, Παῦλε: Καίσαρί²⁴ σε δεῖ παραστῆναι: 24
 καὶ ἰδοὺ, κεχάρισται²⁵ σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας²⁶ μετὰ σοῦ. Διὸ 25
 εὐθυμεῖτε¹⁹ ἄνδρες: πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον²⁷
 λελάληταί μοι. Εἰς νῆσον²⁸ δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.²⁹ 26

¹ ῥίπτω, throw, cast. ² μήτε, neither, nor. ³ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ⁴ ἄστρον, ου, τό, star. ⁵ ἐπιφαίνω, appear, shine. ⁶ χειμῶν, ὦνος, ὁ, winter, storm. ⁷ ὀλίγος, little, few. ⁸ ἐπικείμει, lie on, lie upon. ⁹ περαιοῦμαι, cast off, take away. ¹⁰ ἀσιτία, ας, ἡ, lack of appetite, abstinence. ¹¹ ὦ, Oh! omega. ¹² πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ¹³ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁴ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ¹⁵ κερδαίνω, gain, win. ¹⁶ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ¹⁷ ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ¹⁸ παραινέω, recommend, urge. ¹⁹ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ²⁰ ἀποβολή, ἡς, ἡ, rejection, loss. ²¹ πλὴν, however, but. ²² παρίστημι, be present, stand by. ²³ λατρεύω, serve, worship. ²⁴ Καίσαρ, ος, ὁ, Caesar. ²⁵ χαρίζομαι, give freely, forgive. ²⁶ πλέω, sail. ²⁷ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ²⁸ νῆσος, ου, ἡ, island. ²⁹ ἐκπίπτω, fall away, fall out.

Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ¹ νύξ ἐγένετο, διαφορομένων² ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ,³ κατὰ 27
μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν⁴ οἱ ναῦται⁵ προσάγειν⁶ τινὰ αὐτοῖς χώραν·⁷ καὶ 28
βολίσαντες⁸ εὔρον ὀργυιάς⁹ εἴκοσι·¹⁰ βραχὺ¹¹ δὲ διαστήσαντες,¹² καὶ πάλιν
βολίσαντες,⁸ εὔρον ὀργυιάς⁹ δεκαπέντε·¹³ φοβούμενοί τε μήπως¹⁴ εἰς τραχεῖς¹⁵ 29
τόπους ἐκπέσωμεν,¹⁶ ἐκ πρύμνης¹⁷ ῥίψαντες¹⁸ ἀγκύρας¹⁹ τέσσαρας,²⁰ ἤρχοντο²¹
ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ ναυτῶν⁵ ζητούντων φυγεῖν²² ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ 30
χαλασάντων²³ τὴν σκάφην²⁴ εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει²⁵ ὡς ἐκ πώρας²⁶
μελλόντων ἀγκύρας¹⁹ ἐκτείνειν,²⁷ εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ²⁸ καὶ τοῖς 31
στρατιώταις,²⁹ Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. 32
Τότε οἱ στρατιῶται²⁹ ἀπέκοψαν³⁰ τὰ σχοινία³¹ τῆς σκάφης,²⁴ καὶ εἶσαν³² αὐτὴν
ἐκπεσεῖν.¹⁶ Ἀχρι δὲ οὗ ἡμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας³³ 33
μεταλαβεῖν³⁴ τροφῆς,³⁵ λέγων, Τεσσαρεσκαιδεκάτην¹ σήμερον³⁶ ἡμέραν

¹ τεσσαρεσκαιδέκατος, fourteenth. ² διαφέρω, differ, carry through. ³ Ἀδρίας, ου, ὁ, Adriatic Sea. ⁴ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ⁵ ναύτης, ου, ὁ, sailor, seaman. ⁶ προσάγω, bring (forward), approach. ⁷ χώρα, ας, ἡ, land, region. ⁸ βολίζω, take soundings. ⁹ ὀργυιά, ᾱς, ἡ, fathom, about five or six feet. ¹⁰ εἴκοσι, twenty, 20. ¹¹ βραχύς, short, little. ¹² διύστημι, pass, part. ¹³ δεκαπέντε, fifteen, 15. ¹⁴ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹⁵ τραχύς, rough, uneven. ¹⁶ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁷ πρύμνα, ης, ἡ, stern (of a ship). ¹⁸ ῥίπτω, throw, cast. ¹⁹ ἄγκυρα, ας, ἡ, anchor. ²⁰ τέσσαρες, four, 4. ²¹ εὐχομαι, pray, wish. ²² φεύγω, flee, escape. ²³ χαλάω, slacken, let down. ²⁴ σκάφη, ης, ἡ, dish, small boat. ²⁵ πρόφασις, εως, ἡ, pretense, pretext. ²⁶ πώρα, ας, ἡ, prow of a ship. ²⁷ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ²⁸ ἑκατοντάρχης, centurion. ²⁹ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ³⁰ ἀποκόπτω, cut off, smite. ³¹ σχοινίον, ου, τό, rope, cord. ³² εἶω, permit, allow. ³³ ἅπας, each, every. ³⁴ μεταλαμβάνω, partake of, share. ³⁵ τροφή, ης, ἡ, food, nourishment. ³⁶ σήμερον, today, now.

προσδοκῶντες¹ ἄσιτοι² διατελεῖτε,³ μηδὲν προσλαβόμενοι.⁴ Διὸ παρακαλῶ 34
 ὑμᾶς προσλαβεῖν⁴ τροφῆς⁵· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας⁶ σωτηρίας⁷ ὑπάρχει:
 οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρίξ⁸ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. Εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν 35
 ἄρτον, εὐχαρίστησεν⁹ τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων· καὶ κλάσας¹⁰ ἤρξατο ἐσθίειν. 36
 Εὐθυμοὶ¹¹ δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο⁴ τροφῆς.⁵ Ἦμεν δὲ ἐν 37
 τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαί, διακόσιοι¹² ἑβδομήκοντα¹³ ἕξ.¹⁴ Κορεσθέντες¹⁵ δὲ τῆς 38
 τροφῆς⁵ ἐκούφιζον¹⁶ τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον¹⁷ εἰς τὴν θάλασσαν. 39
 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον·¹⁸ κόλπον¹⁹ δέ τινα κατενόουν
 ἔχοντα αἰγιαλόν,²¹ εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο,²² εἰ δυνατόν,²³ ἐξῶσαι²⁴ τὸ πλοῖον. Καὶ 40
 τὰς ἀγκύρας²⁵ περιελόντες²⁶ εἴων²⁷ εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα²⁸ ἀνέντες²⁹ τὰς
 ζευκτηρίας³⁰ τῶν πηδαλίων·³¹ καὶ ἐπάραντες³² τὸν ἄρτέμονα³³ τῇ πνεούσῃ³⁴
 κατεῖχον³⁵ εἰς τὸν αἰγιαλόν.²¹ Περιπεσόντες³⁶ δὲ εἰς τόπον διθάλασσον³⁷ 41

¹ προσδοκάω, wait for, look for. ² ἄσιτος, without eating, fasting. ³ διατελέω, continue, remain. ⁴ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ⁵ τροφή, ἥς, ἡ, food, nourishment. ⁶ ὑμέτερος, your. ⁷ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ⁸ θρίξ, τριχός, ἡ, hair. ⁹ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁰ κλάω, break. ¹¹ εὐθυμος, cheerful, encouraged. ¹² διακόσιοι, two hundred, 200. ¹³ ἑβδομήκοντα, seventy, 70. ¹⁴ ἕξ, six, 6. ¹⁵ κορέννυμι, satiate, fill. ¹⁶ κουφίζω, make light, lighten. ¹⁷ σῖτος, ου, ὁ, wheat, grain. ¹⁸ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁹ κόλπος, ου, ὁ, bosom, breast. ²⁰ κατανοέω, observe, understand. ²¹ αἰγιαλός, οὔ, ὁ, seashore, beach. ²² βουλεύω, deliberate, take counsel. ²³ δυνατός, powerful, possible. ²⁴ ἐξωθέω, drive out, run aground. ²⁵ ἄγκυρα, ας, ἡ, anchor. ²⁶ περιαιρέω, cast off, take away. ²⁷ εἴω, permit, allow. ²⁸ ἅμα, at the same time. ²⁹ ἀνίημι, give up, loosen. ³⁰ ζευκτηρία, ας, ἡ, band, rope. ³¹ πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ³² ἐπαίρω, lift up, raise. ³³ ἄρτέμων, ωνος, ὁ, foresail, set on the bow. ³⁴ πνέω, blow. ³⁵ κατέχω, hold back, hold fast. ³⁶ περιπίπτω, fall in with, strike. ³⁷ διθάλασος, where two seas met, between two seas.

ἐπώκειλαν¹ τὴν ναῦν·² καὶ ἡ μὲν πρῶρα³ ἐρείσασα⁴ ἔμεινεν ἀσάλευτος,⁵ ἡ δὲ
 πρύμνα⁶ ἐλύετο⁷ ὑπὸ τῆς βίας⁸ τῶν κυμάτων.⁹ Τῶν δὲ στρατιωτῶν¹⁰ βουλὴ¹¹ 42
 ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας¹² ἀποκτείνωσιν, μή τις ἐκκολυμβήσας¹³ διαφύγῃ.¹⁴ 43
 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος,¹⁵ βουλόμενος¹⁶ διασῶσαι¹⁷ τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν¹⁸ αὐτοὺς
 τοῦ βουλήματος,¹⁹ ἐκέλευσέν²⁰ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν²¹ ἀπορρίψαντας²²
 πρῶτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι·²³ καὶ τοὺς λοιπούς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν,²⁴ οὓς δὲ 44
 ἐπὶ τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι¹⁷ ἐπὶ τὴν
 γῆν.

Καὶ διασωθέντες,¹⁷ τότε ἐπέγνωσαν²⁵ ὅτι Μελίτη²⁶ ἡ νῆσος²⁷ καλεῖται. Οἱ δὲ 28
 βάρβαροι²⁸ παρείχον²⁹ οὐ τὴν τυχούσαν³⁰ φιλανθρωπίαν³¹ ἡμῖν· ἀνάψαντες³² γὰρ
 πυράν,³³ προσελάβοντο³⁴ πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν³⁵ τὸν ἐφειστώτα,³⁶ καὶ διὰ

¹ ἐποκέλλω, force forward, run aground. ² ναῦς, ἡ, ship, vessel. ³ πρῶρα, ας, ἡ, prow of a ship. ⁴ ἐρείδω, stick fast, fix firmly. ⁵ ἀσάλευτος, immovable, unshakable. ⁶ πρύμνα, ης, ἡ, stern (of a ship). ⁷ λύω, untie, loose. ⁸ βία, ας, ἡ, strength, force. ⁹ κύμα, τος, τό, wave. ¹⁰ στρατιώτης, ου, ό, soldier. ¹¹ βουλὴ, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ¹² δεσμώτης, ου, ό, prisoner, captive. ¹³ ἐκκολυμβάω, swim away, swim out. ¹⁴ διαφεύγω, escape, escape by flight. ¹⁵ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁶ βούλομαι, wish, will. ¹⁷ διασώζω, save, bring safely to. ¹⁸ κωλύω, forbid, hinder. ¹⁹ βούλημα, τος, τό, purpose, will. ²⁰ κελεύω, order, command. ²¹ κολυμβάω, swim up and down, swim. ²² ἀπορρίπτω, throw away from, throw overboard. ²³ ἐξίμι, go away, leave. ²⁴ σανίς, ίδος, ἡ, board, plank. ²⁵ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ²⁶ Μελίτη, ης, ἡ, Malta, Melita. ²⁷ νῆσος, ου, ἡ, island. ²⁸ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ²⁹ παρέχω, offer, afford. ³⁰ τυγχάνω, obtain, happen. ³¹ φιλανθρωπία, ας, ἡ, (loving) kindness, love for mankind. ³² ἀνάπτω, kindle, set on fire. ³³ πυρά, ᾶς, ἡ, fire. ³⁴ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ³⁵ ὑετός, ου, ό, rain. ³⁶ ἐφίστημι, stand over, come upon.

τὸ ψύχος.¹ Συστρέψαντος² δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων³ πλῆθος,⁴ καὶ ἐπιθέντος⁵ 3
ἐπὶ τὴν πυράν,⁶ ἔχιδνα⁷ ἐκ τῆς θερμῆς⁸ διεξελοῦσα καθήψεν⁹ τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 4
Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι¹⁰ κρεμάμενον¹¹ τὸ θηρίον¹² ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον
πρὸς ἀλλήλους, Πάντως¹³ φονεύς¹⁴ ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα¹⁵ ἐκ
τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη¹⁶ ζῆν οὐκ εἴασεν.¹⁷ Ὁ μὲν οὖν, ἀποτινάξας¹⁸ τὸ θηρίον¹² 5
εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν¹⁹ οὐδὲν κακόν. Οἱ δὲ προσεδόκων²⁰ αὐτὸν μέλλειν 6
πίμπρασθαι²¹ ἢ καταπίπτειν²² ἄφνω²³ νεκρόν· ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν
προσδοκόντων,²⁰ καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον²⁴ εἰς αὐτὸν γινόμενον,
μεταβαλλόμενοι²⁵ ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι.

¹ ψύχος, ους, τό, cold. ² συστρέφω, gather up, bring together. ³ φρύγανον, ου, τό, bush, shrub. ⁴ πλῆθος, ους, τό, multitude. ⁵ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁶ πυρά, ἄς, ἡ, fire. ⁷ ἔχιδνα, ης, ἡ, viper, serpent. ⁸ θερμή, ης, ἡ, heat. ⁹ καθάπτω, take hold of, seize. ¹⁰ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ¹¹ κρεμάννυμι, hang, hang up. ¹² θηρίον, ου, τό, wild beast, animal. ¹³ πάντως, altogether, by all means. ¹⁴ φονεύς, έως, ό, murderer. ¹⁵ διασώζω, save, bring safely to. ¹⁶ δίκη, ης, ἡ, penalty, punishment. ¹⁷ εἰάω, permit, allow. ¹⁸ ἀποτινάσσω, shake off. ¹⁹ πάσχω, suffer, am acted upon. ²⁰ προσδοκάω, wait for, look for. ²¹ πίμπρημι, burn with fever, swell up. ²² καταπίπτω, fall, fall down. ²³ ἄφνω, suddenly. ²⁴ ἄτοπος, out of place, unusual. ²⁵ μεταβάλλω, change, change my mind.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία¹ τῷ πρώτῳ τῆς νήσου,² ὀνόματι 7

Ποπλίου,³ ὃς ἀναδεξάμενος⁴ ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως⁵ ἐξένισεν.⁶ Ἐγένετο 8

δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου³ πυρετοῖς⁷ καὶ δυσεντερίᾳ⁸ συνεχόμενον⁹

κατακεῖσθαι:¹⁰ πρὸς δὲ ὁ Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεῖς¹¹ τὰς

χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο¹² αὐτόν. Τούτου οὖν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες 9

ἀσθενείας¹³ ἐν τῇ νήσῳ² προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο:¹⁴ οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς 10

ἐτίμησαν¹⁶ ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις¹⁷ ἐπέθεντο¹¹ τὰ πρὸς τὴν χρείαν.¹⁸

Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας¹⁹ ἤχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότη²⁰ ἐν τῇ νήσῳ,² 11

Ἀλεξανδρίνῳ,²¹ παρασήμῳ²² Διοσκούροις.²³ Καὶ καταχθέντες²⁴ εἰς Συρακούσας 12

ἐπεμείναμεν²⁶ ἡμέρας τρεῖς: ὅθεν²⁷ περιελθόντες²⁸ κατηντήσαμεν²⁹ εἰς Ῥήγιον,³⁰ 13

καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου³¹ νότου,³² δευτεραῖοι³³ ἤλθομεν εἰς

¹χωρίον, ου, τό, place, field. ²νήσος, ου, ἡ, island. ³Πόπλιος, ου, ὁ, Publius. ⁴ἀναδέχομαι, undertake, receive. ⁵φιλοφρόνως, courteously, hospitably. ⁶ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁷πυρετός, οὔ, ὁ, fever. ⁸δυσεντερία, ας, ἡ, dysentery. ⁹συνέχω, hold fast, oppress. ¹⁰κατάκειμαι, lie down, lie sick. ¹¹ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹²ιάομαι, heal. ¹³ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹⁴θεραπεύω, heal, care for. ¹⁵τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ¹⁶τιμάω, honor, value at a price. ¹⁷ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁸χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ¹⁹μῆν, ὁ, month, certainly. ²⁰παραχειμάζω, winter, pass the winter. ²¹Ἀλεξανδρίνος, Alexandrian. ²²παράσημος, peculiar, marked (with a figurehead). ²³Διόσκουροι, ων, ὁ, Dioscuri, Castor and Pollux. ²⁴κατάγω, bring down, lead down. ²⁵Συράκουσαι, ὧν, ἡ, Syracuse. ²⁶ἐπιμένω, continue, remain. ²⁷ὅθεν, from where, from which. ²⁸περιέρχομαι, go about, go around. ²⁹καταντάω, come to, arrive. ³⁰Ῥήγιον, ου, τό, Rhegium. ³¹ἐπιγίνομαι, come to pass, arise. ³²νότος, ου, ὁ, south wind, south. ³³δευτεραῖος, on the second day, on the next day.

Ποτιόλους:¹ οὗ² εὐρόντες ἀδελφούς, παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι³ 14
 ἡμέρας ἐπτά: καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην⁴ ἦλθομεν. Κακεῖθεν⁵ οἱ ἀδελφοὶ 15
 ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν⁶ ἡμῖν ἄχρι⁷ Ἀππίου⁸ Φόρου⁹
 καὶ Τριῶν Ταβερνῶν:¹⁰ οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας¹¹ τῷ θεῷ, ἔλαβεν
 θάρσος.¹²

Ὅτε δὲ ἦλθομεν εἰς Ῥώμην,⁴ ὁ ἑκατόνταρχος¹³ παρέδωκεν τοὺς δεσμίους¹⁴ τῷ 16
 στρατοπεδάρχη:¹⁵ τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη¹⁶ μένειν καθ' ἑαυτόν, σὺν τῷ
 φυλάσσοντι¹⁷ αὐτὸν στρατιώτῃ.¹⁸

Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι¹⁹ τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν 17
 Ἰουδαίων πρώτους: συνελθόντων²⁰ δὲ αὐτῶν, ἔλεγεν πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες
 ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον²¹ ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσιν²² τοῖς πατρώοις,²³

¹ Ποτίολοι, ὡν, ὁ, Puteoli. ² οὗ, where, when. ³ ἐπιμένω, continue, remain. ⁴ Ῥώμη, ἡς, ἡ, Rome, strength. ⁵ κακεῖθεν, and thence, and from there. ⁶ ἀπάντησις, εως, ἡ, meeting, act of meeting. ⁷ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁸ Ἀππίος, οὐ, ὁ, Appius. ⁹ Φόρον, οὐ, τό, market, forum. ¹⁰ ταβέρναι, ὧν, ἡ, taverns. ¹¹ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹² θάρσος, οὐς, τό, courage. ¹³ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁴ δέσμιος, οὐ, ὁ, prisoner, one bound. ¹⁵ στρατοπεδάρχης, οὐ, ὁ, military commander. ¹⁶ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁷ φυλάσσω, guard, keep. ¹⁸ στρατιώτης, οὐ, ὁ, soldier. ¹⁹ συγκαλέω, call together. ²⁰ συνέρχομαι, come together, come or go with. ²¹ ἐναντίος, opposite, hostile. ²² ἔθος, οὐς, τό, custom. ²³ πατρώος, paternal, received from one's father.

δέσμιος¹ ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων·² οἵτινες 18
ἀνακρίναντές³ με ἐβούλοντο⁴ ἀπολύσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν⁵ θανάτου
υὑπάρχειν ἐν ἐμοί. Ἀντιλεγόντων⁶ δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἠναγκάσθην⁷ 19
ἐπικαλέσασθαι⁸ Καίσαρα,⁹ οὐχ ὥς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορῆσαι.¹⁰ Διὰ 20
ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν⁵ παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι·¹¹ ἕνεκεν¹² γὰρ
τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν¹³ ταύτην περικείμεαι.¹⁴ Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν 21
εἶπον, Ἡμεῖς οὐτε γράμματα¹⁵ περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,¹⁶ οὐτε
παραγενόμενός¹⁷ τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν¹⁸ ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ
πονηρόν. Ἀξιοῦμεν¹⁹ δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς·²⁰ περὶ μὲν γὰρ τῆς 22
αἵρέσεως²¹ ταύτης γνωστόν²² ἐστὶν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ²³ ἀντιλέγεται.⁶

¹ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ² Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ³ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁴ βούλομαι, wish, will. ⁵ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ⁶ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ⁷ ἀναγκάζω, force, compel. ⁸ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁹ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ¹⁰ κατηγορέω, accuse, charge. ¹¹ προσλαλέω, speak to, speak with. ¹² ἕνεκεν, for the sake of, on account of. ¹³ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ¹⁴ περικείμεαι, be around, surround. ¹⁵ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ¹⁶ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ¹⁷ παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁸ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁹ ἀξιόω, consider worthy. ²⁰ φρονέω, think, judge. ²¹ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ²² γνωστός, known, acquaintance. ²³ πανταχοῦ, everywhere.

Ταξάμενοι¹ δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἦκον² πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν³ πλείονες· οἷς⁴ 23
 ἐξετίθετο⁴ διαμαρτυρόμενος⁵ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ
 τοῦ Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ⁶ ἕως
 ἑσπέρας.⁷ Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν.⁸ Ἀσύμφωνοι⁹ 24
 δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἓν, ὅτι Καλῶς
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου¹¹ τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας
 ἡμῶν, λέγον, Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν, Ἀκοῇ¹² ἀκούσετε, καὶ 26
 οὐ μὴ συνῆτε·¹³ καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδῃτε. Ἐπαχύνθη¹⁴ γὰρ ἡ 27
 καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν¹⁵ βαρέως¹⁶ ἤκουσαν, καὶ τοὺς
 ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·¹⁷ μήποτε¹⁸ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν
 ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν,¹³ καὶ ἐπιστρέψωσιν,¹⁹ καὶ ἰάσομαι²⁰ αὐτούς.
 Γνωστὸν²¹ οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον²² τοῦ θεοῦ, 28

¹ τάσσω, arrange, appoint. ² ἦκω, have come, am present. ³ ξενία, ας, ή, hospitality, lodging place. ⁴ ἐκτίθημι, declare, explain. ⁵ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ⁶ πρωῒ, early in the morning, at dawn. ⁷ ἑσπέρα, ας, ή, evening. ⁸ ἀπιστέω, disbelieve, be faithless. ⁹ ἀσύμφωνος, discordant, in disagreement. ¹⁰ καλῶς, rightly, well. ¹¹ Ἡσαΐας, ου, ό, Isaiah. ¹² ἀκοή, ής, ή, hearing, report. ¹³ συνίημι, understand, consider. ¹⁴ παχύνω, fatten. ¹⁵ οὖς, ους, τό, ear. ¹⁶ βαρέως, with difficulty, heavily. ¹⁷ καμμύω, close (the eyes), close. ¹⁸ μήποτε, never, lest perchance. ¹⁹ ἐπιστρέφω, turn to, return. ²⁰ ἰάομαι, heal. ²¹ γνωστός, known, acquaintance. ²² σωτήριος, saving, bringing salvation.

αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν 29

ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.¹

Ἐμείνεν δὲ ὁ Παῦλος διετίαν² ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι,³ καὶ ἀπεδέχετο⁴ πάντα 30

τοὺς εἰσπορευομένους⁵ πρὸς αὐτόν, κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ 31

διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, μετὰ πάσης παρρησίας,⁶

ἀκωλύτως.⁷

¹ συζήτησις, εως, ή, mutual questioning, disputation. ² διετία, ας, ή, space of two years, two years. ³ μίσθωμα, τος, τό, what is rented, rented house. ⁴ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ⁵ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ⁶ παρρησία, ας, ή, boldness, confidence. ⁷ ἀκωλύτως, without hindrance, freely.